

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI

Faaliyet Raporu 2013

“Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir.”

İÇİNDEKİLER

TABLO VE ŞEKİLLER	4
KISALTMALAR	5
BAKAN'IN SUNUŞU	6
ÖNSÖZ	7
I. GENEL BİLGİLER	8
A. Misyon ve Vizyon	8
B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar	8
C. İdareye İlişkin Bilgiler	12
1- Fiziksel Yapı	12
2- Teşkilat Yapısı	12
3- Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	14
4- İnsan Kaynakları	14
5- Sunulan Hizmetler	16
6- Denetim ve İç Kontrol Sistemi	20
II. AMAÇ VE HEDEFLER	22
A. Stratejik Amaç ve Hedefler	22
B. Temel Politikalar ve Öncelikler	24
1- Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) - 2013 yılı Programı	25
2- 2013 Yılı Programı	26
3- SSM Tedarik Yaklaşımı	28
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİLER	30
A. Mali Bilgiler	30
B. Faaliyet Bilgileri	32
C. Proje Yönetimi	55
1- Proje Bilgileri Tablosu	58
2- Performans Sonuçları Tablosu	116
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRMESİ	121
A-Üstünlükler	122
B-Gelişmeye Açık Yönler	122
V. ÖNERİ VE TEDBİRLER	122

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

TABLO VE ŞEKİLLER

Tablo 1: 2013 Yılı Programı kapsamında SSM Faaliyetleri.....	26
Tablo 2: SSM Tedarik Yaklaşımı.....	28
Tablo 3: Özel Bütçe Uygulama Sonuçları.....	30
Tablo 4: SK/O Sözleşmeleri.....	33
Tablo 5: Stratejik Amaç 1-Performans Göstergeleri.....	119
Tablo 6: Stratejik Amaç 2-Performans Göstergeleri.....	120
Tablo 7: Stratejik Amaç 3-Performans Göstergeleri.....	120
Tablo 8: Stratejik Amaç 4-Performans Göstergeleri.....	120
Şekil 1: MSB Teşkilatı.....	10
Şekil 2: SSM Teşkilat Yapısı.....	13
Şekil 3: SSM Personelinin 31.12.2013 İtibari İle Yıllara Göre Dağılımı	14
Şekil 4: SSM Personelinin 31.12.2013 İtibari İle Unvanlara Göre Dağılımı.....	15
Şekil 5: 31.12.2013 İtibari İle Personelin Eğitim Durumu	15
Şekil 6: IX. Kalkınma Planı – SSM 2012-2016 Stratejik Planı İlişkisi	25
Şekil 7: Tedarik Yaklaşımlarının Dönemsel Gelişimi	29
Şekil 8: SSDF Gelir-Gider Durumu (milyon \$)	31
Şekil 9: 2013 Yılı Sonu İtibariyle SK/O Gerçekleşmeleri.....	34
Şekil 10: 2013 Yılı Sonu İtibariyle Gerçekleştirilen SK/O Faaliyetlerinin Kategori Bazında Dağılımı.....	34
Şekil 11: Proje Modeli Dağılımı (Adet Bazında)	56
Şekil 12: Proje Modeli Dağılımı (Sözleşme Bedeli Bazında).....	56
Şekil 13: 2013 Yılında İmzalanan Sözleşmelerin Bedel Bazında Proje Modeli Dağılımı.....	57
Şekil 14: Toplam Savunma ve Havacılık Cirosu (Kaynak:SASAD).....	116
Şekil 15: Türk Savunma Sanayinin İhracat Performansı (Kaynak:SSI).....	116
Şekil 16: Türk Savunma Sanayii Firmalarının Gerçekleştirdikleri Ar-Ge Harcamaları (Kaynak:SASAD) ..	117
Şekil 17: Sözleşmesi İmzalanmış Projelerin Toplam Bedeli	117
Şekil 18: Yayımlanan TÇD ve İmzalanan Sözleşme Sayısı	118

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

KISALTMALAR

Ar-Ge	Araştırma ve Geliştirme
BİD	Bilgi İstek Dokümanı
CDR	Kritik Tasarım Gözden Geçirme
EDASYS	Evrak-Doküman-Arşiv ve Süreç Yönetim Sistemi Projesi
EDH	Erken Duhul Helikopteri
EGM	Emniyet Genel Müdürlüğü
EHTES	Elektronik Harp Test ve Eğitim Sahası
ELD	Entegre Lojistik Destek
İHA	İnsansız Hava Aracı
İTEP	İleri Teknoloji ve Endüstri Parkı
JSF	Müşterek Taarruz Uçağı
KOBİ	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler
MEBS	Muhabere Elektronik Bilgi Sistemleri
MİLGEM	Denizaltı Savunma Harbi Keşif ve Karakol Gemisi
MİT	Milli İstihbarat Teşkilatı
MKEK	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu
MOU	Mutabakat Muhtırası
MSB	Milli Savunma Bakanlığı
MTR	Harekat Kabiliyeti Testi
NATO	Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
PTD	Proje Tanımlama Dokümanı
SASAD	Savunma Sanayii İmalatçılar Derneği
SAYP	Sanayi için Araştırmacı Yetiştirme Programı
SHGM	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
SHP	Stratejik Hedef Planı
SIPRI	Stokholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü
SK/O	Sanayi Katılımı ve Offset
SSDF	Savunma Sanayii Destekleme Fonu
SSI	Savunma ve Havacılık Sanayii İhracatçılar Birliği
SSİK	Savunma Sanayii İcra Komitesi
SSM	Savunma Sanayii Müsteşarlığı
STANAG	NATO Standardizasyon Antlaşmaları
TÇD	Teklif Çağrı Dosyası
TKY	Teknoloji Kazanım Yükümlülüğü
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TSK	Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

BAKAN'IN SUNUŞU

Türk savunma sanayiine ilişkin politikamızın yeniden kurgulandığı son 10 yılda, bu alanda stratejik bir dönüşüm yaşanmıştır. Bundan 10 yıl önce, %80 oranında dışa bağımlı olan savunma sanayiimiz, kritik teknolojiye sahip savunma sistemlerinin yerli sanayiimiz tarafından tasarlanması ve üretilmesi sayesinde, bugün binden fazla şirketimizin, KOBİlerimizin, araştırma kuruluşlarımızın ve üniversitelerimizin katılımını sağlayan, Türkiye'nin bütün beyin ve üretim gücünü seferber eden milli bir yapıya dönüşmüştür.

Savunma Sanayii Müsteşarlığı tarafından yürütülmekte olan 400'e yakın savunma projesi içinde ALTAY Ana Muhabere Tankı, ANKA İnsansız Hava Aracı, Ada Sınıfı Firkateynleri (MİLGEM), Milli Piyade Tüfeği, ATAK helikopteri ve ilk uçuşunu 2013 yılı içinde yapan HÜRKUŞ Temel Eğitim Uçağı gibi milli projelerimiz bulunmaktadır. Ayrıca, ilk milli gözlem uydumuz Göktürk-2 uzaya fırlatılmış olup, dev yatırımlar sayesinde Ankara'da Uydu Montaj, Entegrasyon ve Test Merkezi kurulmuştur. Bunun yanı sıra, yerli imkânları kullanılarak geliştirilen HİSAR Füzelerinin ilk atış denemesi başarıyla gerçekleştirilmiştir. Savunma programlarımızda kaydettiğimiz bu başarılarla beraber geçmişte ekonomimiz için ağır bir yük olan savunma alımlarımız, ülkemiz sanayisi ve teknolojisi için büyük bir katma değer haline gelmiştir.

Bu amaç ve 2023 vizyonumuz çerçevesinde, ülkemizin dünyada savunma sanayii alanında en gelişmiş 10 ülke arasına girmesi için yılmadan ve yorulmadan çalışıyoruz. Yaşadığımız bu zorlu coğrafyada karşı karşıya kaldığımız geniş yelpazedeki güvenlik ihtiyaçlarımızın gerektirdiği savunma teknolojileri için silahlı kuvvetlerimizin talebini ülkemiz üretimi ile karşılamak temel gayemizdir. Bu anlayışın savunma sanayiini teknolojik, sınai ve ticari hedeflere hizmet eder bir sektör haline geldiğini görmekten duyduğum memnuniyeti ifade ederken, kamu ve özel sektörde bu amaç doğrultusunda emek veren tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

İsmet YILMAZ

Milli Savunma Bakanı

ÖNSÖZ

Savunma Sanayii Müsteşarlığı 2012-2016 Stratejik Planlama Dönemi'nin ikinci yılına ait 2013 yılı faaliyet raporumuzu hazırlamış bulunmaktayız.

Geride bıraktığımız 2013 yılı itibariyle, Türkiye'de, özgün ürünlerin geliştirilip kullanıcıya teslim edildiği, ihracatın sürekli arttığı, ana yüklenicileri, yan sanayii ve sektör kuruluşları ile tabana yayılmış, derinliği olan ve kurumsallaşmış bir savunma sanayinin varlığından artık gururla söz edebiliyoruz.

Savunma ve güvenlik teşkilatlarımızın ileri teknoloji teçhizat ihtiyaçlarının özgün tasarım projeleriyle gerçekleştirilmesi ve savunma sistem tedarikine ayrılan kaynakların azami derecede ülke ekonomisine yönlendirilmesi hedeflerimiz doğrultusunda;

- Türk Silahlı Kuvvetleri ve diğer güvenlik kuruluşlarımıza milli teknolojiye haiz çok sayıda sistem kazandırılmış,
- Savunma sanayi şirketlerimiz yurtdışına zırhlı araçlar, karakol gemileri, hava savunma sistemleri, roketler, simülatörler, askeri haberleşme ve komuta kontrol sistemleri ihraç etmeye başlamış,
- Savunma sanayi faaliyetlerimiz ülke sanayi ve teknoloji tabanı ile entegre olma yönünde önemli mesafeler kat etmiş ve sayıları binden fazla KOBİ şirketimiz global seviyede savunma sanayine üretim yapabilir standartlara ulaşmıştır.

MİLGEM' de 2. gemi Büyükada'nın teslimatı, HÜRKUŞ'un ilk uçuşu, ANKA ve HÜRKUŞ'un seri üretim imzaları, HİSAR füzelerinin ilk atışı, simülasyon sistemleri ve deniz karakol uçaklarının teslimatı gibi pek çok güzel gelişmeye şahit olduğumuz 2013 yılında savunma sanayiimiz, yıllık 5 Milyar Dolara yakın üretim gücüne ve 1,4 Milyar Dolara yakın ihracat seviyesine ulaşmıştır. Müsteşarlığımız ve savunma sanayii sektörümüzün ulaştığı bu seviye, ülkemizi "savunma ve güvenlik teknolojilerinde üstün kılma" konusundaki gayretimizi daha da artırmaktadır.

Savunma Sanayii Müsteşarlığı olarak, ülkemizin 2023 vizyonu paralelinde "dünya savunma sanayiinde en gelişmiş ilk 10 ülke arasına girme" hedefine ulaşacağımıza yürekten inanıyor ve bu görev bilinci ile savunma sanayiimizin gelişmesine katkı sağlayan tüm paydaşlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Prof. Dr. İsmail DEMİR
Savunma Sanayii Müsteşarı

I. GENEL BİLGİLER

A. Misyon ve Vizyon

Misyon

Ülkemizin savunma ve güvenlik yeteneklerinin gelişimini sürekli kılacak sanayileşme, teknoloji ve tedarik programları yönetmek

Vizyon

Savunma ve güvenlik teknolojilerinde Türkiye'yi üstün kılmak

Kurumsal Duruş Beyanı

- Ulusal Savunma Sanayii
- Katma Değer Yaratmak
- Denge
- Ekip Çalışması
- Sürekli Gelişim
- Değişimin Öncüsü

B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar

1985 yılında 3238 sayılı Kanun'la "Savunma Sanayii Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı" kurulmuş, daha sonra Başkanlık, 1989 yılında 390 sayılı Kanun Hükmünde Kararname¹ ile Savunma Sanayii Müsteşarlığı olarak yeniden yapılandırılmıştır.

3238 sayılı Kanun, tamamıyla yeni bir savunma sanayii anlayışının yanı sıra, son derece esnek ve hızlı işleyen bir sistem getirmiştir. Tedarik ve savunma sanayiinin geliştirilmesi görevlerinin birleştirilmesini öngören gelişmiş ülke örneklerine benzer bu sistemin dört temel mekanizmasını; Savunma Sanayii Yüksek Koordinasyon Kurulu, Savunma Sanayii İcra Komitesi, SSM ve Savunma Sanayii Destekleme Fonu oluşturmaktadır. 661 sayılı KHK ile 3238 sayılı Kanun'un "Müsteşarlığın Görevleri"ni belirten 10. maddesine "Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı'nın istihbarat ve güvenliğe ilişkin ihtiyaçları ile Emniyet Genel Müdürlüğü'nün istihbarat ve güvenliğe ilişkin acil ihtiyaçları Müsteşarın teklifi, Milli Savunma Bakanının uygun görüşü ve Başbakanın onayı ile Müsteşarlık tarafından tedarik edilir ve bunlara ilişkin giderler Fondan karşılanır." fıkrası eklenmiştir. 10.09.2012 tarih ve 2012/3738 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, 30.5.2009 tarih ve 2009/15108 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan, SSM tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3. maddesinin (b) bendi kapsamında yapılacak ihalelere ilişkin Esaslarda önemli değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Söz konusu değişikliklere ilişkin birkaç önemli hususa değinmek gerekirse;

- 2012/3738 sayılı BKK ile seçim kararlarının alınmasına ilişkin yöntem ise şu şekilde belirlenmiştir: "Genelkurmay Başkanlığı ve bağlıları, Kuvvet Komutanlıkları, Milli Savunma Bakanlığı ve bağlıları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçlarına

¹ 390 sayılı KHK, 1991 yılında 3704 sayılı Kanunla değiştirilerek kabul edilmiştir.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

ait projelerin değerlendirme sonuçları Savunma Sanayii İcra Komitesine arz edilir ve Savunma Sanayii İcra Komitesinin vereceği karar doğrultusunda işlem tesis edilir. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarına ait projelerin değerlendirme sonuçları, Müsteşarın teklifi ve Bakanın uygun görüşü ile birlikte Başbakan'a arz edilir ve Başbakanın vereceği karar doğrultusunda işlem tesis edilir.”

- 2012/3738 sayılı BKK ile eklenen “Genelkurmay Başkanlığı ve bağlıları, Kuvvet Komutanlıkları, Milli Savunma Bakanlığı ve bağlıları, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı ihtiyaçları ile Emniyet Genel Müdürlüğünün acil ihtiyaçları dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarının Müsteşarlık tarafından tedariki; kaynağının Bütçe Kanunu veya ilgili kanunlarda yer alan hükümlere istinaden Fona aktarılması şartıyla yapılır.” maddesi ile ihtiyaç makamı kapsamı genişletilmiş ve tedarik kaynağına ilişkin şartlar düzenlenmiştir.

Savunma Sanayii Yüksek Koordinasyon Kurulu

Başbakan'ın başkanlığında 13 üyenin iştirakiyle yılda en az iki kez toplanması öngörülen Kurulun görevleri;

- Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan genel strateji doğrultusunda, planlama ve koordinasyonun sağlanmasını takip etmek, düzenleyici direktifler vermek ve
- Genelkurmay Başkanlığınca hazırlanan Stratejik Hedef Planına uygun olarak SSDF ile tedariki öngörülen silah sistemleri ile araç ve gereçlerin tedarik şeklini tespit etmektir.

Ancak günümüze kadar, söz konusu kurulun toplanması pratikte mümkün olamamıştır.

Savunma Sanayii İcra Komitesi

3238 sayılı Kanun çerçevesinde oluşturulan ve sistemin asıl karar mekanizması olan SSİK'in üyeleri; Başbakan, Genelkurmay Başkanı ve Milli Savunma Bakanı'dır. SSİK'in görevleri aşağıda belirtilmektedir:

- Yüksek Koordinasyon Kurulunca savunma sanayiinin geliştirilmesi için tespit edilen genel strateji ve ilkeler istikametinde kararlar almak,
- Türk Silahlı Kuvvetleri için Stratejik Hedef Planına göre temini gerekli olan modern silah, araç ve gereçlerin üretimi, yurt içinden gereği halinde yurt dışından tedariki hususunda karar almak,
- Kamu ve özel sektörün yabancı sermaye ve teknoloji katkısı ile savunmaya yönelik üretim tesisleri kurma imkanlarını araştırmak, yönlendirmek ve tahakkuk planlarını takip etmek, bu gibi tesislerin kuruluşuna gerektiğinde Devletin iştiraki için prensip kararı almak,
- Sağlanacak modern silah, araç ve gereçlerin araştırılması, geliştirilmesi, prototip imali, avans verilmesi, uzun vadeli siparişler ve diğer mali ve ekonomik teşviklerin tespiti istikametinde Savunma Sanayii Müsteşarlığına talimat vermek,
- Savunma sanayii ürünleri ihracatı ve offset ticareti ile karşılıklı ticaret konusunda kararlar almak,
- Savunma sanayii ile ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak, (Değişik: 24/10/2011-KHK-661/43 md.) Fonun, 10 uncu maddenin ikinci fıkrası hükmü hariç, kullanım esaslarını tespit etmek.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

[Savunma Sanayii Müsteşarlığı](#)

3238 sayılı Kanun ile oluşturulan sistemin yürütme mekanizması, MSB'ye bağlı, tüzel kişiliğe haiz, özel bütçeli bir kuruluş olan SSM'dir.

Şekil 1: MSB Teşkilatı

3238 sayılı Kanun'un 10. maddesi ile Müsteşarlığa tevdi edilen görevler aşağıda sıralanmıştır:

- İcra Komitesi'nin aldığı kararları uygulamak,
- Proje bazında yıllar itibariyle verilecek olan alımların programlarını sipariş sözleşmesine bağlamak,
- Mevcut milli sanayii, savunma sanayii ihtiyaçlarına göre reorganize ve entegre etmek, yeni teşebbüsleri teşvik ve bu entegrasyona ve ihtiyaçlara göre yönlendirmek, yabancı sermaye ve teknoloji katkısı imkanlarını araştırmak, teşebbüsleri yönlendirmek, bu konudaki Devlet katılımını planlamak,
- Fon kaynaklarını dikkate alarak alım programlarını ve finansman modellerini belirlemek,
- İhtiyaç duyulan modern silah, araç ve gereçlerin özel veya kamu kuruluşlarında imalatını planlamak,
- Gerektiğinde özel, kamu veya karma nitelikli yeni yatırımları dışa açık olmak kaydıyla desteklemek,

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

- Modern silah, araç ve gereçleri araştırmak, geliştirmek, prototiplerin imalini sağlamak, avans vermek, uzun vadeli siparişler ve diğer mali ve ekonomik teşvikleri tespit etmek,
- İşin özelliğine göre yıllar içinde yapılacak alımın şartlarını, MSB tarafından belirlenecek şartname ve standartları dikkate alarak teknik ve mali konuları kapsayan kontratları yapmak,
- Savunma sanayii ürünleri ihracatı ve offset ticareti konularını koordine etmek,
- Fondan kredi vermek veya yurt içinden ve yurt dışından kredi almak ve gerektiğinde yerli ve yabancı sermayeli şirketler kurmak ve iştirak etmek,
- Üretilen malın sözleşme muhteviyatına uyup uymadığını, kalite kontrolleri ile sözleşme şartlarının yerine getirilip getirilmediğini takip etmek,
- Uygulama aksaklıklarının ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde çözümlenmesini temin etmek.
- MİT'in istihbarat ve güvenliğe ilişkin ihtiyaçları ile EGM'nin istihbarat ve güvenliğe ilişkin acil ihtiyaçlarını Müsteşarın teklifi, Milli Savunma Bakanının uygun görüşü ve Başbakanın onayı ile tedarik etmek.

Bu çerçevede, SSM tarafından gerçekleştirilen görevlerin ana eksenini, Genelkurmay Başkanlığı ve bağlıları, Kuvvet Komutanlıkları, MSB ve bağlıları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçları ile MİT'in ve EGM'nin istihbarat ve güvenliğe ilişkin ihtiyaçlarının tedarik edilmesi ve sanayileşme faaliyetleri teşkil etmektedir.

Savunma Sanayii Destekleme Fonu

3238 sayılı Kanununun 12. maddesi ile TSK'nın modernizasyonunun sağlanması ve Türkiye'de modern savunma sanayiinin kurulması için gerekli kaynağın, genel bütçe dışında devamlı ve istikrarlı bir şekilde temini amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde ve Müsteşarlık emrinde Savunma Sanayii Destekleme Fonu kurulmuştur.

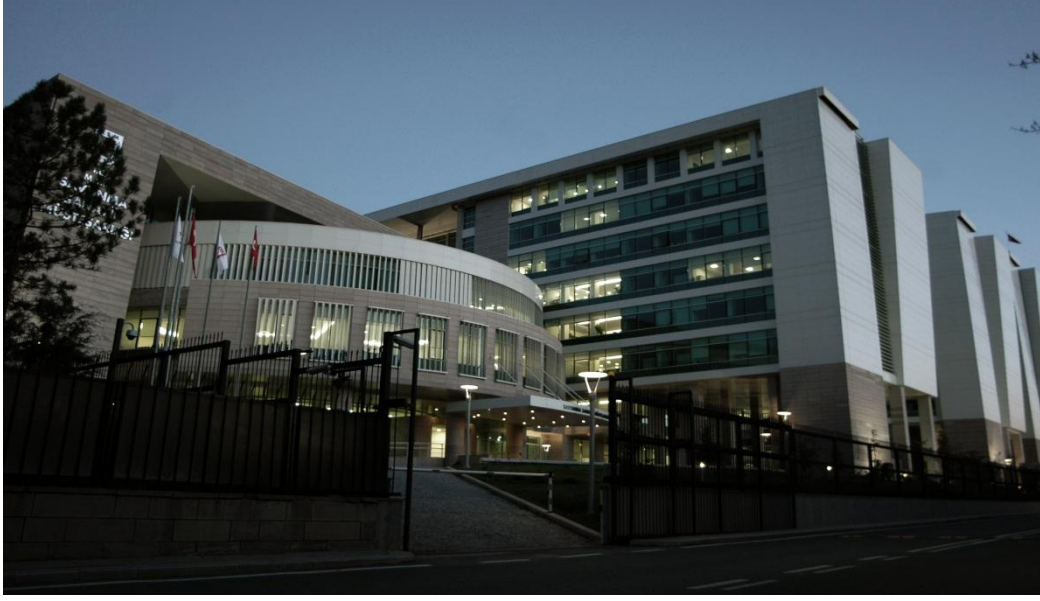
SSDF'den yapılan harcamalar, SSİK kararları doğrultusunda; sanayinin teşviki, kredi, sermaye iştiraki ve proje bedellerinden oluşmaktadır. Her ne kadar, Müsteşarlığımız sorumluluğunda yürütülen projelerin finansmanının esas itibarıyla SSDF'den karşılanması amaçlanmışsa da 3238 sayılı Kanunla, büyük ölçüde finansman gerektiren projeler için Hazine Müsteşarlığı tarafından yurt dışından devlet destekli kredi temini imkânı da getirilmiştir.

24.10.2011 tarih ve 661 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 3238 sayılı Kanunda değişiklik yapılmış olup, MİT'in istihbarat ve güvenliğe ilişkin ihtiyaçları ile EGM'nin istihbarat ve güvenliğe ilişkin acil ihtiyaçları "Başbakan Oluru" ile Müsteşarlığımız tarafından tedarik edilmekte ve bunlara ilişkin giderler SSDF'den karşılanmaktadır.

Ayrıca, 10.09.2012 tarih ve 2012/3738 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Genelkurmay Başkanlığı ve bağlıları, Kuvvet Komutanlıkları, MSB ve bağlıları, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, MİT ihtiyaçları ile EGM'nin acil ihtiyaçları dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarının, Müsteşarlık tarafından tedarikinin, kaynağının Bütçe Kanunu veya ilgili kanunlarda yer alan hükümlere istinaden Fona aktarılması şartıyla yapılacağı belirtilmiştir.

C. İdareye İlişkin Bilgiler

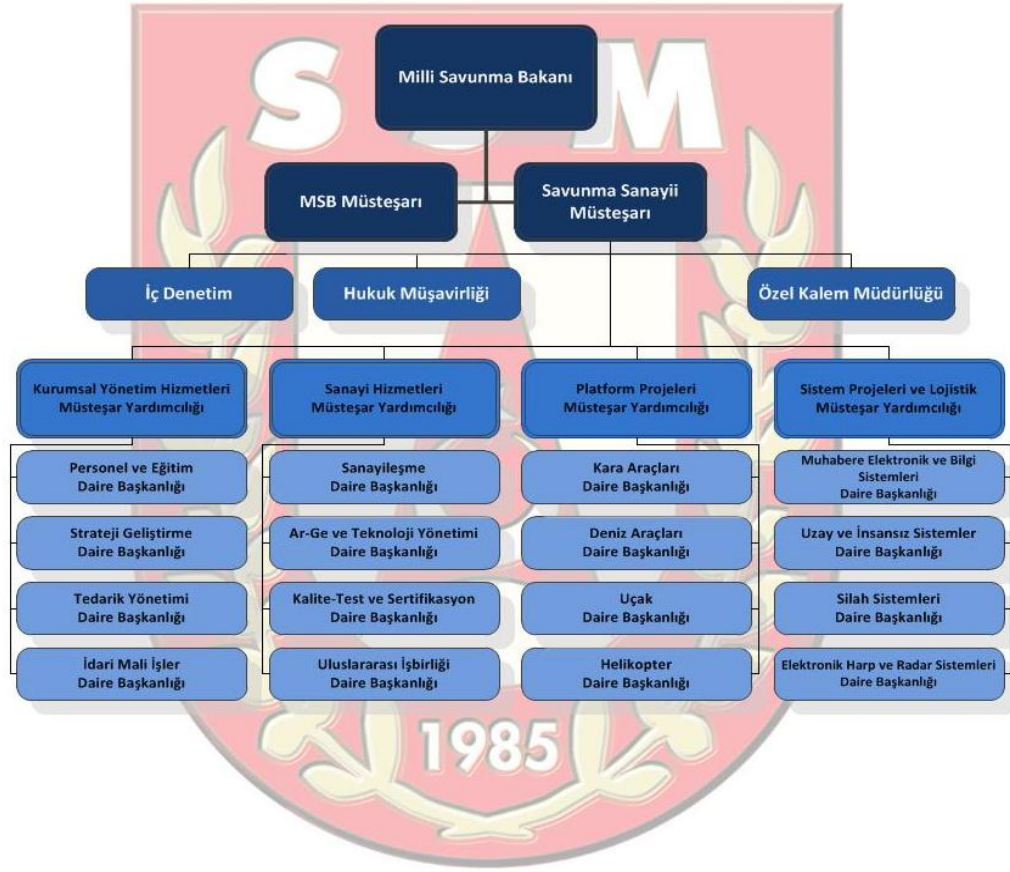
1- Fiziksel Yapı

SSM, 30 Nisan 2012 tarihinde taşındığı İnönü Bulvarı Süleyman Emin Caddesi 6-7 06490 Bahçelievler /ANKARA adresindeki yeni binasında faaliyet göstermektedir. Ayrıca Kurumun, Ankara'da 28 adet personel lojmanı mevcuttur.

2- Teşkilat Yapısı

SSM, kendine tevdi edilmiş bulunan görevleri Müsteşar'a bağlı Kurumsal Yönetim Hizmetleri Müsteşar Yardımcılığı, Sanayi Hizmetleri Müsteşar Yardımcılığı, Platform Projeleri Müsteşar Yardımcılığı, Sistem Projeleri ve Lojistik Müsteşar Yardımcılığı ile bunlara bağlı 16 Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği vasıtasıyla ihtisas birimleri ve proje yönetimine dayalı bir organizasyonel yapı içerisinde yerine getirmektedir.

Şekil 2: SSM Teşkilat Yapısı

Bu yapı içerisinde, Müsteşarlığın kurumsal yapısının geliştirilmesine yönelik hizmetler Personel ve Eğitim, Strateji Geliştirme, Tedarik Yönetimi ile İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. İhtiyaç makamlarının taleplerini karşılamaya yönelik tedarik faaliyetleri Kara Araçları, Deniz Araçları, Uçak, Helikopter, Muhabere Elektronik ve Bilgi Sistemleri, Uzay ve İnsansız Sistemler, Silah Sistemleri ile Elektronik Harp ve Radar Sistemleri Daire Başkanlıkları tarafından yürütülmektedir. Sanayileşme faaliyetleri ise Sanayileşme, Ar-Ge ve Teknoloji Yönetimi, Uluslararası İşbirliği ile Kalite-Test ve Sertifikasyon Daire Başkanlıkları tarafından gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, 07.02.2013 tarihinde Sanayileşme Daire Başkanlığı bünyesinde “Sektörel Strateji ve Yatırım Müdürlüğü” ve Ar-Ge ve Teknoloji Yönetimi Daire Başkanlığı bünyesinde “Teknoloji Yönetimi Grup Müdürlüğü” kurulmasına ek olarak Müsteşarlığımız bilişim hizmetlerinin daha etkin ve verimli yürütülmesini teminen Tedarik Yönetimi Daire Başkanlığı bünyesinde 08.11.2013 tarihinde “Bilişim Projeleri Müdürlüğü” kurulmuştur.

Hizmet binası Ankara’da olan SSM’nin taşra teşkilatı bulunmamaktadır.

3- Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

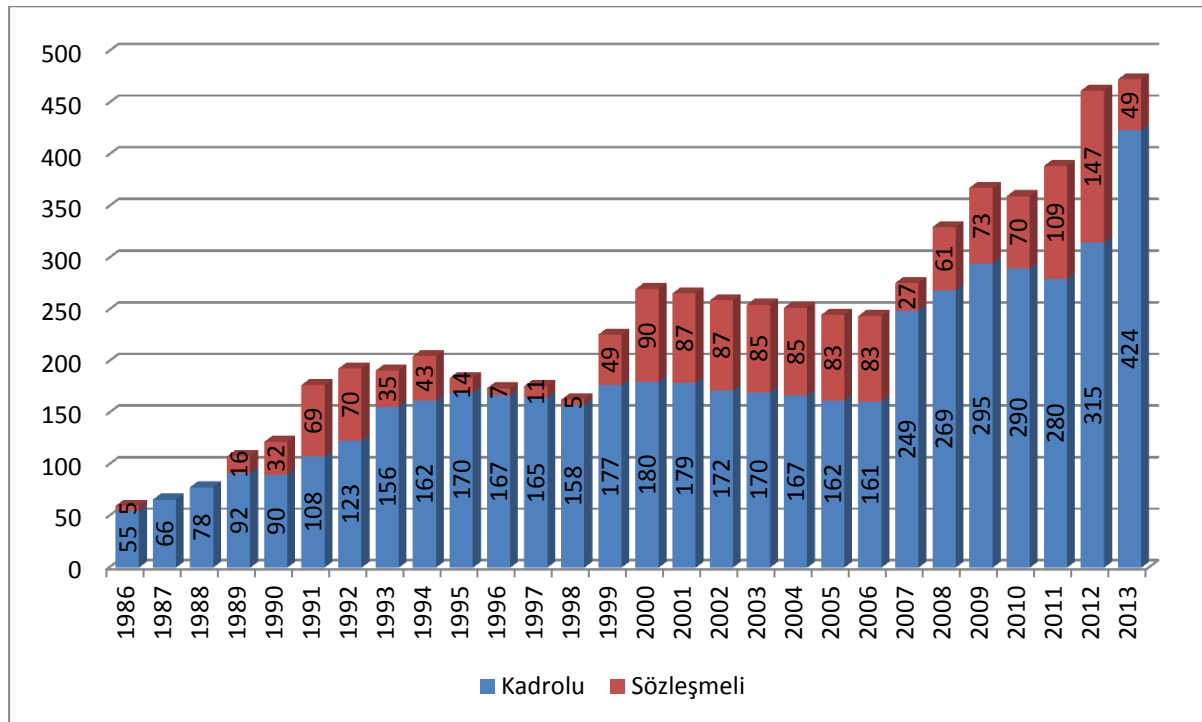
Müşteşarlığımız bilişim alt yapısı değişen ihtiyaçlar çerçevesinde geliştirilmekte olup, tüm kurum çalışanlarının kişisel bilgisayar, e-posta adresi ve internet erişimi mevcuttur. Hizmete Özel ve altındaki gizlilik dereceli tüm resmi yazışmalar ve evrak akışları belge yönetim (EDASYS) sistemi üzerinden elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir. EDASYS üzerinde hazırlanan evrak 5070 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkartılan "Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümlerine uygun olarak güvenli elektronik imza ile imzalanmaktadır.

Kurumsal verimlilik ve etkinliğin artırılmasına ve kurumsal süreçlerin otomasyonunun sağlanmasına yönelik bilgi sistemi geliştirilmesi amacıyla Program Yönetim Bilgi Sistemi (PYBS) Projesi Sözleşmesi 30 Aralık 2013 tarihinde imzalanmıştır. Proje gerçekleştirme süresi 36 ay olup, projenin tamamlanmasını müteakip uygulamaya geçilmesi ile birlikte tanımlı, yönetilebilir, ölçülebilir ve kontrol edilebilir bir süreç otomasyonu sağlanması hedeflenmektedir.

4- İnsan Kaynakları

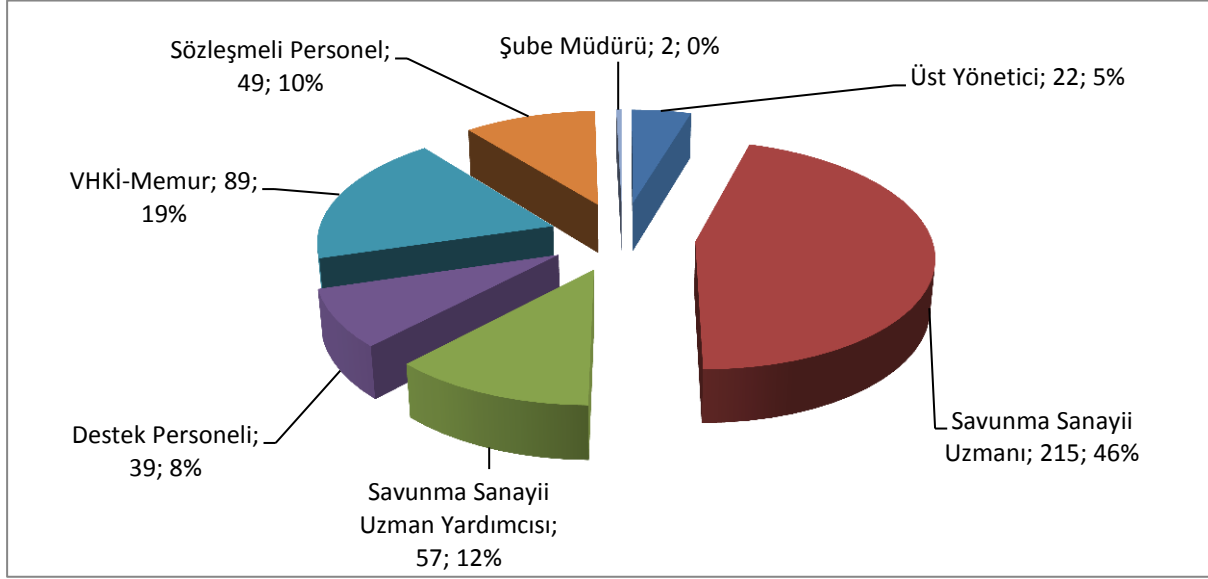
SSM'de, 3238 sayılı Kanununun 8. maddesinin 3. fıkrasına göre özel bilgi ve ihtisas gerektiren konularda sözleşmeli personel ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile bu kanuna dayalı mevzuat hükümlerine tabi personel çalıştırılmaktadır.

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla, SSM' de 424 değişik unvanında memur ve 49 sözleşmeli pozisyonda olmak üzere toplam 473 kişi istihdam edilmektedir. Kadrolu ve sözleşmeli personelin yıllar itibarıyla sayılarına ilişkin bilgi Şekil 3'te, SSM personelinin unvanlara göre dağılımı ise Şekil 4'te gösterilmektedir.

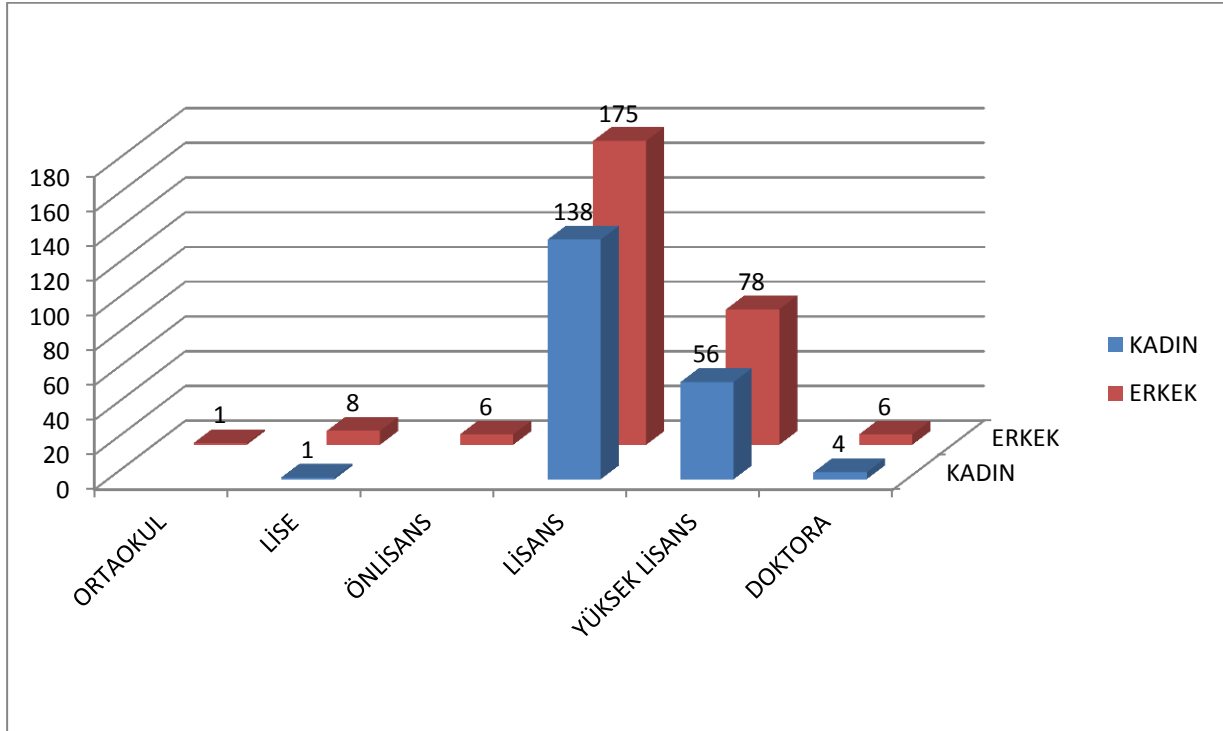
Şekil 3: SSM Personelinin 31.12.2013 İtibari ile Yıllara Göre Dağılımı

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Şekil 4: SSM Personelinin 31.12.2013 İtibari ile Unvanlara Göre Dağılımı

SSM personelinin kadın ve erkek nüfusuna göre dağılımı ile eğitim durumları aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

Şekil 5: 31.12.2013 İtibari ile Personelin Eğitim Durumu

5- Sunulan Hizmetler

SSM tarafından yürütülen faaliyetlerin ana amacı, ülkemizde modern bir savunma sanayii altyapısının oluşturulması ile Genelkurmay Başkanlığı ve bağlıları, Kuvvet Komutanlıkları, MSB ve bağlıları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçları ile MİT'in ve EGM'nin istihbarat ve güvenliğe ilişkin ihtiyaçlarının tedarik edilmesidir. Bu çerçevede, SSM tarafından sunulan hizmetleri özetle; savunma ve güvenlik sistemleri tedariki ve tedarik yönetimi, savunma sanayiinin yönlendirilmesi, teknoloji yönetimi, SK/O faaliyetlerinin yürütülmesi, uluslararası işbirliği, ihracatın koordinasyonu ile kalite, test ve sertifikasyon hizmetleri olarak sıralamak mümkündür.

Söz konusu hizmetlere ilişkin bilgiler, Müsteşar Yardımcılıkları ve bağlı Daire Başkanlıkları bazında aşağıda özetlenmiştir.

Müsteşar Kurumsal Yönetim Hizmetleri Yardımcılığı

Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı

SSM'nin kurumsal stratejilerini gerçekleştirebilmesi için gerekli yetkinliklere sahip personel temini, bu kaynağın geliştirilmesi ve elde tutulması Personel ve Eğitim Daire Başkanlığı'nın temel iş adımlarını oluşturmaktadır. Bu kapsamda, iş analizi ve personel planlaması, seçme ve işe alım, kurum içi iletişim ve motivasyonu artıracak kurum kültürünün oluşturulması, eğitim ve geliştirme, kariyer planlaması, performans ve başarı değerlendirmesi ile atama ve özlük işlemlerinin yürütülmesi, ücret politikasının oluşturulması ve benzeri görevleri kapsayan tüm süreçleri yönetmek Daire Başkanlığının temel görevleri arasında bulunmaktadır. Daire Başkanlığı; İnsan Kaynakları Planlama, İnsan Kaynakları Geliştirme ile Atama ve Özlük olmak üzere üç müdürlükten oluşmaktadır.

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı'nın görevi; Müsteşarlığın ihtiyacı olan ve bütçesi İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı'nda yer alan her türlü demirbaş, makine-teçhizat, malzeme ve hizmetin tedarik edilmesine yönelik tüm işlemleri gerçekleştirmek; güvenlik, taşıma, yemek, temizlik vb. destek hizmetlerini ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yerine getirmek, lojmanların kontrolü, bakım ve onarımları ile tahsis işlemlerini yapmak, daire tabipliği ile ilgili faaliyetleri koordine etmek ve Müsteşarlık özel bütçesi kapsamında tedarik edilen taşınır ve taşınmazlarla Müsteşarlık mülkiyetinde bulunan taşınmaz mal varlığı ile ilgili işlemleri takip etmektir. Faaliyetler; Destek Hizmetleri, İhaleler ve Bina İşletim ile İnşaat ve Varlık Yönetimi olmak üzere üç müdürlük tarafından yürütülmektedir.

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 60. maddesi ve 5436 sayılı Kanununun 15. maddesi uyarınca 2006 yılında kurulmuştur. Daire bünyesinde, stratejik yönetim ve planlama, performans ve kalite ölçütleri geliştirme ve malî hizmetler fonksiyonları çerçevesindeki görevler yerine getirilmektedir.

Bu kapsamda, Müsteşarlığın stratejilerini ve politikalarını geliştirmek; amaç ve hedeflerini belirlemek; kurumun faaliyet sonuçlarını periyodik olarak gözden geçirmek, değerlendirmek ve gerekli tedbirleri önermek, muhasebe hizmetlerini yürütmek, kamu diplomasisi faaliyetlerini planlamak, icra etmek ve kurumsal mesajları doğru şekilde kamuoyu ile paylaşmak, performans programını, bütçe ve ayrıntılı finansman programını hazırlamak ve ön mali kontrol faaliyetlerini gerçekleştirmek Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın başlıca görevleri arasında yer almaktadır. Daire Başkanlığı; Bütçe ve Fon Yönetimi, Kurumsal İletişim, Muhasebe ve Raporlama, İç Kontrol ve Stratejik Planlama olmak üzere beş müdürlükten oluşmaktadır.

Tedarik Yönetimi Daire Başkanlığı

Daire Başkanlığının görevi Müsteşarlığın yönetim ve işleyişinin geliştirilmesi ile savunma sanayii ve ihtiyaç sahibi makamlar nezdinde etkinliğinin artırılmasıdır. Bu amaçla; dünyada benzeri alanlarda uygulanmakta olan iş yönetimi, tedarik ve lojistik destek modelleri araştırılarak, analizler yapılarak, Müsteşarlığın tüm birimlerine, görevlerini yazılı ve onaylanmış dokümanlarla, maliyet-etkin modellerle, daha hızlı ve hatasız süreçlerle yapabilmeleri için destek sağlamak, kurum içerisinde bilgi paylaşımını kolaylaştırmak, kurumsal hafızanın saklanması ve erişilmesi için ortam hazırlamak, endüstriyel ilişkileri düzenlemek amacıyla savunma sanayiinin ve ihtiyaç sahibi makamların ilgili süreçlere katılımını sağlamak gerçekleştirilen temel faaliyetlerdir. Daire Başkanlığı; Bilgi Yönetimi ve Süreç, Bilişim Projeleri, Lojistik Planlama ve Koordinasyon, Sözleşmeler ve Maliyet Analizi olmak üzere dört müdürlükten oluşmaktadır.

Tüm faaliyetlerde; tedarik yönetim sistemlerinin ve kullanılan araçların sürekli iyileştirilmesi, bütün paydaşları kapsayacak şekilde ortak eşgüdüm ve işbirliğinin geliştirilmesi ve mevcut yapının yarının ihtiyaçlarına özgün çözümler üretebilen bir organizasyona dönüştürülmesi hedefleri esas alınmaktadır.

Müsteşar Sanayi Hizmetleri Yardımcılığı

Sanayileşme Daire Başkanlığı

Sanayileşme Daire Başkanlığı, SSM tarafından yürütülmekte olan projeler çerçevesinde gerçekleştirilen SK/O faaliyetlerinin koordine edilmesini, bu konuda meydana gelen gelişmeleri dikkate alarak yeni politikalar oluşturulmasını, imzalanmış SK/O sözleşmelerinin takip edilmesini, SK/O düzenlemeleriyle ilgili olarak TÇDlerde ve Sözleşmelerde yer alacak bölümlerin hazırlanmasını, sözleşmelerin imzalanmasını ve yürütülmesini sağlamaktadır.

Ayrıca, sektör stratejileri ve yan sanayi entegrasyon prosedürünün koordinasyonu ve takibi yapılmaktadır. Küçük ve orta ölçekli firmalar ile sanayi kuruluşları arasında karşılıklı işbirliği ve iş paylaşımının sağlanması için savunma sanayii alanında, sempozyum, seminer veya toplantılar organize edilmesi ve aktif olarak desteklenmesi görevleri de gerçekleştirilmektedir. Daire Başkanlığına ilişkin görevler, Elektronik ve Yazılım Sektörü, Havacılık ve Uzay Sektörü, Makine ve Gemi Sektörü ile Sektörel Strateji ve Yatırım Planlama olmak üzere dört müdürlük tarafından yerine getirilmektedir.

Ar-Ge ve Teknoloji Yönetimi Daire Başkanlığı

SSM, 3238 Sayılı kuruluş kanunuyla kendisine verilen araştırma-geliştirme görev ve sorumluluğu çerçevesinde, TSK'nın ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik teknoloji yönetim planlamasının yapılması; bu doğrultuda savunma ve güvenlik alanlarında gereksinim duyulan alt sistem/bileşen/teknoloji alt yapısı yol haritasının oluşturulması ve belirlenen öncelikli Ar-Ge projelerinin tanımlanması, desteklenmesi ve yürütülmesi faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Faaliyetler; Algılayıcılar Projeleri Grubu, Bilgi Teknolojileri Projeleri Grubu, İleri Malzemeler ve Enerji Projeleri Grubu ile Teknoloji Yönetimi olmak üzere dört proje grubu tarafından yürütülmektedir.

Kalite-Test ve Sertifikasyon Daire Başkanlığı

Kalite, kalifikasyon, sertifikasyon ve test/kabul faaliyetleri ile ilgili strateji ve politikaları oluşturmak, bu faaliyetleri yürütmek, ilgili konularda ulusal ve uluslararası organizasyonlara katılım sağlamak ve SSM'yi bu organizasyonlarda temsil etmek görevleri KTS Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir. Diğer taraftan, savunma sanayiinin geliştirilmesi ve TSK'nın modernizasyonu görevlerini daha etkin yerine getirmek üzere, Yüklenici/Alt Yüklenici tesislerinde SSM Ofisleri kurulmakta ve bu ofislerde Kalite Güvence Temsilcileri görevlendirilmektedir. Faaliyetler,

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Endüstriyel Kalite, Platform Test, Sertifikasyon ve Sistem Test olmak üzere dört grup bünyesinde yürütülmektedir.

Uluslararası İşbirliği Daire Başkanlığı

Daire, yürütülmekte olan proje faaliyetleri ile savunma sanayiinin geliştirilmesine yönelik diğer tüm faaliyetler esnasında ihtiyaç duyulan uluslararası savunma sanayii işbirliği imkânlarını araştırmak ve dış politika hedefleri ile uyumlu bir şekilde hayata geçirmek görevlerini üstlenmiştir. Türk savunma sanayiinin uluslararası alanda hedeflenen ihracat ve işbirliği potansiyelini yakalayabilmesini amaçlayan Daire Başkanlığı uluslararası platformlarda Müsteşarlığı temsil etmektedir. Daire Başkanlığında; Amerika ve Avrupa, Orta Asya ve Uzakdoğu ile Ortadoğu ve Afrika olmak üzere üç müdürlük bulunmaktadır.

Müsteşar Platform Projeleri Yardımcılığı

Kara Araçları Daire Başkanlığı

Kara Araçları Daire Başkanlığı, ülkemizin savunma ve güvenliğine yönelik TSK ve kamu kuruluşlarının kara konuşlu sistem ihtiyaçlarını öncelikle yerli sanayide mevcut yeteneklerin azami ölçüde kullanılması ve/veya geliştirilmesi, yurtiçinden tedariki mümkün olmayan sistemlerin ise en yüksek yerli katkı düzeyi ve mümkünse teknoloji transferi yoluyla ülkemiz savunma sanayii altyapısına kazandırılması suretiyle zamanında ve maliyet etkin bir şekilde karşılama görevini yerine getirir. Bu görevlerin yanı sıra ulusal savunma sanayii altyapısının güçlendirilmesi amacıyla tedarik faaliyetlerinde her türlü planlama, koordinasyon, yönlendirme, yürütme ve denetim faaliyetlerini yerine getirme ve yerli sanayii organize etme görevlerini de bünyesinde bulunan; Araç ve Özel Projeler Grubu, Tank ve Paletli Araçlar Grubu olmak üzere iki proje grubu ile yerine getirmektedir.

Deniz Araçları Daire Başkanlığı

Temel görevi, ülkemizin güvenliğine ilişkin deniz platformu ihtiyaçlarını, zamanında ve maliyet etkin bir şekilde karşılamak ve ulusal savunma sanayii altyapısının güçlendirilmesi amacıyla tedarik faaliyetlerinde her türlü planlama, koordinasyon, yönlendirme, yürütme ve denetim faaliyetlerini yerine getirmek ve yerli sanayiye organize etmektir.

Daire Başkanlığı, mevcut gemi inşa ve yan sanayinin; ülkemizin güvenlik ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde geliştirilmesi ve ihracat potansiyeline sahip, yüksek teknoloji ürünü denizaltı, bot, muharip ve yardımcı sınıf gemileri yurt içi tasarım yoluyla inşa edebilecek düzeye ulaşabilmesine yönelik çalışmalar da yürütmektedir. Bu çerçevede, Deniz Araçları Daire Başkanlığı; Amfibi Gemi, Karakol Gemisi, Harp Gemisi ve Destek Gemisi olmak üzere dört grup bünyesinde proje yürütmektedir.

Uçak Daire Başkanlığı

TSK ve diğer kamu kurumlarının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak SSM tarafından yürütülmekte olan Uçak projeleri, Uçak Daire Başkanlığı'nın sorumluluğunda bulunmaktadır. Daire bünyesinde, uçak platformlarının geliştirilmesi, tedariki ve modernizasyonu ile hava araçları için bakım-onarım ve montaj altyapısı kurulmasına yönelik projeler hayata geçirilmektedir. Bu projelerde, yurtiçi geliştirme, konsorsiyum yoluyla geliştirme, ortak üretim, doğrudan alım gibi yöntemler kullanılmakta ve her bir projede, kullanıcı ihtiyaçlarının maliyet-etkin karşılanması hedefinin yanı sıra, ulusal havacılık sanayiinin bilgi ve teknoloji altyapısının geliştirilmesi ile yeteneklerinin artırılması da amaçlanmaktadır. Uçak Modernizasyon ve Entegrasyon, Muharip Uçak ve Destek Uçak olmak üzere üç grup bünyesinde projeler yürütülmektedir.

Helikopter Daire Başkanlığı

TSK ve diğer kamu kurumlarının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak SSM tarafından yürütülmekte olan tüm helikopter projeleri, Helikopter Daire Başkanlığı'nın sorumluluğunda bulunmaktadır. Daire bünyesinde, helikopter ve helikopter sistemlerinin geliştirilmesi, tedariki, modernizasyonu, bakım-onarım ve lojistik desteğinin sağlanmasına yönelik projeler hayata geçirilmektedir. Bu projelerde, yurtiçi geliştirme, yabancı ortaklıklar yoluyla ortak geliştirme, ortak üretim, doğrudan alım gibi tedarik yöntemleri kullanılmakta ve her bir projede, kullanıcı ihtiyaçlarının maliyet-etkin karşılanması hedefinin yanı sıra, ulusal helikopter sanayisinin teknolojik altyapısının geliştirilmesi ve yeteneklerinin artırılması amaçlanmaktadır.

Helikopter Daire Başkanlığı'nda; Helikopter Ortak Üretim/Geliştirme Projeleri Grubu, Helikopter Doğrudan Tedarik Projeleri Grubu, Helikopter Geliştirme Projeleri Grubu olmak üzere üç grup bünyesinde projeler yürütülmektedir.

Müsteşar Sistem Projeleri ve Lojistik Yardımcılığı

Muhabere Elektronik ve Bilgi Sistemleri (MEBS) Daire Başkanlığı

TSK'nın modernizasyonunun sağlanabilmesi amacıyla, yerli sanayi imkan ve kabiliyetlerinden azami ölçüde yararlanarak, kullanıcı ihtiyaçlarına ve endüstriyel hedeflere uygun komuta kontrol, atış kontrol, muhabere, ağ destekli yetenek, simülatör vb. sistem ya da yazılım projeleri MEBS Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Daire Başkanlığı'nda; Komuta Kontrol ve Haberleşme Sistem Projeleri (C3), Bilgi Teknolojileri ve Simülasyon Sistem Projeleri ve Elektro-Optik Sistem Projeleri Grubu olmak üzere üç grup bünyesinde projeler yürütülmektedir.

Elektronik Harp ve Radar Sistemleri Daire Başkanlığı

Ülkemizin savunma ve güvenliğine yönelik olarak, TSK ve diğer kamu kuruluşlarının elektronik harp ve radar sistemleri alanındaki ihtiyaçlarının azami yurt içi imkân ve kabiliyetler kullanılarak karşılanması amacıyla tedarik projeleri Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Elektronik harbin ana unsurlarını oluşturan elektronik destek, elektronik taarruz, kendini koruma ve eğitim alanlarındaki ihtiyaçların karşılanması amacıyla Türkiye'de tasarım, geliştirme, üretim, bakım ve idame altyapısının oluşturulması yönünde çalışmalar Daire Başkanlığı görevlerinin ana unsurlarını oluşturmaktadır. Bu çerçevede; Elektronik Harp ve Radar Sistemleri Daire Başkanlığı bünyesinde Kendini Koruma Sistemleri, Elektronik Destek / Elektronik Taarruz Sistemleri, Radar Sistemleri ile Koruma ve Güvenlik Projeleri olmak üzere dört grupta projeler yürütülmektedir.

Silah Sistemleri Daire Başkanlığı

Silah Sistemleri Daire Başkanlığı, TSK ve güvenlik birimlerinin füze, roket, hava savunma sistemi, topçu sistemi, ağır ve hafif silah, mühimmat ihtiyaçlarını, kullanıcının performans ve takvim beklentilerini dikkate alarak, öncelikle yurt içi çözümler yoluyla karşılamayı amaçlamaktadır. Bu faaliyetler, Füze Sistem Projeleri, Hava Savunma Sistem Projeleri ile Silah ve Mühimmat Projeleri olmak üzere üç grup tarafından yürütülmektedir.

Uzay ve İnsansız Sistemler Daire Başkanlığı

TSK'nın Uzay ve İnsansız Sistemler/Keşif Gözetleme İstihbarat (ISR) alanlarındaki sistem ihtiyaçları ve bunlarla ilgili destek sistemlerinin tedarik edilmesine yönelik proje ve faaliyetler Uzay ve İnsansız Sistemler Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede öncelikle yerli sanayide mevcut yeteneklerin azami ölçüde kullanılması ve/veya geliştirilmesi suretiyle kullanıcı ihtiyaçlarına ve endüstriyel hedeflere uygun olarak, zamanında ve maliyet etkin bir şekilde TSK ihtiyaçlarını karşılamak ve ulusal savunma sanayii altyapısını güçlendirmek amacıyla tedarik faaliyetlerinde her türlü planlama, koordinasyon, yönlendirme ve yürütme faaliyetlerini yerine getirmek hedefiyle Uzay ve İnsansız Sistemler Daire Başkanlığı'nda; Uzay ve Uydu Sistem Projeleri, İnsansız Hava Aracı Sistem

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Projeleri ve Uydu Fırlatma Merkezi Projeleri grubu olmak üzere üç grup altında projeler yürütülmektedir.

Hukuk Müşavirliği

Müşavirlik, Müsteşarlık ile ilgili mevzuat çalışmalarını yürütmek, diğer kurumlardan gelen mevzuat taslaklarına ve birimlerce talep edilen hususlara ilişkin hukuki görüş bildirmek, yürütülen projelere başlangıç safhasından itibaren her türlü konuda hukuki destek sağlamak, Adli ve İdari Yargı Davalarının yanı sıra Uluslararası Tahkim Davalarını Müsteşarlık adına takip etmek ve üçüncü taraflara karşı ilgili mercilerde Müsteşarlığı temsil etmek ve her türlü avukatlık hizmetlerini yerine getirmek, icra işlemlerinin takip edilmesi ve alacakların hukuki yollardan tahsilinin sağlanması için gerekli işlemleri yapmak görevlerini yerine getirmektedir. Müşavirlikte, Kurumsal Yönetim ve Sanayi Hizmetleri ile Platform Sistem ve Lojistik Projeleri olmak üzere iki birim vardır.

Özel Kalem Müdürlüğü

Müsteşarın faaliyet programının hazırlanması ve takibi ile yurtdışı ve yurtiçi ziyaret programlarının koordinesi, Müsteşarlıkta yapılacak tören ve protokol hizmetlerinin gerçekleştirilmesi, SSK Toplantıları başta olmak üzere Müsteşarlıkta düzenlenen ve Müsteşarın katıldığı toplantıların tertip ve düzeninin sağlanması, Bilgi Edinme Kanunu kapsamındaki faaliyetler gibi görevler, Özel Kalem Müdürlüğü sorumluluğunda yürütülmektedir.

İç Denetim Birimi

SSM'nin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların etkinlik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık yapma faaliyetlerini üstlenir.

2011 yılı içerisinde kurulan SSM İç Denetim Biriminde üç iç denetçi görev yapmaktadır. İç denetim faaliyetlerine esas teşkil edecek düzenlemeler kapsamında 2011 - 2013 yıllarını kapsayan iç denetim planı çerçevesinde hazırlanan iç denetim programı gereğince 2013 yılı içerisinde projelere ilişkin teklif değerlendirme süreçleri, taşınır mal işlemleri, insansız hava aracı (ANKA) ve offset uygulamalarına ilişkin süreçler denetlenmiş, düzenlenen raporlar Müsteşarlık Makamına sunulmuştur.

6- Denetim ve İç Kontrol Sistemi

Denetim

3238 sayılı Kanununun 17. maddesi gereğince oluşturulan Denetleme Kurulu 2011 yılı içerisinde 661 sayılı KHK ile kaldırılmıştır. Halihazırda iç denetim faaliyeti İç Denetim Birimi tarafından, dış denetim ise Sayıştay Başkanlığı tarafından yapılmaktadır.

İç Kontrol

“Savunma Sanayii Müsteşarlığı Ödemelerin Gerçekleştirilmesi ve Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi” çerçevesinde Müsteşarlığımızda ön mali kontrol işlemlerinin yürütülmesi ve “Standart Sözleşme Yönergesi” kapsamında sözleşme/sözleşme değişikliği taslaklarının mali mevzuat açısından incelenmesi görevleri 2013 yılı içerisinde de sürdürülmüştür.

Müsteşarlığımızda, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği gereğince hazırlanmış ve 30 Haziran 2009 tarihinde Maliye Bakanlığına iletilmiş olan KİKS Eylem Planı'nın revizyon çalışmalarına devam edilmiştir.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Ayrıca; gerek, 18 Şubat 2006 tarih 26084 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, “ Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”in iç kontrol birimlerine vermiş olduğu amaçlar ve sonuçlar arasındaki farklılığın giderilmesine yönelik çalışmalar yapılması ve gerekse de 31 Aralık 2005 tarih ve 26040 sayılı 3. mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan, “İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” ile, İç Kontrol Birimi tarafından yapılan ön mali kontroller neticesinde verilen görüşlerle uyumlu olmayan ve harcama birimlerince gerçekleştirilen işlemlerin kayıtlarının tutularak Üst Yöneticiye bildirilmesi görevlerine istinaden 01 Ocak-31 Aralık 2012 dönemini kapsayan “Altıncı Uyuşmazlık Raporu” hazırlanmıştır.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. Stratejik Amaç ve Hedefler

Müsteşarlığımızın 2012-2016 yıllarını kapsayan Stratejik Planı, sanayide ve teknolojide derinleşme, program yönetimine geçiş, stratejiler ile kaynak ilişkisinin kurulması gibi geleceği tasarlayacak hedefler içermektedir.

- *Sanayinin sürdürülebilirliği* amacı ile savunma sanayiimizin verimliliğinin ve rasyonelliğinin artırılması, yetkinliklerin tabana yayılarak sağlıklı bir yan sanayinin oluşması, savunma sanayiinin ürün ömür devrinin tamamında etkin rol alması ve savunma ihracatının artırılması,
- *Teknolojik yetkinlik* amacı ile teknoloji tabanının oluşturulması, tasarım ve geliştirme faaliyetlerini destekleyecek test altyapısının planlanması ve teknolojik üstünlük kazandıracak yurtiçi geliştirme projelerinin hayata geçirilmesi,
- *Program yönetiminde olgunluk* amacı ile stratejilere yeterli kaynağın tahsis edilmesi, savunma ihtiyaçlarının yönetilmesine sanayiinin ve SSM'nin katkısının artırılması ve Türk Savunma Sanayii'ne özgü program yönetimi yaklaşımının geliştirilmesi,
- *Değer yaratan ve değer gören çalışanlar* amacı altında, kurumsal birikim ve yetkinliklerin geliştirilmesi, kurum kimliğinin ve iletişim becerilerinin geliştirilmesi ve çalışan motivasyonunu artırmaya yönelik uygulamaların gerçekleştirilmesi,

hedeflenmektedir.

PERFORMANS HEDEFİ

PERFORMANS HEDEFİ		
Stratejik Amaç 1	Sürdürülebilir ve Rekabetçi Savunma Sanayiinin Mimarı Olmak	
Hedef 1.1	Savunma ve güvenlik sektörünün etkinliğinin artırılması yönünde tedbirler geliştirmek.	Savunma ve güvenlik sektörünün etkinliği artırılabacaktır.
Hedef 1.2	İhtiyaçların yurtiçinden karşılanma oranını tabana yayılmış bir tedarik zinciri oluşturarak artırmak.	Savunma ve Havacılık cirosu içerisinde yan sanayi payı ortalama %30 olacaktır.
Hedef 1.3	Savunma sanayiinin, ürün tasarımından üretim ve lojistik desteğe uzanan ömür devrinin tamamında etkin rol almasını sağlamak.	Süreç tanımı, sözleşme standardı ve organizasyonel yapılanma dahil lojistik desteğe ilişkin sistematik 2016 yılına kadar oluşturulacaktır.
Hedef 1.4	Savunma ve havacılık ihracatının artırılmasını teşvik etmek ve desteklemek.	2016 yılında S&H sanayii 2 Milyar \$ ihracat, toplam 8 Milyar \$ ciro gerçekleştirecektir.
Stratejik Amaç 2	TSK'yı geleceğin muharebe ortamına hazırlayacak savunma ve güvenlik teknolojilerinde yetkinlik kazanmak	
Hedef 2.1	Teknolojik üstünlük kazandıracak platform ve sistemlerin yurtiçinde geliştirilmesine yönelik projeleri hayata geçirmek.	2016 yılına kadar projelerde hedeflenen aşamalara ulaşılacaktır.
Hedef 2.2	Teknoloji kazanımı çalışmalarına sistematik bir boyut kazandırarak savunma sanayiinin ihtiyaç duyduğu teknoloji tabanını oluşturmak.	2016 yılı sonuna kadar "5 Yıllık Teknoloji Kazanım Yol Haritası"nın hayata geçirilme oranı %80 olacaktır.
Hedef 2.3	Tasarım ve geliştirme faaliyetlerini destekleyecek test ve sertifikasyon altyapısını planlamak ve geliştirmek.	Planlanan test merkezleri 2016 yılına kadar hayata geçirilecektir.
Stratejik Amaç 3	Paydaş Memnuniyetini Esas Alarak Program Yönetiminde Olgunluğa Ulaşmak	
Hedef 3.1	Program yönetimi yaklaşımını kurumsallaştırmak.	2016 yılına kadar SSM Program Yönetim Modeli oluşturulacaktır.
Hedef 3.2	Geleceğin savunma ve güvenlik ihtiyaçlarının yönetilmesine SSM ve sanayinin katkısını artırmak.	İhtiyaç belirleme faaliyetlerine kaynak teşkil edebilecek en az 6 adet Teknoloji İzleme Raporu hazırlanacak ve kullanıcı ile paylaşılacaktır.
Hedef 3.3	Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nu savunma sanayii stratejilerinin sürekli finansmanını sağlayabilecek şekilde planlamak.	SSDF'nin Yeniden Yapılandırılması Projesi 2014 yılı sonuna kadar uygulamaya geçirilecektir.
Stratejik Amaç 4	Değer Yaratan Ve Değer Gören Çalışanlara Sahip Güçlü Bir Kurum Olmak	
Hedef 4.1	Kurumsal birikim ve yetkinlikleri geliştirmek.	Program Yönetimi Bilgi Sistemi 2016 yılına kadar işleme alınacaktır.
Hedef 4.2	Müşteriliğin kurum kimliğini ve iletişim becerilerini geliştirmek.	Her yıl 5 iletişim projesi/faaliyeti gerçekleştirilecektir.
Hedef 4.3	Çalışanların motivasyonunu artırmaya yönelik İnsan Kaynakları Politikaları geliştirmek ve bunları kurumsallaştırmak.	Çalışan bağlılığını artırmak amacıyla stratejik insan kaynakları yaklaşımları aşamalar halinde 2016 yılına kadar uygulamaya alınacaktır.

B. Temel Politikalar ve Öncelikler

1. Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)- 2013 yılı Programı

IX. Kalkınma Planında “Küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen ve AB’ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye” olarak belirlenen vizyona ulaşmak için stratejik amaçlar ve hedefler belirlenmiştir. Temel ilkeler ise, düzenleme ve denetleme işlevlerinin güçlendirilmesi ve politikalar oluşturulurken kaynak kısıtı göz önünde bulundurularak önceliklendirme yapılması olarak tespit edilmiştir.

IX. Kalkınma Planı’nda (2007-2013) savunma sanayii alanına ilişkin olarak aşağıdaki hedefler belirlenmiştir:

- “Savunma, havacılık, uzay, kimya, malzeme ve bitki genetiği gibi bilgi ve teknoloji yoğun alanlar geliştirilecektir.”
- “Savunma sanayiinde; ihtiyaçları güvenli ve istikrarlı bir biçimde milli imkânlarla karşılamak üzere rekabetçi, kendine yeten, esnek, ülke sanayii ile bütünleşmiş, ortak üretim-tasarım ve Ar-Ge alanlarında uluslararası işbirliği çalışmalarına etkin katılım sağlayan bir yapıda üretimin geliştirilmesi ve bunun için gerekli alt yapı ile teknolojik ve yönetsel kabiliyetlerin kazanılması temel hedeftir.”
- “Ulusal savunma sanayiini geliştirmek amacıyla, mevcut alt yapıdan ve teknoloji yeteneğinden azami faydalanan, verimliliği, Ar-Ge’ye dayalı tedariki, yurt içi teknoloji ve kabiliyet edinimini esas alan bir sistem ve mevzuat oluşturulacaktır.”

Kalkınma Planında yer alan hedefler doğrultusunda 2012-2016 Dönemi Stratejik Planında,

- “Sürdürülebilir ve Rekabetçi Savunma Sanayiinin Mimarı Olmak” amacı doğrultusunda rekabet gücünün ve istihdamın artırılması,
- “TSK’yı Geleceğin Muharebe Ortamına Hazırlayacak Savunma ve Güvenlik Teknolojilerinde Yetkinlik Kazanmak” stratejik amacı doğrultusunda rekabet gücünün artırılması,
- “Paydaş Memnuniyetini Esas Alarak Program Yönetiminde Olgunluğa Ulaşmak” ve “Değer Yaratan ve Değer Gören Çalışanlara Sahip Güçlü Bir Kurum Olmak” stratejik amaçları doğrultusunda istihdamın artırılması ve kamu hizmetlerinde kalite ve etkinliğin artırılması,

eksenlerine yönelik proje ve faaliyetler tanımlanmıştır.

“Rekabet Gücünün Artırılması” ekseninde,

- Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi
- Sanayii ve Hizmetlerde Yüksek Katma Değerli Üretim Altyapısına Geçiş

“İstihdamın Artırılması” ekseninde,

- Eğitimin İşgücü Talebine Duyarlılığının Artırılması
- Aktif İşgücü Politikalarının Geliştirilmesi

“Kamu Hizmetlerinde Kalite ve Etkinliğin Artırılması” ekseninde,

- Politika Oluşturma ve Uygulama Kapasitesinin Artırılması
- Kamu Kesiminde İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi
- E-Devlet Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Etkinleştirilmesi

hedefleri doğrultusunda çalışmalar yürütülmektedir.

DOKUZUNCU KALKINMA PLANI STRATEJİSİ (2007-2013)**Vizyon**

İstikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen ve AB'ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye

EKONOMİK VE SOSYAL GELİŞME EKSENLERİ

Rekabet Gücünün Artırılması	İstihdamın Artırılması	Beşeri Gelişme ve Sosyal Dayanışmanın Güçlendirilmesi	Bölgesel Gelişmenin Sağlanması	Kamu Hizmetlerinde Kalite ve Etkinliğin Artırılması
<ol style="list-style-type: none"> 1. Makroekonomik İstikrarın Kalıcı Hale Getirilmesi 2. İş Ortamının İyileştirilmesi 3. Ekonomide Kayıtdışılığın Azaltılması 4. Finansal Sistemin Geliştirilmesi 5. Enerji ve Ulaştırma Altyapısının Geliştirilmesi 6. Çevrenin Korunması ve Kentsel Altyapının Geliştirilmesi 7. Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi 8. Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Yaygınlaştırılması 9. Tarımsal Yapının Etkinleştirilmesi 10. Sanayi ve Hizmetlerde Yüksek Katma Değerli Üretim Altyapısına Geçiş	<ol style="list-style-type: none"> 1. İşgücü Piyasasının Geliştirilmesi 2. Eğitimin İşgücü Talebine Duyarlılığının Artırılması 3. Aktif İşgücü Politikalarının Geliştirilmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eğitim Sisteminin Geliştirilmesi 2. Sağlık Sisteminin Etkinleştirilmesi 3. Gelir Dağılımının İyileştirilmesi, Sosyal İçerme ve Yolsuzlukla Mücadele 4. Sosyal Güvenlik Sisteminin Etkinliğinin Artırılması 5. Kültürün Korunması, Geliştirilmesi ve Toplumsal Diyalogun Güçlendirilmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bölgesel Gelişme Politikasının Merkezi Düzeyde Etkinleştirilmesi 2. Yerel Dinamiklere ve İçsel Potansiyele Dayalı Gelişmenin Sağlanması 3. Yerel Düzeyde Kurumsal Kapasitenin Artırılması 4. Kırsal Kesimde Kalkınmanın Sağlanması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kurumlar Arası Yetki ve Sorumlulukların Rasyonelleştirilmesi 2. Politika Oluşturma ve Uygulama Kapasitesinin Artırılması 3. Kamu Kesiminde İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi 4. e-Devlet Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Etkinleştirilmesi 5. Adalet Sisteminin İyileştirilmesi 6. Güvenlik Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi

Şekil 6: IX. Kalkınma Planı – SSM 2012-2016 Stratejik Planı İlişkisi

2. 2013 Yılı Programı

Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan 2013 Yılı Programı kapsamında, Müsteşarlığımız sorumluluğunda yürütülmesi öngörülen faaliyetlere ve bunların gerçekleşme durumlarına ilişkin bilgiler aşağıda verilmektedir:

Eksen/Politika	Tedbir No:	Tedbir	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Gerçekleşmeler
REKABET GÜCÜNÜN ARTIRILMASI Öncelik 63. Savunma sanayiinde; yurtiçi teknoloji, tasarım ve üretim yetenekleri geliştirilecektir.	144	Teknolojik üstünlük kazandıracak platform ve sistemlerin yurtiçinde geliştirilmesine yönelik projeler hayata geçirilecektir.	ALTAY Projesi, ANKA Projesi, ATAK Projesi ve HÜRKUŞ Projesi kapsamındaki çalışmalara devam edilecektir.	-ALTAY Tankı Ön Prototip üretimleri tamamlanmış ve test faaliyetlerine başlanılmıştır. -ANKA-İHA sistemi 23 Temmuz 2013 tarihinde Batman'a intikal ettirilmiş ve 26 Ağustos 2013 tarihinde firma tarafından test uçuşlarına başlanmıştır. -ATAK-EDH Pilot İntibak Eğitim Kursu 20 Pilot için tamamlanmıştır. 6 adet EDH'nin üretimi tamamlanmış ve 4 adet EDH kabule sunulmuştur. -HÜRKUŞ Projesi kapsamında üretilen ilk uçağın yer testleri tamamlanmış, EASA ve SHGM'den test uçuşları için izin alınmış ve uçuş testlerine 29 Ağustos 2013 tarihinde başlanmıştır.
	145	Performans bazlı ve sanayinin sorumluluk alacağı lojistik destek uygulamaları başlatılacaktır.	SSM Lojistik Yol Haritasının oluşturulması, lojistik destek standart sözleşmelerinin hazırlanması ve en az 3 başlangıç projesinin sözleşmeye bağlanması sağlanacaktır.	-SSM Lojistik Yol Haritasının oluşturulmasına ilişkin 2013 yılı sonu itibarıyla, literatür taraması tamamlanmış olup, ulusal dokümanlar ile birlikte A.B.D, İngiltere, Almanya, Fransa ve Avustralya tarafından yayımlanan dokümanlar incelenmiştir. -Lojistik Destek Standart Sözleşmesinin "Uzun Ufuk Lojistik Destek Projesi" kapsamında yapılacak çalışmalar ve edinilecek tecrübeler dikkate alınarak hazırlanması planlanmıştır. -En az Üç Başlangıç Projesinin Sözleşmeye Bağlanmasına ilişkin hedef tarihi Aralık 2014 olarak güncellenmiş olup, mevcut durum itibarıyla bir adet sözleşme imzalanmıştır.
	146	İhracat ve tanıtım faaliyetlerinin koordinasyonu için beş bölgede (Orta Doğu, Uzak Doğu, ABD, Kafkasya-Orta Asya, AB-NATO) irtibat ofisleri kurulacaktır.	Bakü ve Abu Dabi'de açılacak ofisler ile ilgili çalışmalar yapılacaktır. 2013 yılı başında Endonezya'da bir ofis açılması yönünde çalışmalar gerçekleştirilecektir.	-Riyad, Washington D.C. ve Brüksel ofislerinin idamesi sağlanmıştır. Kazakistan Astana İrtibat Ofisi 10 Aralık 2013 tarihinde açılmıştır. -Abu Dabi'de açılması planlanan SSM Ofisi çalışmaları durdurulmuştur.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Eksen/Politika	Tedbir No:	Tedbir	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Gerçekleşmeler
REKABET GÜCÜNÜN ARTIRILMASI	147	Türkiye'nin tüm uydu projelerine hizmet edecek Uydu Montaj, Entegrasyon ve Test Merkezi (UMET) faaliyete geçirilecektir.	2013 sonuna kadar UMET faaliyete geçecektir. GÖKTÜRK-1 Uydusu Türkiye'ye getirilerek, UMET Merkezinde uydunun testleri başlayacaktır.	-UMET Bina inşaat faaliyetleri tamamlanıp, UMET Bina teslimatı gerçekleştirilmiştir. UMET Test sistemleri Saha Kabul Testlerine başlanmıştır.

Tablo 1: 2013 Yılı Programı kapsamında SSM Faaliyetleri

3. SSM Tedarik Yaklaşımı

Müşteşarlığımız tarafından ulusal savunma sanayii altyapısının güçlendirilmesi, Genelkurmay Başkanlığı ve bağlıları, Kuvvet Komutanlıkları, MSB ve bağlıları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçları ile MİT'in ve EGM'nin istihbarat ve güvenliğe ilişkin ihtiyaçlarının tedarik edilmesi hedefleri doğrultusunda hayata geçirilen projelerde; yurt içi tasarım, üretim, lojistik destek, ihracat, SK/O, teknoloji kazanımı ve ömür devri yönetimi gibi hususlara önem verilmektedir. İhtiyaçların yurt içinden karşılanma oranını artırmak amacıyla uygulanan tedarik yaklaşımları aşağıda yer almaktadır:

YAKLAŞIM	HEDEF
Ömür Devri Yönetimi	<ul style="list-style-type: none"> • Yurt içi geliştirme projeleri ile TSK envanterine kazandırılan/kazandırılacak savunma sistemlerinde, tedarik ve kullanım dönemlerini bir bütün halinde ele alan ömür devri yönetimine geçiş sağlanması, • Yurt içi geliştirme projelerinde yüklenicilerin savunma sistemlerinin kullanım dönemindeki performansından ve lojistik desteğinin sağlanmasından sorumlu olacağı "Performansa Dayalı Lojistik" modellerinin geliştirilmesi,
Yurtiçi Geliştirme	<ul style="list-style-type: none"> • Öncelikle yurt içi geliştirme modellerinin uygulanması ve savunma sanayii ürün portföyünün zenginleştirilmesi, • Küçük ve orta boy işletmelere verilen iş payının, sözleşme ile teminat altına alınması, • Yan sanayide, ana sistem üreticileri tarafından kalifiye edilmiş taşeron sayısının artırılması için "Yan Sanayii Bütünleştirme Esasları" oluşturulması, • "Teknoloji Kazanım Yükümlülüğü" kapsamında öncelikli alt sistem, bileşen ve teknoloji geliştirmeyi içeren Ar-Ge Projelerinin gerçekleştirilmesi ve bu projelerin yürütülmesi için mükemmeliyet ağlarından faydalanılması
Ortak Geliştirme ve Konsorsiyum	<ul style="list-style-type: none"> • Ulusal pazar için geliştirmenin maliyet etkin olmadığı durumlarda ortak geliştirme veya konsorsiyumlara ortak olma, tasarım ve risk ortağı olma potansiyelinin geliştirilmesi.
Yurtdışından Hazır Alım	<ul style="list-style-type: none"> • Yukarıdaki önceliklerin sağlanamaması durumunda Yurtdışından Hazır Alım yoluna gitme ve bu tür projelerde ortak imalat ve offset yoluyla ulusal sanayimize iş imkanları yaratılması.

Tablo 2: SSM Tedarik Yaklaşımı

>>> 1990	1990-2000	2000 -2011	2011-...
HAZIR ALIM	ORTAK ÜRETİM	TASARIM	ÖMÜR DEVRİ YÖNETİMİ
			
<p>Cobra AH-1 W (Taarruz Helikopteri)</p> <p>AB-412 Helikopteri</p> <p>MLRS (Roket Sistemi)</p>	<p>Zırhlı Muharebe Aracı</p> <p>Hafif Nakliye Uçağı</p> <p>Başlangıç Eğitim Uçağı</p> <p>Cougar Helikopteri</p>	<p>ALTAY</p> <p>MİLGEM</p> <p>ANKA</p> <p>HÜRKUŞ</p>	<p>Tasarım-Üretim-Lojistik Destek Bütünü</p> <p>Yerli Yüklenici Lojistik Destek Kabiliyeti</p> <p>Performansa Dayalı Lojistik</p>

Şekil 7: Tedarik Yaklaşımlarının Dönemsel Gelişimi

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİLER

A. Mali Bilgiler

SSM 2013 Mali Yılı Özel Bütçesinin (İdari Bütçesi) uygulama sonuçları ve açıklamalar aşağıda sunulmuştur.

Özel Bütçe Uygulama Sonuçları

Müsteşarlık 2013 yılında tahsis 41.016.000,-TL'lik başlangıç ödeneğine net olarak 8.342.500,-TL'lik ödenek ekleme işlemi yapılmış, bunun 46.012.246,-TL'si harcanmıştır. Gider türleri itibariyle harcamaların dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

BÜTÇE YILI: 2013

KURUM ADI: 40.28 - SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI

KODU	AÇIKLAMA	2013				2014	2015	2016
		KBÖ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	HARCAMA	BÜTÇE TEKLİFİ	BÜTÇE TAHMİNİ	
01	PERSONEL GİDERLERİ	23.203.000	4.609.000	2.258.000	25.047.372	27.251.000	29.376.000	31.944.000
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	2.584.000	598.000	288.000	2.878.626	3.198.000	3.448.000	3.750.000
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	12.500.000	2.861.500	0	14.843.263	12.875.000	13.197.000	13.896.000
04	FAİZ GİDERLERİ	0	0	0	0	0	0	0
05	CARİ TRANSFERLER	529.000	420.000	0	828.448	692.000	728.000	767.000
06	SERMAYE GİDERLERİ	2.200.000	2.400.000	0	2.414.537	2.550.000	2.870.000	3.173.000
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	0	0	0	0	0	0	0
08	BORÇ VERME	0	0	0	0	0	0	0
09	YEDEK ÖDENEKLER	0	0	0	0	0	0	0
	GENEL TOPLAM	41.016.000	10.888.500	2.546.000	46.012.246	46.566.000	49.619.000	53.530.000

Tablo 3: Özel Bütçe Uygulama Sonuçları

2013 yılı mal ve hizmet alım giderleri tertibinde yer alan ödenek, araç kiralama, personel servis hizmeti kiralama işleri başta olmak üzere elektrik, su, temizlik malzemesi ile yolluklar ve eğitim hizmetlerinin tedariki amacıyla kullanılmıştır.

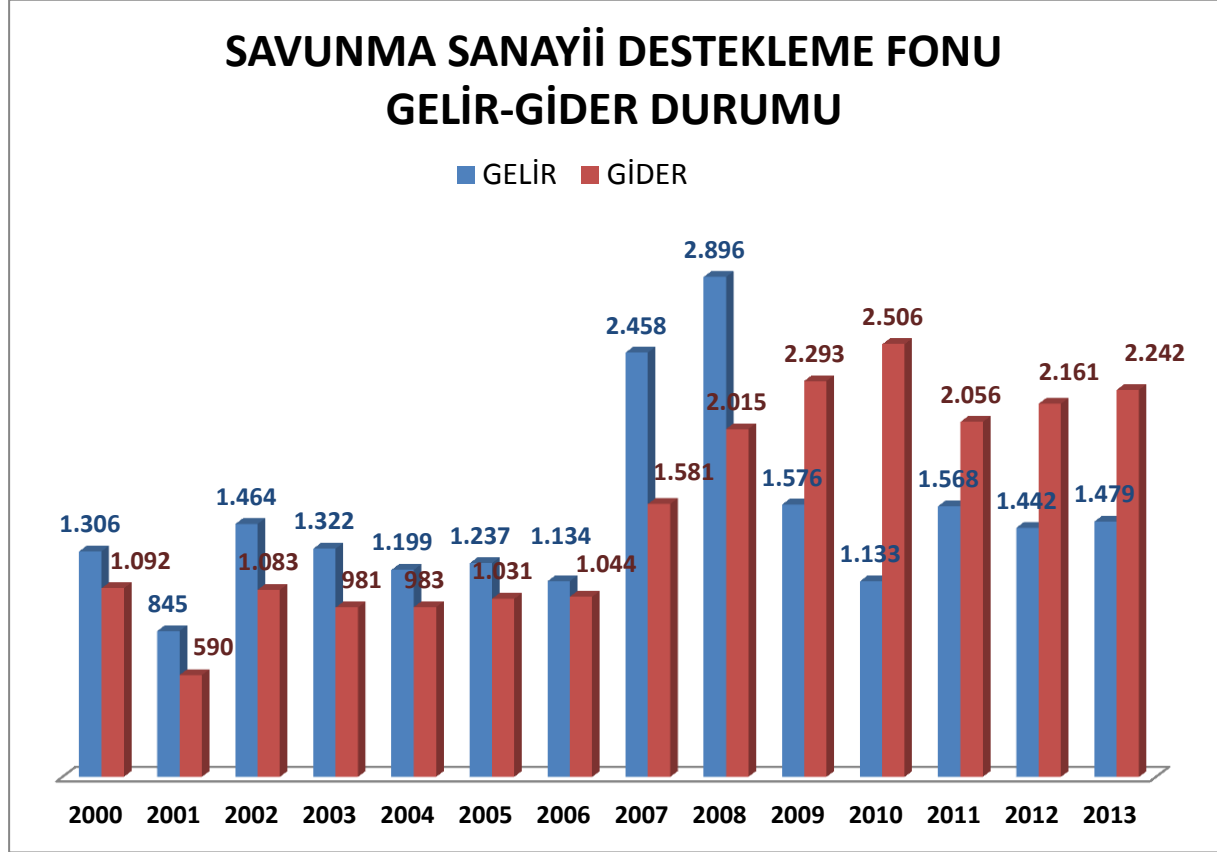
Cari transferler tertibinde yer alan ödenek ise, memurların öğle yemeğine yardım gideri ile ilgili mevzuat gereği sosyal güvenlik kurumuna ödenen yönetim giderlerine katılım payından ibarettir.

Sermaye Giderleri tertibinde "Muhtelif İşler Projesi" kapsamındaki mamul mal alımları ve gayri maddi hak alımları bulunmaktadır.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Savunma Sanayii Destekleme Fonu Gelir-Gider Durumu

SSDF'nin gelir kalemleri ve SSDF'den yapılacak harcamalar 3238 sayılı Kanunda belirtilmektedir. Bu çerçevede, 2000-2013 yılları arasında SSDF'den yapılan harcama miktarını ve aynı dönemdeki SSDF gelirlerini gösteren tablo aşağıda yer almaktadır. Önceki yılların faaliyet raporlarında yer alan bilgilerden farklı olarak aşağıdaki tablo hem MSB hem de diğer kurumlar tarafından SSDF'ye aktarılan kaynağı ve SSDF'den yapılan harcamaları içermektedir.

Şekil 8: SSDF Gelir-Gider Durumu (milyon \$)

SSDF hesaplarına giriş yapan kaynak açısından son yıllarda görülen düşmenin nedeni, Fon gelirlerinin azalması değil, tahakkuk etmiş Fon alacaklarının Hazine tarafından aktarılmamış olmasıdır. Etkin bir nakit yönetimi gerçekleştirmek amacıyla Hazine Müsteşarlığı ile koordinasyon içerisinde çalışılmaktadır. Hâlihazırda Fonun Hazine nezdinde tahakkuk etmiş aktarılmayı bekleyen yaklaşık 5,7 Milyar ABD Doları kaynağı vardır.

B. Faaliyet Bilgileri

2013 yılı içerisinde gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin bilgiler Stratejik Planda dört stratejik amaç altında yer almaktadır. Takvim çerçevesinde, uygulama stratejisinde belirlenen hedefler gruplandırılmış olup, aşağıda hedeflere ilişkin yıl içerisinde gerçekleştirilen faaliyetler özetlenmektedir.

Sürdürülebilir ve Rekabetçi Savunma Sanayiinin Mimarı Olmak

Savunma ve güvenlik sektörünün etkinliğinin artırılması yönünde tedbirler

Türk Savunma Sanayii son yıllarda hızlı bir yükseliş trendi yakalamış ve dikkat çeken bir performans sergilemiştir. Söz konusu performansın sürdürülebilirliği için bundan sonraki dönemde daha hassas analizlere ve tespitlere ihtiyaç olacağı değerlendirilmektedir.

Bu doğrultuda,

- 2009 yılından itibaren, firmaların bilanço ve gelir-gider tabloları üzerinden sektörün mali analizi gerçekleştirilmektedir. 2013 yılında da 104 firmanın verisi üzerinden Savunma Sanayii Analiz Çalışması gerçekleştirilmiştir.
- Stratejik planda öne çıkan hedeflerin sektörde farkındalığının artırılması adına Savunma Sanayii 25 Analiz Çalışması kapsamında Sektör Ödülleri belirlenmiş ve SASAD Genel Kurulunda düzenlenen törenle sahiplerine verilmiştir.
- “2013 Yılı Savunma Sanayii Ödülleri” olarak isimlendirilen ilk kategori, sektör firmalarımızın son üç yıllık bilanço verileri ve performans bilgileri temel alınarak toplam 10 kategoride yapılan kapsamlı analiz sonuçları ile belirlenmiş olup; birincilik ödülünü FNSS A.Ş. , ikincilik ödülünü ASELSAN A.Ş. ve üçüncülük ödülünü TUSAŞ A.Ş. almıştır.
- “2013 Yılı Savunma Sanayii Özel Ödülleri” başlığı altındaki ikinci kategoride ise ödüller, sektör firmalarının geçtiğimiz dönem gerçekleştirdiği önemli teslimat, ihracat, teknolojik atılım ve özgün ürün geliştirme başarıları esas alınarak tespit edilmiş olup, Milli Sonar Deniz Birimi Transdüserlerinde Kullanılacak Olan Piezoelektrik Seramik Geliştirme Projesi Kapsamında Anadolu Üniversitesi, Meteksan Savunma Sanayii A.Ş., Nanotech İleri Teknoloji San. ve Tic. Ltd. Şti, Araç Tipi RF Karıştırma Sistemleri Katar İhracatı kapsamında ATEL Telekomünikasyon San. ve Tic. Ltd. Şti ve Yeni Tip Karakol Gemisi Türkmenistan İhracatı kapsamında Dearsan Gemi İnşaat Sanayi A.Ş. ödüle hak kazanmıştır.
- Sektörün sürdürülebilirliğine katkıda bulunması amacıyla Müsteşarlığımız tarafından yürütülen projeler kapsamında elde edilen yetenekler hakkında kamu kurumlarına bilgilendirme yapılması önem taşımaktadır. Bu kapsamda Enerji Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile 2013 yılında temaslar devam ettirilmiştir.

İhtiyaçların yurtiçinden karşılanma oranını tabana yayılmış bir tedarik zinciri oluşturarak artırma

Yetenek Envanteri ve Potansiyel Yerli Alt Yüklenici Listesi

- Türk savunma sanayiine yönelik yetenek envanteri ve Potansiyel Yerli Altyüklenici Listesi oluşturulması yolunda savunma sanayii portalı hazırlık ve test çalışmaları 2012 yılında neticelendirilerek portal kullanıma açılmıştır. Savunma Sanayii 25 Mali Analiz çalışması kapsamındaki bilgiler, Sanayileşme Portalı ile toplanmış olup, 2013 yıl sonu itibari ile kullanıcı

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

hesabı açılmış firma sayısı 465, mali bilgilerini tamamlayan firma sayısı ise 145 olarak gerçekleşmiştir.

- Portale bilgi girişi yapmış olan 240 firma tarafından, 895 ürün ve 1104 adet ürün kırılımı girişi yapılmıştır. Portale yapılan girişlerin artmasıyla birlikte Potansiyel Yerli Alt Yüklenici Listesi hazırlanmasına başlanacaktır.
- 2013 yılında çeşitli projelerde Sanayileşme Planı kapsamında altyüklenici seçimine ilişkin girdiler yapılmıştır.

Sanayi Katılımı/Offset (SK/O)

Projeler kapsamında, yerli sanayi firmalarının imkân ve kabiliyetlerinin kullanılması, ihracat yoluyla uluslararası rekabet güçlerinin artırılması ve teknolojik işbirliği, yatırım ve Ar-Ge imkanları sağlanması amacıyla SK/O faaliyetleri planlanmakta ve gerçekleştirilmektedir. SK/O Yönergesi (2011) ile SSM tarafından yürütülen projelerde talep edilen SK/O yükümlülük oranı artırılarak sözleşme bedelinin en az %70'i olacak şekilde belirlenmiştir. Ayrıca, Kategori-A SK/O yükümlülüğünün en az %30'unun Yan Sanayi/KOBİ İş Payı ve en az %15'inin KOBİ payı olarak taahhüt altına alınması şart koşulmuştur. Bununla birlikte, SK/O Yönergesi 2011 ile SK/O tekliflerinin daha etkin değerlendirilebilmesi için kullanılmakta olan teklif değerlendirme metodu değiştirilmiş ve özellikle, Kategori-A türü SK/O yükümlülüklerinin daha etkin değerlendirilmesi ve takip edilebilmesi amacıyla yüklenici firmalar tarafından detaylı bir Sanayileşme Planının SK/O teklifinin parçası olarak sunulması ve SK/O Sözleşmesi ile imza altına alınması öngörülmüştür. Yan Sanayii/KOBİ'lere ve yerli tasarıma verilen önem artırılmıştır.

Sanayii katılımı ve offset faaliyetlerine ilişkin 2013 yılı verileri aşağıdaki tablo ve grafiklerde özetlenmektedir:

2013 Yılı İmzalanan Toplam SK/O Sözleşme Sayısı	17
2013 Yılı Tamamlanan SK/O Sözleşme Sayısı	17
Devam Eden SK/O Sözleşme Sayısı	81
Değerlendirmesi / Müzakeresi Süren SK/O Sözleşme Sayısı	26

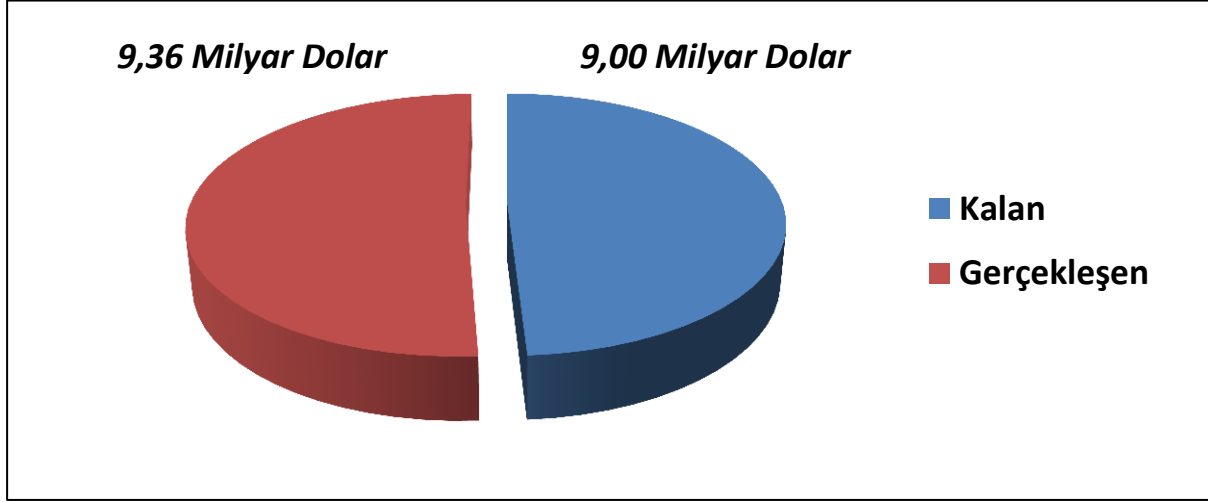
Tablo 4: SK/O Sözleşmeleri

2012 Yılı Sonu İtibariyle Toplam SK/O Yükümlülüğü : 17,57 Milyar ABD Doları
2013 Yılı İçerisinde Alınan SK/O Yükümlülüğü : 796 Milyon ABD Doları
2013 Yılı Sonu İtibariyle Toplam SK/O Yükümlülüğü : 18,36 Milyar ABD Doları

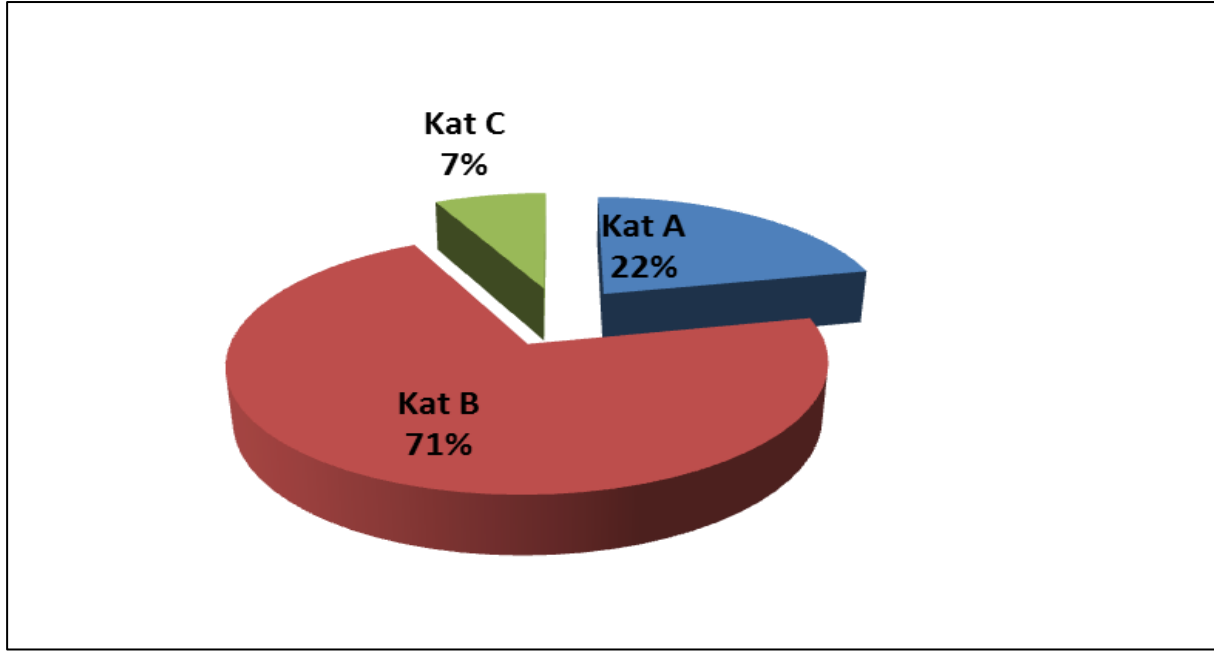
2012 Yılı Sonu İtibariyle Toplam SK/O Gerçekleşmesi : 8,44 Milyar ABD Doları
2013 Yılı İçerisinde Gerçekleşen SK/O Miktarı : 923 Milyon ABD Doları
- Sanayi Katılımı : 144 Milyon ABD Doları
- İhracat : 698 Milyon ABD Doları
- Teknolojik İşbirliği : 81 Milyon ABD Doları
2013 Yılı Sonu İtibariyle Toplam SK/O Gerçekleşmesi : 9,36 Milyar ABD Doları

2013 Yılı Sonu İtibariyle Bakiye SK/O Yükümlülüğü : 9,00 Milyar ABD Doları
- Sanayi Katılımı : 3,04 Milyar ABD Doları
- İhracat : 4,94 Milyar ABD Doları
- Teknolojik İşbirliği : 1,02 Milyar ABD Doları

*Herhangi bir sözleşmeye bağlı olmadan gerçekleştirilen potansiyel kredilendirmeler de hesaba dahil edilmiştir.

Şekil 9: 2013 Yılı Sonu İtibariyle SK/O Gerçekleşmeleri

Şekil 10: 2013 Yılı Sonu İtibariyle Gerçekleştirilen SK/O Faaliyetlerinin Kategori Bazında Yüzdesele Dağılımı

Savunma Sanayinin Yönlendirilmesi

2013 Yılında gerçekleştirilen başlıca etkinlikler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

FAALİYET	TARİH
Ekonomi Bakanlığı tarafından düzenlenen toplantıya katılım	07.01.2013
Kalkınma Bakanlığı Özel İhtisas Komisyonu Toplantısı	22.01.2013
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile yerli katkı hesabı hakkında toplantı	23.01.2013
Oracle Day Ankara Teknoloji Zirvesi'ne katılım	22.01.2013

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Kazan Havacılık ve Uzay OSB konusu kapsamında Vali Yardımcısı ve Ankara İl Defterdarı ile görüşme	22.01.2013
Enerji Bakanlığı ile sanayileşme hususları konusunda toplantı	30.01.2013
MKE Gazi Fişek Fabrikası'na ziyaret	30.01.2013
Bilim Sanayi Teknoloji Bakanlığı'nda gerçekleştirilen toplantıya katılım	26.02.2013
Savunma ve Havacılıkta Endüstriyel İşbirliği Günleri	06-08.03.2013
SASAD ziyareti	12.03.2013
Akinci 4. Ana Jet Üs Komutanlığı' na Kazan kümelenme çalışması kapsamında ziyaret	14.03.2013
GPS Projesi KPI ve Hedef Belirleme Çalıştayına katılım	18.03.2013
Brunssum Hollanda'da NAPMA'nın düzenlediği Industry Day toplantısına katılım	13.03.2013
Uluslararası Hava ve Uzay Gücü Konferansı'na katılım	29.03.2013
"Geleceğin Nükleer Enerjisi: Teknoloji, Verimlilik, Güvenlik" konulu seminere katılım	02.04.2013
TÜBİTAK Yarı İletken Teknolojileri Laboratuvarı'na ziyaret	05.04.2013
T.C. Sanayi Bakanlığı ile toplantı	04.04.2013
"Implementing a World Class Cluster" konusunda ICM Industrial ile toplantı	05.04.2013
Birleşik Arap Emirlikleri Tawazun heyetine briefing	18.04.2013
TÜBİTAK Uzay Ziyaretine katılım	26.04.2013
Kırıkkale'de bulunan MKEK Mühimmat ve Silah fabrikaları ziyaret	02.05.2013
11. Uluslararası Savunma Sanayii Fuarı'na katılım	07-10.05.2013
SASAD ve Bursa Sanayicileri ve İş Adamları Derneği'nin düzenlemiş olduğu toplantıya katılım	21-22.05.2013
"Mikroelektronik Yol Haritası" ile ilgili toplantı	21.05.2013
GOCA Offset konferansına katılım	20-24.05.2013
TAI ziyareti	24.05.2013
Düzce Savunma Sanayi İşbirliği Günlerine katılım	27.05.2013
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen "Yerli Malı Düzenleme Esasları" konulu toplantıya katılım	29.05.2013
THK Üniversitesine potansiyel işbirliği alanlarını görüşmek üzere ziyaret	05.06.2013
NAPMA 8. Endüstriyel Fayda Danışma Toplantısına katılım	11-14.06.2013
Paris Air Show'a katılım	17-19.06.2013
Hollanda Twente Üniversitesi ile görüşme	19.06.2013
Türkiye Savunma Sanayi Meclisi toplantısına katılım	25.06.2013
ODTÜ Havacılık ve Uzay Mühendisliği Lab. Açılışına katılım	27.06.2013
"Askeri ve Sivil Denizcilikte ARGE ve İleri Mühendislik" etkinliğine katılım	05.07.2013
Sanayi Şurası Komisyonu'na katılım	04-05.07.2013
A400M tanıtım uçuşuna katılım	22.07.2013
Gazi Fişek Fabrikası ziyareti	22.07.2013
TAI firma ziyareti	25.07.2013
Kırıkkale Silah Sanayi İhtisas OSB toplantısına katılım	06.08.2013
DAPA heyeti ile Meteksan ve TAI firmaları ziyareti	28-29.08.2013
Çorum Yan sanayii firmaları ile Eskişehir'deki Savunma Sanayii firmalarına ziyaret	06.09.2013
Hava Harp Akademisi Savunma Sanayii Tetkik ve İnceleme Gezisi programı kapsamında Sanayileşme Sunumu	09.09.2013
İstanbul Ticaret Odasının düzenlediği Havacılık ve Uzay Sanayiinde	18.09.2013

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Kümelenme ve Destekler konulu konferansa katılım	
Bursa Sanayi Odası ile görüşme	03.10.2014
KAZAN OSB Hazırlık Toplantısı	11.10.2013
İtalya Torino’da Savunma ve Havacılıkta İşbirliği Günlerine katılım	21-25.10.2013
TOBB Türkiye Savunma Sanayi Meclisi Toplantısına katılım	30.10.2013
TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Gebze Yerleşkesine ziyaret	31.10-01.11.2013
GİTES Otomotiv Eylem Planı 2.3 Eylemi Toplantısına katılım	06.11.2013
Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongresi’ne katılım	06.11.2013
NATO Endüstri Günü’ne katılım	14.11.2013
“Girdi Tedarik Stratejisi Yatay Eylem Planı Altında Yerli Üretime Dönük Mevcut Tanım” konulu toplantıya katılım	15.11.2013
Ege Üniversitesi bünyesinde kurulan Tahribatsız Muayene Laboratuvarı’nın açılış törenine katılım	29.11.2013
Deniz Sistemleri Seminerine katılım	28.11.2013
MTU “Sourcing Event 2013” etkinliğine katılım	04.12.2013
10. Kalkınma Planı Dönüşüm Programı Eylem Planı konulu toplantıya katılım	10.12.2013
Sağlık Bakanlığı ile gerçekleştirilen toplantıya katılım	12.12.2013
SASAD ile gerçekleştirilen “Sektörün Sürdürülebilirliğine Yönelik Profesyonel Analiz” konulu toplantıya katılım	12.12.2013
SSM Brüksel Ofisi ziyareti	12-13.12.2013
Savunma Ve Havacılıkta Endüstriyel İşbirliği Günleri Basın Toplantısına katılım	13.12.2013
KOSGEB ile Sanayileşme faaliyetleri ve olası işbirlikleri hakkında yapılan toplantıya katılım	17.12.2013
"Nükleer Enerji Endüstrisine Yerli Sanayinin Katılımı" toplantısına katılım	19.12.2013

Savunma sanayiinin ömür devrinin tamamında etkin rol almasını sağlama

Savunma sistemlerinin tedarikinde yurt dışı hazır alım modelinden yurt içi geliştirme modeline doğru yaşanan değişime paralel olarak, ömür devri yönetimine ilişkin esasların belirlenmesi ve uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla “SSM Ömür Devri Yönetimi Stratejisi Dokümanı” hazırlanmaktadır. 2013 yılı içinde;

- Ulusal dokümanlar ile yabancı ülke (ABD, İngiltere, Almanya, Fransa ve Avustralya) uygulamaları incelenmiştir.
- Kapsam belirleme çalışması tamamlanmıştır.

Strateji dokümanında genel olarak aşağıdaki hususlara yer verilmesi planlanmaktadır:

- İhtiyaç belirleme aşamasının malzeme çözümü aşamasından itibaren tedarik ve işletme-idame ile elden çıkarma safhalarının tamamını kapsayacak şekilde bir “Program Yönetimi” bakış açısı yaratılması,
- Paydaşların kendi öz yeteneklerine odaklandığı ve yüklenici firmaların lojistik destek alanında sorumluluk üstlendiği özgün çözümlerin ortaya konulması,
- Kamu-Özel Sektör işbirliklerinin tesis edilerek mevcut kaynakların etkin ve verimli kullanılması,
- Sektörde mükerrer yatırımların önlenmesi ve yeni yatırımların özel sektöre yönlendirilmesi,
- Analizlere dayalı olarak ürün destek stratejilerinin geliştirilmesi,

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

- Uygulamaya yönelik standartların belirlenmesi,
- Savunma sistemlerinde yüksek kullanıma hazır olma oranı ve maliyet-etkinlik.

Hükümet Programı çerçevesinde takip edilmekte olan faaliyetlerin 2014 yılı sonuna kadar tamamlanması hedeflenmektedir.

Ayrıca Pilot Lojistik Projeleri çerçevesinde, Makila1A1 motorlarının ömür devri depo seviyesi bakım, onarım, modernizasyon ve yenileştirme işlerinin yapılmasını amaçlayan Cougar Makila1A1 Motoru Lojistik Destek Projesi kapsamında 4 adet Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na ait ve 1 adet Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na ait olmak üzere toplam 5 motorun yenileştirilmesi tamamlanarak kullanıcıya teslim edilmiştir.

Ömür Devri Yönetimine Geçiş Çalışmaları Kapsamında Gerçekleştirilen Faaliyetler:

- Gelişmiş ülkelerdeki Performansa Dayalı Lojistik (PDL) literatürü ve uygulamalarının incelenmesi ve Müsteşarlığımızca yapılan mevcut durum analizleri neticesinde özgün bir PDL yaklaşımı geliştirilmiştir. Buna göre; PDL "ömür devrinin tüm safhalarını kapsayan uzun vadeli bir ürün destek stratejisi doğrultusunda; belirlenen performans hedeflerinin elde edilebilmesi maksadıyla, kamu-özel sektör imkân ve kabiliyetlerinin tüm paydaşların kendi öz yeteneklerine odaklanmasını sağlayacak şekilde bir araya getirilmesi suretiyle tasarlanan lojistik destek yaklaşımı" şeklinde ifade edilmektedir.
- PDL yaklaşımı kapsamında; Müsteşarlığımız tarafından benimsenen lojistik destek stratejileri doğrultusunda, temel paydaşların rol ve sorumluluklarının belirlendiği ve aktif olarak görev aldığı genel bir model oluşturulmuştur. "5P" olarak adlandırılan söz konusu model; Program Yöneticisi, Ürün Destek Yöneticisi, Ürün Destek Entegratörü, Ürün Destek Sağlayıcılar ve Son Kullanıcı'dan oluşan 5 temel paydaş etrafında şekillenmektedir.
- Ömür devri yönetimi yaklaşımını hayata geçirebilmek ve Performansa Dayalı Lojistik uygulamalarını başlatabilmek amacıyla, Müsteşarlığımızca yürütülmekte olan geliştirme projeleri ve envanterdeki sistemlerin lojistik desteği kapsamında başlangıç (pilot) projeleri üzerinde çalışmalara devam edilmektedir. Bu çerçevede;
  - Yurtiçi geliştirme projeleri kapsamında TSK envanterine yeni kazandırılacak sistemlerin ömür devri boyunca desteklenmesine yönelik bir Performansa Dayalı Lojistik Programı (PDLP) oluşturulması ve bu doğrultuda bir PDLP Ekibi oluşturularak projenin başlangıcından itibaren çalışmalara başlaması ve söz konusu ekip tarafından geliştirilecek program ve tespit edilecek performans hedefleri doğrultusunda yükleniciden lojistik destek hizmeti'nin bir paket olarak temin edilmesi çalışmalarına başlanmıştır. Bu doğrultuda;
    - ANKA-S,
    - Yeni Nesil Temel Eğitim Uçağı (HÜRKUŞ),
    - Özgün Helikopter Geliştirme,
    - Mobil ve Sabit Radar ve
    - AKYA projelerinde, bahse konu ekipler kurularak bir PDLP programı geliştirmek üzere çalışmalara başlanmıştır.
- TSK envanterinde yer alan garanti süresi sona ermiş sistemlerin lojistik desteğinin tasarlanmasına yönelik çalışmalara da başlanmış olup bahse konu sistemlerin desteğine yönelik özgün modeller geliştirilmektedir. Söz konusu sistemlerin lojistik desteğinin PDL

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

yaklaşımı ile belirlenen performans hedefleri doğrultusunda entegratör firma tarafından bütünleşik bir paket hizmet olarak sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda;

- Uzun Ufuk ve
- STAMP sistemlerinin ürün destek stratejilerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara başlanmıştır.
- NATO CNAD (Ulusal Silahlanma Yöneticileri Konferansı)'na bağlı olarak faaliyet gösteren NATO AC/327 Ömür Devri Yönetimi Grubu, NATO'nun ömür devri, kalite ve karşılıklı kullanılabilirlik konularındaki ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için sistemlerin tedariki, kullanımı, lojistik desteği ve elden çıkarılmasına ilişkin NATO politikalarının, yöntemlerinin ve prosedürlerinin hazırlanması ile görevlidir. NATO CNAD AC/327 Ömür Devri Yönetimi Ana Grubu ve WG/1 NATO Program Süreçleri Çalışma Grubu toplantılarına katılım sağlanmış olup bu toplantılarda;
  - NATO Sistem Ömür Devri Safhaları ve Süreçleri (AAP-48) dokümanı hazırlanmıştır. AAP-48 dokümanı Şubat 2007 tarihinde yayınlanarak, NATO bünyesinde kullanıma girmiş bulunmaktadır. Halen mevcut doküman üzerinde güncelleme/iyileştirme çalışması yapılmaktadır.
  - PAPS - Safhalı Silahlanma Programlama Sistemi (AAP-20) dokümanı hazırlanmıştır. PAPS dokümanı Şubat 2010 tarihinde yayınlanarak NATO bünyesinde kullanıma girmiş bulunmaktadır. Halen PAPS kapsamındaki Yönetim/Teknik Süreçler üzerinde çalışılmaktadır.
  - Çok Uluslu Silahlanma Programlarında Entegre Lojistik Destek Rehberi (ALP-10) dokümanı hazırlanmıştır.

Lojistik uygulamalar konusunda uzmanlık birikimi sağlayacak çalışmaların gerçekleştirme

- SATEM K.İğında "NATO Çok Uluslu Savunma Sistemi Projelerinde Entegre Lojistik Destek Rehberi" konulu seminer verilmiştir.
- Savunma Sanayii Gündemi Dergisinde "SSM'de Ömür Devri Yönetimi Yaklaşımı" başlıklı makale yayımlanmıştır.
- Muhtelif platformlarda ömür devri yönetimine ilişkin sunumlar yapılmıştır (K.K.K. Lojistik Yönetim Okulu, Kara Harp Akademisi, Silahlı Kuvvetler Akademisi).
- Müsteşarlığımızın yeni dönem lojistik destek yaklaşımı çeşitli platformlarda anlatılmış, bu hususlara ilişkin makalelerin ve söyleşilerin hazırlanmasına katkı sağlanmıştır.

Savunma ve havacılık ihracatının artırılmasını teşvik etmek ve desteklemek.

- Türk savunma sanayiinin yurtdışında tanıtılması ve ulusal/uluslararası platformlarda Müsteşarlığımızın temsil edilmesi ile savunma sanayii firmalarımıza ve kuruluşlarımıza savunma ürünleri ve hizmetleri ihracatında gerekli desteğin sağlanması için Savunma Sanayii İrtibat Ofisleri büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda 2013 yılında Riyad, Brüksel ve Washington ofisleri faaliyetlerine devam edilmiş ve Astana ofisimiz 10 Aralık 2013 tarihinde açılmıştır.
- Savunma sanayii sektöründe sürdürülebilirliği sağlamanın en önemli unsurlarından birisinin başta sivil havacılık olmak üzere, bu sektörde yer alan küresel firmalar ile yakın işbirliği olduğu görülmektedir. Ankara Savunma ve Havacılıkta Endüstriyel İşbirliği Günleri de üreticiler ve satıcılar için iş fırsatları yakalamak ve işbirliği yapmak için önemli platformlardan biridir. SK/O olanaklarından yurt içi firmaların bilinçli ve düzenli bir biçimde faydalanabilmesi

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

için 6-8 Mart 2013 tarihinde Ankara Savunma ve Havacılıkta endüstriyel İşbirliği Günleri düzenlenmiştir. Etkinlik, ikili iş görüşmeleri ve konferanslar şeklinde geçmiştir.

- Savunma Sanayii Teknoloji ve İhracat Yönetim Komitesi (TİYK) oluşumuna ilişkin Yönetmelik değişiklik teklifi hazırlanmış olup ilgili kurumlar ile koordine edilmiştir.
- Savunma Sanayii Mal ve Hizmetlerinin Devletler Arası Satışına İlişkin Kanun Tasarısı görüşleri MSB ve Genelkurmay Başkanlığı tarafından gönderilmiş ve Hukuk Müşavirliği ile görüşler incelenmiştir.
- Türk EXIMBANK ile “Savunma Sanayii İhracat Destek Kredisi” protokolü yürürlüğe girmiştir.

Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri kapsamında 2013 yılı içerisinde gerçekleştirilen bazı faaliyetler ile Müsteşarlığımıza yapılan ziyaretler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Savunma fuarları, ihracat ziyaretleri ve endüstri günleri

KATAR	Milli Savunma Bakanlığında düzenlenen Katar SSİ Toplantısına katılım sağlanmıştır.	7-11 Ocak 2013
BAE	17-21 Şubat 2013 tarihleri arasında Abu Dhabi/BAE'de gerçekleştirilen IDEX 2013 Fuarına 58 firma ile milli katılım sağlanmıştır.	17-21 Şubat 2013
LİBYA	Libya'ya Milli Savunma Bakan Yardımcısı Başkanlığında bir heyet ile ziyaret gerçekleştirilmiştir.	10 Şubat 2013
MISIR	İkili işbirliği kapsamında Müsteşar Yardımcısı Sedat Güldoğan başkanlığında Mısır'a resmi ziyaret gerçekleştirilmiştir.	4-8 Mart 2013
KATAR	Katar Heyeti ile Roketsan, Aselsan, Tübitak Sage, MKEK ziyaret edilmiştir.	18-22 Mart 2013
TÜRKİYE	Eximbank ile SSM arasında imzalanan “Savunma Sanayii İhracat Destek Kredisi Protokolü”nün imza töreni gerçekleştirilmiştir.	11 Mart 2013
MISIR	Genelkurmay Başkanlığında gerçekleştirilen Mısır ÜDADT hazırlık toplantısına iştirak edilmiştir.	5 Nisan 2013
MISIR	3-5 Mart 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilen Mısır ziyaretinde ortaya çıkan işlem maddelerinin bazılarını yerine getirmek amacıyla TAI ve RMK heyetlerinin katılımları ile Mısır'a ziyaret gerçekleştirilmiştir.	6-9 Nisan 2013
GİNE	Ekonomi Bakanlığı'nda gerçekleştirilen Gine KEK toplantısına katılım sağlanmıştır.	16 Nisan 2013
BREZİLYA	LAAD 2013 Savunma ve Güvenlik Fuarı Milli Katılımı gerçekleştirilmiştir.	9-12 Nisan 2013
ÇİN	Türkiye-Çin Halk Cumhuriyeti 3. Üst Düzey Askeri Diyalog Toplantısına (ÜDADT) katılım sağlanmıştır.	04-08 Mayıs 2013
İDEF	İDEF 2013 Fuarı'na katılım sağlanmıştır.	7-10 Mayıs 2013
BAE	Abu Dhabi'de düzenlenen, BAE ile Birinci Savunma Sanayii İşbirliği Toplantısına iştirak edilmiştir.	20-24 Mayıs 2013

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

LÜBNAN	İlgili makamlarla görüşmek üzere Lübnan'a ÜİDB başkanlığında resmi ziyaret gerçekleştirilmiştir.	19-20 Haziran 2013
ABD	ATC Görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.	2 Haziran 2013
KARADAĞ	Karadağ ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.	18-19 Haziran 2013
MAKEDONYA	Makedonya ziyaretleri gerçekleştirilmiştir	20 Haziran 2013
PAKİSTAN	NESCOM Çalıştayı (Türkiye) gerçekleştirilmiştir.	03-07 Temmuz
AVUSTRALYA	Avustralya SSI toplantısına katılım sağlanmıştır.	24-25 Temmuz 2013
FAS	Savunma sanayii işbirliğini geliştirmek amacıyla Bakan Yrd. başkanlığında ve firma temsilcilerinin katılımıyla Fas'a ziyaret gerçekleştirilmiştir.	1 Temmuz 2013
LİBYA	Müsteşarımız ve Libya Savunma Bakanı arasında uygulama şartları imzalanmıştır	26 Eylül 2013
POLONYA	Polonya MSPO Savunma Sanayi Fuarına katılım sağlanmıştır.	2-5 Eylül 2013
AFRİKA	Dışişleri Bakanlığı'nın organize ettiği Afrika Stratejileri Sektörel Değerlendirme Toplantısı'na katılım sağlanmıştır. Afrika'ya yönelik savunma sanayii faaliyetleri hakkında sunum yapılmıştır.	4 Eylül 2013
İNGİLTERE	İngiltere DSEI Savunma Sanayi Fuarına katılım sağlanmıştır.	08-10 Eylül 2013
GENEL	İstanbulda gerçekleştirilen Armoured Vehicles Turkey Konferansına iştirak edilmiştir. Konferans kapsamında Katar, Tunus ve BAE heyetleri ile görüşmeler yapılmıştır.	1-2 Ekim 2013
ABD	ODC Heyeti'nin Türk firmalarını ziyareti gerçekleştirilmiştir.	4-9 Ekim 2013
PAKİSTAN	Pakistan ÜDADT Toplantısına katılım sağlanmıştır.	7-10 Ekim 2013
FRANSA	DGA Fransa Silahlanma İkili Komite Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.	10 Ekim 2013
ABD	AUSA Uluslararası Savunma Sanayii Fuarı'na katılım sağlanmıştır.	21-23 Ekim 2013
KUVEYT	Sn. Dışişleri Bakanımızın başkanlığında gerçekleştirilen Türkiye-Kuweyt işbirliği için ortak komitesinin ilk toplantısına katılım sağlanmıştır.	22-25 Ekim 2013
TÜRKMENİSTAN	Askeri Diyalog Toplantısına (ADT) katılım sağlanmıştır.	29 Ekim-01 Kasım 2013
TAYLAND	Defence & Security Bangkok Fuarına milli katılım gerçekleştirilmiştir.	04-07 Kasım 2013

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

İNGİLTERE	İngiltere SSI Toplantısına katılım sağlanmıştır.	12-13 Kasım 2013
AZERBAYCAN	Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey (YDSK) Toplantısına katılım sağlanmıştır.	13 Kasım 2013
BREZİLYA	Siber Güvenlik ve C4ISR Çalışma Grubu toplantısı gerçekleştirilmiştir.	19-20 Kasım 2013
PAKİSTAN	Pakistan İkmal Tankeri Sac Kesme Törenine katılım sağlanmıştır.	27 Kasım 2013
NATO	NATO Endüstri Forumu gerçekleştirilmiştir.	13 Kasım 2013
PERU	STM Firması ile Peru Savunma Bakanı Yardımcısı ziyareti gerçekleştirilmiştir.	18-22 Kasım 2013
ALMANYA	Berlin Güvenlik Konferansına katılım sağlanmıştır.	26-27 Kasım 2013
NATO	NATO Karargahında üst düzey toplantılara katılım sağlanmıştır.	24-25 Kasım 2013
POLONYA	“Workshop on Different Aspects of Turkey-Poland Relations: Politics, Energy and Security” konulu çalışmaya katılım sağlanmıştır.	19 Kasım 2013
BRUNEI	BRIDEX 2013 Fuarı’na katılım sağlanmıştır.	02-06 Aralık 2013
PAKİSTAN	NESCOM Çalıştayı (Pakistan) gerçekleştirilmiştir.	9-11 Aralık 2013
AZERBAYCAN	ÜDADT Toplantısına katılım sağlanmıştır.	17-20 Aralık 2013
NATO	NATO Savunma Koleji Ziyareti gerçekleştirilmiştir.	12 Aralık 2013
TUNUS	Tunus Savunma Bakanlığı ile BMC, ASELSAN, Argus firmaları sözleşme görüşmeleri Tunus’ta gerçekleştirilmiştir ve SSM olarak katılım sağlanmıştır.	2-5 Aralık 2013

Müsteşarlığa yapılan ziyaretler

KOLOMBİYA	Kolombiya Büyükelçisi'nin SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	23 Ocak 2013
KAMERUN	Savunma Bakanı Müsteşarlığımızı ziyaret etmiş, heyete savunma sanayii tanıtım sunumu gerçekleştirilmiştir.	16-18 Ocak 2013
ABD	ABD Ticaret Müsteşarı M. LALLY'nin ziyareti gerçekleştirilmiştir.	31 Ocak 2013
LİBYA	Libya'dan 25 ve 26 Şubat 2013 tarihlerinde gelen 2 farklı heyet ağırlanmıştır. Savunma Sanayii firmalarına yapılan ziyaretlere iştirak edilmiştir.	25 Şubat-1 Mart 2013
KARADAĞ	Karadağ Büyükelçisi'nin ziyareti gerçekleştirilmiştir.	12 Şubat 2013
UKRAYNA	Ukrayna Ticaret Müsteşarı'nın SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	20-24 Mayıs 2013

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

BAE	Tawazun Holding ile savunma sanayii işbirliğine ilişkin olarak, firma temsilcileriyle görüşmeler planlanmış, Müsteşarlığımızda gerçekleştirilmiştir.	4-8 Mart 2013
ALMANYA	Alman Silahlı Kuvvetler Akademisi'nin SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	25 Mart 2013
NATO	NSPA direktörü ziyareti gerçekleştirilmiştir.	25 Mart 2013
POLONYA	Polonya Savunma ve Modernizasyon Müsteşarı Waldemar SKRZYPCZAK ve beraberindeki heyetin ziyareti gerçekleştirilmiştir.	10-13 Mart 2013
SUUDİ ARABİSTAN	Suudi Arabistan Genelkurmay Başkanının SSM ziyareti kapsamında tanıtım sunumu gerçekleştirilmiştir.	16 Nisan 2013
GİNE	Gine Uluslararası İşbirliği Bakanı Prof. Dr. Koutoub Moustapha Sano'nun SSM ziyareti kapsamında sunum yapılmıştır.	18 Nisan 2013
BAE	Tawazun Holding yetkililerine Türk Savunma Sanayii ve SSM'nin yapılanması konularında sunum yapılmış, ilgili Daire Bşk.lıklarının katılımıyla bilgi verilmiş; TSKGV, Tübitak Uzay, SAGE ve ODTÜ Teknokent ziyaretleri organize edilmiştir.	17-19 Nisan 2013
KENYA	Kenya Savunma Kolejinin SSM ziyareti kapsamında savunma sanayii tanıtım sunumu gerçekleştirilmiştir.	15-19 Nisan 2013
BREZİLYA	Brezilya Büyükelçisi Marcelo JARDIM'in SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	3 Mayıs 2013
İTALYA	İtalya Büyükelçisi Gianpaolo SCARANTE'nin SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	20 Mayıs 2013
UKRAYNA	Ukrayna Ticaret Müsteşarı'nın SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	20-24 Mayıs 2013
ÜRDÜN	Müsteşarlığımızda, Ürdün Hava Kuvvetleri Komutanlığı heyeti ile toplantı yapılmıştır.	28 Mayıs 2013
MISIR	Mısır Genelkurmay İkinci Başkanı ve beraberindeki heyete Müsteşarlığımızda savunma sanayii işbirliğine ilişkin sunum yapılmıştır.	29 Mayıs 2013
SUUDİ ARABİSTAN	Suudi Arabistan Genelkurmay II. Başkanı ve heyeti ile gerçekleştirilen ÜDADT kapsamında Müsteşarlığımızda savunma sanayii işbirliği toplantısı gerçekleştirilmiştir.	13-17 Mayıs 2013
UMMAN	Umman Deniz Kuvvetleri Komutanının SSM'ye gerçekleştirdiği ziyarette savunma sanayimize ilişkin briefing verilmiştir.	4 Haziran 2013
KATAR	Katar Özel Harekat Komutanlığından bir heyet ağırlanmıştır.	5 Haziran 2013
KAMERUN	Kamerun Kurmay Okuluna SSM tanıtım sunumu yapılmıştır.	5 Haziran 2013
BAE	Tawazun Holding CEO'su Müsteşarlığımızı ziyaret etmiş, kendisine sunum yapılmış, ikili işbirliği konuları görüşülmüştür.	21 Haziran 2013

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

ENDONEZYA	Endonezya Mukavemet Enstitüsü Heyeti ziyareti gerçekleştirilmiştir.	17 Temmuz 2013
LİBYA	Libya Başbakan Yrd. ve heyetinin SSM ziyareti kapsamında savunma firma temsilcileriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir.	8-12 Temmuz 2013
POLONYA	Polonyalı uzman heyeti Sakarya ve Ankara'da ziyaret gerçekleştirmiştir.	17-18 Temmuz 2013
BREZİLYA	Brezilya Heyeti SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	20 Ağustos 2013
ABD	ATC Kongre Danışmanları'nın SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	27 Ağustos 2013
KORE	DAPA Offset heyeti ile yapılan toplantıya katılım sağlanmıştır.	28 Ağustos 2013
MEKSİKA	Meksika Basın Heyetinin SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	28 Ağustos 2013
JAPONYA	Japonya Milli Savunma Bakanlığı ve Mitsubishi firması heyetlerinin ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.	03-05 Eylül ve 16-18 Eylül 2013
ULUSLARARASI	Yabancı Askeri Ataşeler Heyeti'nin SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	10-14 Eylül 2013
SUUDİ ARABİSTAN	Suudi Arabistan MIC heyeti Müsteşarlığımızda KIMETSAN firması ile bir araya gelmiş; görüşmede Müsteşarlığımızı tanıtıcı brifing verilmiştir.	24-26 Eylül 2013
NATO	NATO Parlamenter Asamblesi Savunma ve Güvenlik Komitesi Transatlantik Savunma ve Güvenlik İşbirliği Alt Komitesi Üyeleri'nin SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	26 Eylül 2013
LİBYA	Libya İstihbarat Başkanı SSM'yi ziyaret etmiştir.	2 Ekim 2013
KORE	DAPA Ar-ge heyeti ile yapılan toplantıya katılım sağlanmıştır.	23 Ekim 2013
ŞİLİ	Şili Teknoloji ve Endüstri Geliştirme Daire Başkanı Húlio Baeza Von BOHLEN ve Araştırma ve Geliştirme Şube Müdürü Dz.Alb.Hernan Ossa VERGARA'nın SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	7 Ekim 2013
ABD	ATC Başkanı Richard L. ARMITAGE ve beraberindeki heyetin SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	9 Ekim 2013
TÜRKİYE	Türkiye'nin Brezilya Büyükelçisi Sn. Hüseyin DİRİÖZ'ün Müsteşarımızı ziyareti gerçekleştirilmiştir.	21 Ekim 2013
FRANSA	Thales Int. Başkan Yardımcısı Sn. Pascal SAURIS'in SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir. Sayın Sauris'in Bakan Yardımcımız Sayın Kemal YARDIMCI ile görüşmesine iştirak edilmiştir.	21-25 Ekim 2013
AFGANİSTAN	Türkiye-Afganistan-Pakistan Üçlü Zirvesi kapsamında SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	6 Kasım 2013

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

KATAR	Katar Deniz Kuvvetleri Komutanı ve heyetinin SSM ziyareti kapsamında tanıtım sunumu gerçekleştirilmiştir.	4-8 Kasım 2013
AZERBAYCAN	Azerbaycan Dahili Koşunlar Kom. Türkiye ziyareti gerçekleştirilmiştir.	18-20 Kasım 2013
SENEGAL	Senegal heyetinin ülkemizi ziyareti kapsamında, MKEK, Aselsan ve Yakupoğlu firmalarına ziyaretler düzenlenmiş, heyete eşlik edilmiş ve SSM ziyareti kapsamında tanıtım sunumu gerçekleştirilmiştir.	19-20 Kasım 2013
TUNUS	Tunus heyetinin FNSS-Aselsan- Nurool Teknoloji- Argus-BMC-Otokar- Hema Endüstriye ziyaretlerine iştirak edilmiştir.	18-22 Kasım 2013
PORTEKİZ	Portekiz Savunma Bakanı ve beraberindeki heyetin SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	7 Kasım 2013
LÜBNAN	Lübnan Deniz Kuvvetleri Komutanının SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	20 Kasım 2013
TUNUS	Tunus Savunma Bakanlığı Genel Müfettişi ve Heyetinin ziyareti gerçekleştirilmiştir.	17 Kasım 2013
YEMEN	Yemen Hava Kuvvetleri Komutanlığı heyetiyle Müsteşarlığımızda görüşme yapılmış, tanıtım sunumu gerçekleştirilmiştir.	18 Aralık 2013
AZERBAYCAN	Azerbaycan Savunma Bakanı Zakir HASANOV'un Türkiye ziyareti gerçekleştirilmiştir.	24-25 Aralık 2013
ÇİN	Çin Uzay Bilim ve Sanayii Şirketi Yetkililerinin SSM ziyareti gerçekleştirilmiştir.	2-5 Aralık 2013

TSK'yı geleceğin muharebe ortamına hazırlayacak savunma ve güvenlik teknolojilerinde yetkinlik kazanmak

Teknolojik üstünlük kazandıracak platform ve sistemlerin yurtiçinde geliştirilmesi

- **Modern Tank (ALTAY)** Projesi kapsamında, Hareket Kabiliyeti Testi (MTR) Ön Prototip üretimi ve Atış Testi (FTR) Ön Prototip üretimi tamamlanmıştır. MTR Ön Prototipi ile Otokar Tank Test Pistinde ve Şereflikoçhisar Test Pistinde dayanıklılık testleri gerçekleştirilmiştir. Atış Testi Ön Prototipi ile 2012 Aralık ayı içerisinde ilk fonksiyonel atış denemeleri tamamlanmıştır. Atış Testi Ön Prototipi ile gerçekleştirilecek faaliyetlerin Eylül 2014 itibari ile tamamlanması hedeflenmektedir. Detaylı Tasarım aşaması Mayıs 2013 itibariyle onaylanan Kritik Tasarım (CDR) Gözden Geçirme ile tamamlanmış ve Aşama III – Prototip Geliştirme ve Kalifikasyon faaliyetlerine başlanılmıştır.
- **ATAK** Projesi kapsamında 6 adet Erken Duhul Helikopterin seri üretim faaliyetleri tamamlanmıştır.

- **Özgün Helikopter** Programı kapsamında sözleşme imzalanmış ve Program Takvimi avans ödemesini müteakip başlamıştır.
- **HÜRKUŞ-A** Projesi kapsamında, birinci prototip uçağın ilk uçuşunun 29 Ağustos 2013 tarihinde gerçekleşmesiyle birlikte uçuş testlerine başlanmıştır. İkinci prototip uçağın montaj faaliyetlerine devam edilmiş, kanat-gövde birleştirme aşamasına gelmiştir. Statik prototip uçağın limit yükleme testlerine devam edilmiştir. Yorulma uçağı parçalarının tasarım-analiz döngüsü devam etmiştir. Söz konusu projenin devamı niteliğindeki HÜRKUŞ-B seri üretim sözleşmesi 26 Aralık 2013 tarihinde TUSAŞ ile imzalanmıştır. Söz konusu Sözleşme kapsamında, yurtiçinde Lite Head Up Display teknolojisinin kazanılması ve ASELSAN firması tarafından Merkezi Kontrol Bilgisayarı, grafik MFD ve Sayısal Dahili Haberleşme Sistemi gibi aviyonik sistemlerinin geliştirilmesi planlanmaktadır. Hava ve Kara Kuvvetleri Komutanlığının yakın hava destek hareket görevlerini karşılayacak olan silahlı Hürkuş-C modelinin kavramsal tasarım çalışmaları Hürkuş-B Sözleşmesi kapsamında gerçekleştirilecektir.
- **Genel Maksat Helikopteri** Projesi kapsamında sözleşme görüşmeleri tamamlanmıştır.
- **Jet Eğitim Uçağı ve Muharip Uçak Kavramsal Tasarım** Projesinde kavramsal tasarım çalışmaları kapsamında 29 Eylül 2013 tarihi itibarıyla TUSAŞ tarafından üretilen imkân/kabiliyet tanımlama dokümanları ve kavramsal tasarıma ait konfigürasyonlar SSM'ye teslim edilmiştir. Konfigürasyon seçimine esas oluşturacak motor için TÇD hazırlanarak aday firmalara yayımlanmıştır.
- **İnsansız Hava Aracı** , ANKA – Özgün TIHA (MALE) Geliştirme programı kapsamında Blok-A Test ve Kabul Faaliyetleri tamamlanmış ve sistemler Batman'a intikal ettirilmiştir. ANKA –S Projesi Sözleşmesi imzalanmıştır.
- **Güdümlü Füze** Projesi kapsamında; Uzun Menzilli Tanksavar Füze Projesinde alt sistem geliştirme test faaliyetlerine devam edilmiştir. Orta Menzilli Tanksavar Silah Sistemi Projesi kapsamında alt sistem geliştirme test faaliyetlerine devam edilmiş olup, ilk güdümlü test füzesi atışı başarıyla gerçekleştirilmiştir.
- **Radar** - Çok Amaçlı Faz Dizinli Radar Projesi kapsamında 2013 yılında 1. Faz için ASELSAN A.Ş. ile sözleşme imzalanmıştır. Proje uygulama takvimi yürürlüğe girmiş olup tasarım süreci devam etmektedir.
- **UMET** Projesi kapsamında; UMET Merkezinin inşaatı tamamlanmış ve bina Kabul işlemleri gerçekleştirilmiştir. EMI/EMC odası test ekipmanları hariç Fabrika Kabul Testleri tamamlanmış olup, Saha Kabul Testlerine devam edilmektedir. Tesisin yılın ikinci yarısında faal olması beklenmektedir.
- **Turbojet Motorların Geliştirilmesi** Projesi Sözleşmesi 22 Şubat 2012 tarihinde Kale Havacılık Sanayi A.Ş. ile imzalanmıştır. 29 Mayıs 2013 tarihi itibarıyla Ön Tasarım Aşaması tamamlanmıştır. Proje Kritik Tasarım aşamasındadır.

Teknoloji kazanımı çalışmalarına sistematik bir boyut kazandırma

Teknoloji Yönetimi Faaliyetleri

- Müsteşarlık Ar-Ge ve Teknoloji Yönetim süreçlerinin bir portal vasıtasıyla etkin şekilde yönetimini teminen Teknoloji Yönetimi Bilgi Sistemi oluşturulmuş, Müsteşarlığımıza sunulan, Müsteşarlığımızca veya İhtiyaç Sahibi Makam tarafından tanımlanan Proje Önerilerinin Teknoloji Yönetimi Bilgi Sistemi'ne girişi yapılmıştır.
- Deniz, hava, kara ve elektronik sektörlerinde belirlenen pilot projelere ilişkin alt sistem ve teknoloji düzeyinde kırımlar temin edilmiş, kırımlar içerisinde yurt dışı bağımlılık bulunan alanlar tespit edilmiş, ilgili Proje Daireleri ve Uluslararası İşbirliği Dairesi Başkanlığı ile birlikte gözden geçirilmiştir. Söz konusu kırımlar kapsamında ihracat izni gerektiren ürün ve alt sistemlerden izin alınmasında zorluk yaşananların listesinin, düzenli takip edilebilmesini teminen Teknoloji Yönetim Bilgi Sistemi'ne girişi sağlanmıştır.
- Müsteşarlık personelinden oluşturulan çalışma grubu tarafından Teknoloji Kazanım Oranı hesaplanırken dikkate alınacak proje listesi oluşturulmuş ve Müsteşar Oluru alınmıştır. Teknoloji Kazanım Oranının hesaplanmasına yönelik Metodoloji ayrı bir Müsteşar Oluruyla belirlenmiş, yıllık bazda performans hedefleri tespit edilmiştir. 2013 yılı için belirlenen performans hedefi %50 dir. Belirlenen projeler dikkate alınarak 2013 yılı için hesaplanan Teknoloji Kazanım Oranı %55 olmuştur.
- 81 Milyon TL sözleşme bedelli toplam 7 adet Ar-Ge Projesi tamamlanmış olup, 350 Milyon TL bedelli 21 adet Ar-Ge Projesi Sözleşmeye bağlanmıştır. Ar-Ge ve Teknoloji Yönetimi Daire Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan sözleşmeye bağlı 52 adet Ar-Ge projesinin yaklaşık sözleşme bedeli 902 Milyon TL'dir.
- TÇD'si yayımlanan toplam proje sayısı 21 (yirmibir) olarak gerçekleşmiştir.
- Tedarik projeleri kapsamında ana yüklenicilere sözleşme bedelinin belirli bir oranına karşılık gelen Teknoloji Kazanım Yükümlülüğü getirilerek TÇD'ye eklenmiştir. Yüklenici sorumluluğunda KOBİ ve/veya üniversite/araştırma kurumunun ortak çalışması sağlanmaktadır.
- Teknoloji Kazanım Yükümlülüğü Yönergesi Eylül 2010 itibarıyla yürürlüğe girmiş olup, Teknoloji Kazanım Projeleri bu yönergeye göre takip edilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda 2013 yılı içerisinde 12 adet Teknoloji Kazanım Yükümlülüğü (TKY) Projesi sözleşmeye bağlanmış olup, sözleşme bedeli 85 Milyon TL'dir. Yürürlükte olan 24 adet TKY Projesi toplam sözleşme bedeli 118 Milyon TL'dir.
- Ar-Ge ve Teknoloji Yönetiminde etkinliğin artırılması amacıyla, 7 Ekim 2012 tarih ve 2012/3738 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yeni bir süreç oluşturulmuştur. Bu süreç kapsamında, İhtiyaç Makamından gelen veya Müsteşarlıkça tanımlanan Ar-Ge Proje Önerileri Müsteşarlık Ar-Ge ve Teknoloji Yönetimi Daire Başkanlığı tarafından Ar-Ge Paneli'ne teklif edilecek ve Ar-Ge Paneli tarafından uygun değerlendirilen Ar-Ge Projeleri, Müsteşar onayı ile sözleşmeleri imzalanarak gerçekleştirilecektir. Bu çerçevede yeni süreç için gerekli olan düzenlemeler oluşturulmuş ve hazırlıklar tamamlanmıştır.
- 30'un üzerinde kurum/kuruluş ve araştırma enstitüsünden 250'den fazla katılımcı ile gerçekleştirilen Uydu Uzay Alt Birim ve Teknolojileri Yol Haritası Fizibilite Çalışması kapsamında, ülkemizde tedarigi planlanan uzay sistemlerine entegre olacak, katma değeri yüksek, tedariginde güçlük çekilmesi muhtemel, makul süre ve maliyetlerle yurt içinde gerçekleştirilebilir alt birim ve teknolojilerin kazanımı hedeflenmiş ve bunun için gerekli Ar-Ge projeleri, insan kaynağı ve alt yapıya yönelik Uydu Uzay Alt Birim ve Teknolojileri Yol Haritası hazırlanmış ve ilgili kurum/kuruluşlarla paylaşılarak bu alanda işbirliği ve bilgi paylaşımı için ortak akıl platformu sağlanmıştır.
- Ortak Çalışma Grupları Faaliyetleri (Gnkur. Bşk.lığı, MSB ve SSM İşbirliği) gerçekleştirilmiştir.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

- 2013 yılı içerisinde, Pakistan NESCOM, Lockheed Martin (LM-Koç Üniversitesi-Sabancı-ODTÜ arasında imzalanan MoU'lar), ile Ar-Ge İşbirlikleri kurulmasına yönelik çalışmalar yürütülmüştür.
- NATO STO Panellerine katılım sağlanmıştır.
- AB Çerçeve Programlarına katılım sağlanmasına yönelik olarak takip ve teşvik çalışmalarına devam edilmiştir. Bu kapsamda;
  - ASD alt gruplarına Türkiye katılımını artırmak için temaslar gerçekleştirilip ilgili başvurular yapılmıştır.
  - SSM Brüksel ofisi açılarak AB 7. ÇP faaliyetleri kapsamında yürütülen projeler ve gelişmeler konusunda etkin bilgi akışı sağlanmıştır.
  - 2014-2020 dönemini kapsayan Horizon 2020 ile ilgili olarak savunma sektörünü bilgilendirici faaliyetlere başlanmıştır.
- Önemli Savunma, Havacılık ve Uzay Sanayii ürünlerinin konfigürasyonları analiz edilerek, ihraç edilebilirlik etüdü, risk yönetimi, dahili (teknolojik) ve harici platformlarının (rekabet, fikri ve sınai mülkiyet hakları vb.) güçlü ve zayıf yönleri, fırsat ve tehdit alanlarının en erken ve başarılı şekilde ortaya konmasını hedefleyen "Savunma ve Havacılık Sanayii İhracatı Yönetim Sistemi (SAVSİS)" sözleşmesi 21.03.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşme kapsamında 29.05.2013 tarihinde Karar Destek Modelleri Ön Kavramsal Tanım Raporu, Cirit, Altay, Atak, Anka, Milgem İhracat Risk Analizi Sonuç Raporları tamamlanmıştır. Bu veriler Savunma ve Havacılık Sanayi İhracatı Yönetim Sistemi'nin ikinci aşamasının 2014 yılında oluşturulmasında kullanılacaktır. Ar-Ge ve Teknoloji Daire Başkanlığı ile bu veriler paylaşılmış olup hazırlanmış olan Teknoloji Yönetim Bilgi Sistemine ihracat kısıtları ile ilgili talep edilen modüller eklenmiştir.

Savunma sektörünün nitelikli işgücü ve araştırma ihtiyacının karşılanması için sanayii-üniversite işbirliklerinin teşvik edilmesi

- Savunma Sanayii İçin Araştırmacı Yetiştirme Programı (SAYP) kapsamında, 2013 yılı Kasım ayı itibarıyla, toplam bütçesi 2.500.000 TL'yi aşkın olan 11 proje hayata geçirilmiş olup, bu kapsamda 15 araştırmacı yetiştirilecektir. 25 Kasım 2013 tarihinde imzalanan ikinci Mutabakat Metni ile FNSS, HAVELSAN ve MİLSOFT da SAYP kapsamına dâhil olmuştur. İleride başka savunma sanayii firmalarıyla da benzer mutabakat metninin imzalanması ve SAYP'ın uygulamalarının genişletilmesi suretiyle, sektörün ihtiyaç duyduğu alanlarda araştırmaların yapılması ve nitelikli işgücünün artırılması sağlanmış olacaktır.
- Yeni Fikirler Yeni İşler (YFYİ) Yarışması'nın Kasım 2013 tarihinde gerçekleştirilen Finali; üniversite öğrencileri, akademisyenler, iş adamları, girişimciler, profesyoneller, kamu görevlileri ve yatırımcılardan oluşan çok geniş bir kesimin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. 75.000 TL olan Müsteşarlığımız sponsorluk bedeli 100.000 TL'ye çıkarılmıştır. Savunma Sanayii Müsteşarlığı Büyük Ödülü Lazersan Elektronik'e ikincilik ödülü Orion' a verilmiştir.

Test ve sertifikasyon altyapısını planlamak ve geliştirmek

Kalite-Test ve Sertifikasyon Faaliyetleri

Kalite:

- Müsteşarlığımızca yürütülen projelerde yer alan firma/kurumların Kalite ve Konfigürasyon Yönetim Sistemlerinin ilgili sözleşme gereksinimleriyle uyumlu olup olmadığının tespit edilmesine yönelik faaliyetler kapsamında; Nurol Makina ve Sanayi A.Ş., ELKON A.Ş., GÜRDESAN A.Ş. ve DATA Hidrolik firmalarında inceleme ve değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir.
- NATO AC/327 Ömür Devri Yönetimi Grubu bünyesinde faaliyet gösteren Kalite Çalışma Grubu (Working Group 2) ve Konfigürasyon Yönetimi Çalışma Grubu (Working Group 7) toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- Kalite Planları, Konfigürasyon Yönetim Planları, Gizlilik Derecelendirme Kılavuzları, Sözleşmeler ve Sözleşme Değişikliklerinin ilgili maddelerine görüş verilmiş, SSM Ofislerinin teşkili ve personel görevlendirmesine ilişkin işlemler yürütülmüş, ilgili proje faaliyetlerine katılım sağlanmıştır.

Test:

- Kara, hava ve deniz platform projeleri ile muhabere, elektronik ve bilgi sistemleri, elektronik harp ve radar sistemleri, uzay ve insansız sistemler, silah sistemleri ve AR-GE projeleri kapsamında; 4053 adedi platform projelerine, 1591 adedi sistem projelerine ilişkin olmak üzere toplam 5644 adet test/kabul faaliyeti gerçekleştirilmiştir.
- Test Değerlendirme Ana Planları, Test/Kabul Prosedürleri, Proje Yönetim Planları, Teknik İsterler Dokümanları, Sözleşmeler ve Sözleşme Değişikliklerinin ilgili maddelerine görüş verilmiş, ilgili proje faaliyetlerine katılım sağlanmıştır.
- Savunma test altyapı envanterinin tespiti amacıyla ilgili firmalar/kurumlar ve üniversiteler ile MSB, TSK, TSE, BTK ve SSM Proje Dairelerinden veri toplanmıştır.

Sertifikasyon:

- Müsteşarlığımız ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından, Savunma ve Havacılık Dergisi'nin organizatörlüğünde, "Havacılık Sanayiinde Uçuşa Elverişlilik ve Sertifikasyon: Bugün ve Gelecek" Sempozyumu 18 Eylül 2013 tarihinde Müsteşarlığımız Nuri Demirağ Konferans Salonunda gerçekleştirilmiştir.
- NATO Uçuşa Elverişlilik Çalışma Grubu toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- MSB.İği tarafından Müsteşarlığımıza gönderilen "Türkiye Askeri Havacılık Otoritesi Kanun Taslağı" ile ilgili görüş oluşturulmuştur.
- İlgili hava platform projelerine ilişkin sertifikasyon faaliyetleri gerçekleştirilmiş, Test Değerlendirme Ana Planları, Test Prosedürleri, Proje Yönetim Planları, Sertifikasyon Planları, Uyum Gösterim Dokümanları, Sözleşmeler ve Sözleşme Değişikliklerinin ilgili maddelerine görüş verilmiş, ilgili proje faaliyetlerine katılım sağlanmıştır.

Paydaş Memnuniyetini Esas Alarak Program Yönetiminde Olgunluğa Ulaşmak

Program Yönetimi Yaklaşımını Kurumsallaştırmak

Program Yönetimine Geçiş Projesi kapsamında bu yıl;

- Müsteşarlık Oluru ile oluşturulan Çalışma Grubu üyelerinin katılımı ile 20 adet Haftalık Toplantı yapılmış ve Program Yönetimi Durum Analizi çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

- Program Yönetimi literatür araştırması gerçekleştirilerek, Çalışma Grubu'nun katkılarıyla ABD, Almanya, Fransa, İngiltere, Hollanda, İsrail, G. Kore ve Çin'in tedarik kurumları ile OCCAR kuruluşu program yönetimi yaklaşımı bakış açısıyla incelenmiştir.
- Program Yönetimi Uygulamasına ilişkin kurum içi değerlendirmeleri saptamak üzere 1. Hukuk Müşaviri, 12 Daire Başkanı ve 40 müdür ile mülakat gerçekleştirilmiştir.
- Karar Destek Yazılımı Geliştirme Projesi kapsamında Tedarik Yönetimi Daire Başkanlığı Bilgi Yönetimi ve Süreç Müdürlüğü'nün desteğiyle; proje bilgi formları veri girişi, model oluşturma ve sorgulama-raporlama işlevlerine sahip bir yazılım uygulaması geliştirilmiştir ve söz konusu yazılım sayesinde proje daire başkanlıklarının proje çıktıları ve ilişkili projelere ait veri girişi yapmaları sağlanmıştır.
- Program Yönetimine Geçiş Projesi kapsamında yukarıda bahsi geçen tüm faaliyetleri özetleyen ve mevcut durumu yansıtan Program Yönetimine Geçiş Projesi Durum Analizi Raporu hazırlanmıştır.
- SSM'de uygulanabilecek Program Yönetimi yapısının nasıl olması gerektiği ve mevcut projelerin hangi bazda birbiriyle ilişkilendirilerek belirli program çatıları altında toplanabileceğine ilişkin metodolojiyi içeren model önerisi ile 2013 yılı çalışmaları tamamlanmıştır.

Dışarıdan değerlendirmeleri almak üzere yılda bir kez uygulanan Paydaş Memnuniyeti Anketi, SSM'nin tüm paydaşlarını kapsayan bir içerikle 2013 yılında da gerçekleştirilmiştir. İşlerin zamanında yapılıyor olması, savunma sanayiinin ihtiyaç duyduğu teknoloji tabanının yurtiçinde oluşturulması, paydaşlar arasında işbirliği yaratacak bir yaklaşımla çözüm üretilmesi ve savunma sanayiinin tabana yayılarak gelişmesi konusundaki gösterdiği çaba ile anket sonuçlarına göre SSM'nin, İhtiyaç Sahibi Makamlarca %69.7 , Savunma Sanayii firmalarınca %80.1 ve Üniversite-Enstitülerce %73.1 oranında başarılı olduğu değerlendirilmiştir. Genel başarı ortalaması ise %76.4 olarak gerçekleşmiştir.

Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nu Savunma Sanayii Stratejilerinin Sürekli Finansmanını Sağlayabilecek Şekilde Planlamak

Bu kapsamda Ar-Ge ve Teknoloji Yönetimi Projelerinin Müsteşarlık Makamı onayı ile gerçekleştirilmesine ilişkin kaynak tahsisi SSİK kararı ile yapılmıştır.

Savunma Sanayi Stratejilerine kaynak tahsis edilmesi, Dış Finansman Kredisi ile karşılanacak projeler için SSM tarafından ön izin talebi alınması için düzenleme yapılması yönünde girişimlerde bulunulmuştur. Bu kapsamda Genelkurmay Başkanlığı'na 13.12.2013 tarih ve 2013-O-26543 sayılı yazıyla, Genelkurmay Başkanlığı'nın OYTEP'te Yer Alan Projelere Ait Savunma Sanayii Destekleme Fonu ve Devlet/Firma Kredisi Kaynakları Kullanım Yönergesi'nde değişiklik teklifi yapılmıştır.

Genelkurmay Başkanlığı'nın SSDF'den ihracat kredi kaynağının sağlanmasına yönelik olumsuz görüşü doğrultusunda SSDF dışındaki kaynaklardan, talep eden ülkelere ihracat kredisi sağlanması çalışmaları yapılmıştır. Silahsız sistemlere yönelik olarak Eximbank Kredisi sağlanmasına yönelik bir protokol SSM ve Eximbank arasında imzalanmıştır.

SSİK, yerli sanayi kuruluşlarına savunma sanayiine yönelik projelerden iş almaları kaydıyla, proje kapsamında ihtiyaç duydukları makine ve teçhizat yatırımlarının finansmanı için proje süresince geri ödenmek üzere SSDF'den kaynak ayrılmasına ve bu kaynağın kredi olarak kullanılmasına karar vermiştir. Kredi başvuruları Müsteşarlığımız tarafından değerlendirildikten sonra, uygun bulunan başvurulara kredi tahsisi Müsteşarlık tarafından yapılmaktadır.

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Geleceğin Savunma ve Güvenlik İhtiyaçlarının Yönetilmesine SSM ve Sanayinin Katkısını Artırmak

Müsteşarlıkça yapılan/yaptırılan yapılabirlik etütlerinin takibine yönelik olarak envanter çıkartılmış olup yapılabirlik etütlerinin “takvim” ve “maliyet” öngörülerini boyutuyla takibinin yapılması çalışmalarına devam edilmiştir.

Değer Yaratan ve Değer Gören Çalışanlara Sahip Güçlü Bir Kurum Olmak

Kurumsal Birikim ve Yetkinlikleri Geliştirmek

Müsteşarlığımız iş süreçlerinin elektronik ortama aktarılması ve ilgili paydaşların belirlenmiş yetkiler çerçevesinde sistem üzerinden güvenli veri alış-verişi yapabileceği Program Yönetim Bilgi Sistemi (PYBS) Projesi sözleşmesi 30 Aralık 2013 tarihinde imzalanmıştır.

Proje ile, TSK, sanayi kuruluşları, SSM ofisleri, üniversiteler ve uluslararası kuruluşlar için özel portaller oluşturularak, sektörde üretilen bilginin etkin yönetimi ve güvenli paylaşımı, proje yönetim süreçlerinin standardizasyonu ve elektronik ortama aktarılması; karar vericilerin ihtiyaç duydukları bilgiye hızlı ve kolay erişebilmeleri amaçlanmıştır. Sektördeki tüm verilerin ortak bir noktada toplanması ve uygun güvenlik çözümleri ile birlikte paylaşımına sunulması, Müsteşarlığımızın işlevlerini yerine getirmedeki etkinliğinin artırılmasında önemli bir role sahip olacaktır.

Müsteşarlığımız Yönetim Sistem Dokümanlarına ilişkin kurum içi görüşler alınmış ve tespit edilen revizyon ihtiyaçları ile ilgili çalışmalara başlanmış olup, bu çalışmaların 2014 yılı içerisinde tamamlanmasını müteakip, kurum içi mevzuat bir bütün olarak kitapçık haline getirilecek ve paydaşlarla paylaşılacaktır.

Müsteşarlığımız projelerinde kullanılmakta olan sözleşme tiplerinin, uygulamadan elde edilen geri beslemeler ve sözleşme değişiklikleri analiz edilerek güncellenmesi çalışmalarına devam edilmiştir. Bu kapsamda, hazır alım ve yurtiçi geliştirme standart sözleşmelerinde ihtiyaç duyulan güncellemeler tespit edilerek taslak metinler hazırlanmıştır. Ayrıca, Ar-Ge projeleri ve fizibilite etüdüleri için standart sözleşmelerin hazırlanması için çalışmalara başlanmıştır.

Bilişim Sistemi Altyapı Çalışmaları

Müsteşarlığımız bilişim altyapısı değişen ihtiyaçlar çerçevesinde geliştirilmekte olup, bu kapsamda 2013 yılı içerisinde gerçekleştirilen faaliyetler özetlenmiştir;

- ✓ Evrak Doküman Arşivleme ve Süreç Yönetim Sistemi (EDASYS)
  - Kurumumuzda yapılan tüm yazışmalar elektronik ortamda gerçekleştirilmekte olup, tüm kullanıcılara TÜBİTAK tarafından üretilen nitelikli elektronik sertifika kartları sağlanmıştır.
  - 2013 yılında gelen, giden ve dahili evrak sayıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Dahili Evrak	Giden Evrak	Gelen Evrak
6657	16490	30829

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

- Müsteşarlığımız adına Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) hesabı alınmış olup, tebligatların ve yazışmaların elektronik ortamda gönderilmesi çalışmaları kapsamında KEP sisteminin EDASYS ile entegrasyonunun sağlanması çalışmalarına başlanmıştır.
- E-imza ile imzalanan evraklar için ıslak imza uygulaması kaldırılmıştır.
- EDASYS garanti ve bakım dönemi kabulleri yapılmıştır.

✓ Yazılım

- Çevrim-içi ağ sayfası ve portal çalışmaları kapsamında;
  - Sanayileşme iş zekası(BI) uygulaması,
  - Gelişim Performans Sistemi (GPS) uygulaması,
  - Program Yönetimine Geçiş Uygulaması,
  - KTS Daire Başkanlığı doküman değerlendirme uygulaması,
  - Savunma Sanayii test altyapısı bilgi girişi uygulaması,
  - Mal bildirim ve Harciraç uygulaması,
  - Turnike Sistemi kayıt ve raporlama yazılımı,geliştirilmiştir.

✓ Donanım ve Sistem

- Güvenli yazdırma ve çıktı içerik takibi sistemi kurulmuştur.
- Değişim ve konfigürasyon yönetimi çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- ITIL süreç çalışmaları kapsamında sorun yönetimi prosedürü ve servis katalog dokümanları hazırlanmıştır.
- İş sürekliliği kapsamında yedekli veri depolama sistemi kurulmuştur.
- Video konferans sistemi kurulmuştur.

✓ Güvenlik

- Bilgi güvenliği yönetim sistemi kurulumuna (ISO 27001) ilişkin olarak kritik süreçler tanımlanmış ve prosedürlerin hazırlanması çalışmalarına başlanmış olup, 2014 yılı sonunda ISO 27001 dokümantasyon çalışmalarının tamamlanması hedeflenmiştir.
- Bilgisayarlarda onaylı olmayan yazılımların kullanılması engellenmiş, Siber Olaylara Müdahale Ekibi (SOME) kurulum çalışmalarına başlanmış, TUBİTAK ve BTK tarafından organize edilen Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatına katılım sağlanmış, Güvenlik zafiyet taramaları ve Merkezi Log yönetim sistemi geliştirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

✓ Satın Alma Faaliyetleri

- Müsteşarlığımızda ihtiyaç duyulan fotokopi makineleri, masaüstü bilgisayarlar ve sunucular, bilişim altyapısı güvenliğini sağlamak amacıyla güvenlik ürünleri ve yazılımlarının lisans ve güncellemeleri tedarik edilmiş, gerekli donanım bakım-onarım anlaşmaları yapılmıştır.

Müsteşarlığın Kurum Kimliğini ve İletişim Becerilerini Geliştirmek

Kurumsal İletişim Müdürlüğü, kamuoyu ve paydaşlarla düzenli bilgi paylaşımını koordine etmiş ve kurumsal mesajların profesyonel yaklaşımla iletilmesini sağlamıştır. Bu kapsamda, Müsteşarlığın düzenlediği ve katıldığı etkinliklere ilişkin basın koordinasyonu, basın bilgi notları ve konuşma notları hazırlanması, etkinliklerin SSM portal, web ve sosyal medya aracılığıyla duyurulması, medya arşivi

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

oluşturulması, basın toplantıları ve röportajların koordine edilmesi ve çeşitli programlarda Müsteşarlık genel sunumunun yapılması faaliyetleri yürütülmüştür.

Sosyal sorumluluk kapsamında, Ankara’ da mevcut Ankara Bilim Sanat Merkezi ve Yasemin Karakaya Bilim Sanat Merkezi’nde teknolojik altyapıyı desteklemek amacıyla bilim laboratuvarları açılmıştır. Ayrıca bu merkezlerde geliştirilen projeler için mentorluk/danışmanlık desteği hem SSM’nin hem de savunma sanayii sektörünün desteği ile sağlanmıştır.

SSM Çalışanları Hatıra Ormanı’nın bakımı ve yeni fidanların ekimi hususu Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile koordine edilmiştir. 2012–2013 yılları arasında göreve başlayan arkadaşlarımızın birer fidan dikerek hatıra ormanına katkıda bulunması amacıyla 18 Nisan 2013 tarihinde SSM ormanına gidilmiş ve fidan dikilmiştir.

Çalışanların Motivasyonunu Artırmaya Yönelik İnsan Kaynakları Politikaları Geliştirmek Ve Bunları Kurumsallaştırmak

Stratejik İnsan Kaynakları Uygulamaları

- Performans değerlendirme, kariyer yönetimi, işe alma ve yerleştirme, eğitim ve gelişim başta olmak üzere tüm İK fonksiyonlarının temelini oluşturan modelin oluşturulması amacıyla başlatılan “Yetkinlik Modeli Oluşturulması Projesi” 2012’de tamamlanmıştır. Planlama, Kurumu Anlama, Veri Toplama, Modeli Oluşturma, Modelin İletişim aşamalarından oluşan Yetkinlik Modeli Oluşturulması Projesi kapsamında; kurumun üst, orta ve alt kademe yöneticilerin ve çalışanların katılımı ile strateji-vizyon görüşmeleri, odak grup çalışmaları ve davranışsal mülakatlarla Müsteşarlığın iş aileleri bazında temel, fonksiyonel ve yönetsel yetkinlikleri belirlenmiştir. Belirlenen yetkinlikler sonucunda “SSM Yetkinlik El Kitabı” hazırlanmış ve tüm kuruma yaygın şekilde eğitimler verilmiştir.
- Ayrıca, yetkinlik modelini esas alan bir insan kaynakları yapılanması için uygulama planı hazırlanarak, mevcut işe-alım, performans yönetimi, kariyer gelişimi ve eğitim-öğrenim yapıları gözden geçirilmiş ve temel faaliyet adımları oluşturulmuştur. SSM Kurumsal Yetkinlik Modeli 2013 yılından itibaren İK sistemlerinin tasarımında girdi olarak kullanılmaya başlanmıştır.
- 2013 yılında; 3 Uzman Yardımcılığı, 2 Sözleşmeli statüde (Proje Mühendisi, Proje Asistanı ve Yönetici Asistanı) personel alımına yönelik olmak üzere toplam 5 sınav ilanına çıkmıştır.
- 657 Sayılı kanununun 120-122nci maddelerini değiştiren 6111 sayılı Kanun ile sicil sistemi kaldırılarak, kamu kurumlarına yaptıkları işin niteliği ve özelliklerine göre çalışanlarının başarı ve verimliliğini ölçebilmeleri için değerlendirme ölçütleri belirleme imkânı getirilmiştir. Bu kapsamda, kurumsal başarı için gerekli yetkinliklere karşı farkındalığın artırılmasını sağlamak ve stratejilerin gerçekleştirilmesi sürecinde çalışan katkısını ön plana çıkarmak amacıyla kurum kültürüne uygun bir performans yönetim ve değerlendirme sisteminin tasarlanması için Gelişim ve Performans Sistemi (GPS) Projesi başlatılmış ve 2013 yılında pilot olarak uygulanmaya alınmıştır.
- Önceki yıllarda hayata geçirilen uygulamalardan edinilen tecrübe, öğrenilmiş dersler ve geri bildirimler doğrultusunda kuruma özgü bir performans sistemi tasarlanırken, sistemin objektif ve ölçülebilir olmasına özellikle özen gösterilmiştir.
- SSM’de kurulan performans sisteminin amacı; performansı artırmak, çalışanların gelişim alanlarını belirlemek, başarılı performansı ödüllendirmek, güçlü yönleri öne çıkarmak, düşük performansı ise yönetmektir.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

- Müsteşarlık çalışanlarına eğitim imkanları aşağıdaki başlıklar çerçevesinde 2013 yılında da sunulmuştur;
  - Oryantasyon Programları
  - Mesleki Gelişim
  - Kişisel Gelişim
  - Yönetici Eğitimleri
  - NATO Savunma Koleji Kıdemliler Kursu
  - Yurtdışı Yüksek Lisans imkanı
  - E-Öğrenme Platformu (kişisel gelişim eğitimleri)
- ODTÜ ile yürütülen Savunma Sanayi Programı, “Savunma Sanayii Teknolojileri Sertifika Programı”na dönüştürülmüş ve üniversite senatosunda onaylanmıştır. 2013 yılından itibaren Savunma Sanayi Teknolojileri Sertifika Programında aşağıda yer alan dört uzmanlık alanında dersler düzenlenmektedir.
  - Hava Araçları Uzmanlık Alanı,
  - Kara Araçları Uzmanlık Alanı
  - Deniz Araçları Uzmanlık Alanı,
  - Elektronik ve Aviyonik Uzmanlık Alanı
- ODTÜ tarafından düzenlenmekte olan Savunma Sanayi Teknolojileri Sertifika Programı tüm paydaşlarımızın faydalanabileceği şekilde tasarlanmış olup, program ile savunma ve güvenlik sektörü çalışanlarının teknik eğitim ihtiyaçlarının karşılanması ve sektöre yeni girmiş çalışanların yetiştirilmesi hedeflenmiştir.
- “Değer yaratan ve değer gören çalışanlara sahip güçlü bir kurum olmak” amacına uygun olarak, değer yaratmak ve değer görmenin temel ölçüm aracı olarak Çalışan Bağlılığı Araştırması yapılması öngörülmüştür. Bu kapsamda, Müsteşarlık çalışanlarının kurumsal bağlılık oranlarını tespit etmek amacıyla “kurum” ve “kurumda çalışmaya” ilişkin çalışan düşüncelerinin (çalışma ortamı, iş süreçleri, yönetim fonksiyonları ile ilgili genel algı, memnuniyet, motivasyon düzeyi ve beklentiler vb.) öğrenilmesine yönelik bir anket çalışması yapılmıştır. Bu çerçevede, sonuçların analiz edilmesi, edinilen sonuçlar çerçevesinde bir aksiyon planının oluşturulması ile Müsteşarlıktan ayrılan çalışanlara uygulanmakta olan “İşten Ayrılış Mülakat” sorularının yeniden tasarlanması amacıyla 2013 yılında SSM Çalışan Bağlılığı araştırması yapılmıştır.
- Müsteşarlığımızın tanıtımı ve nitelikli işgücünün kuruma kazandırılması amacıyla Türkiye’nin önde gelen üniversitelerinde Kariyer Fuarlarına katılım sağlanmış, ayrıca her yıl olduğu gibi 2013 yılı Temmuz ayında da SSM Tanıtımı ve Öğrenci Bilgilendirme Sertifika Programı düzenlenmiştir.
- Müsteşarlığımız çalışanlarının motivasyonunu artırmaya yönelik olarak 2013 yılı içerisinde her ay en az bir tiyatro veya konsere katılım organizasyonu gerçekleştirilmiştir. Müsteşarlık çalışanlarının sanatsal faaliyetlerini sergileme imkânı sağlamaya yönelik çalışmalar yapılmıştır. Ayrıca her yıl sonu gerçekleşen Yıl Sonu Değerlendirme Toplantısı da 2013 yılının Aralık ayında gerçekleştirilmiştir.
- Çalışanların üretkenliğini artıracak kariyer uygulamaları hedeflenerek personel rotasyonunda devamlılık sağlanmıştır. Çalışanları farklı birimlerde ve farklı alanlarda görevlendirerek gelişimlerini hızlandırıcı rotasyon uygulaması ile öğrenmeyi tetikleyici bir çalışma ortamı sağlanması hedeflenmiştir.

Diğer Hizmet ve Faaliyetler

Mevcut mevzuat hükümleri ve Müsteşarlığımız Görev Tanımları Dokümanı doğrultusunda, Müsteşarlığın ana faaliyetlerini herhangi bir aksaklığa mahal vermeden, zamanında ve en iyi şekilde yerine getirebilmesini teminen ihtiyaç duyulan destek hizmetleri kapsamında gerçekleştirilmiş olan faaliyetler aşağıda özetlenmiştir:

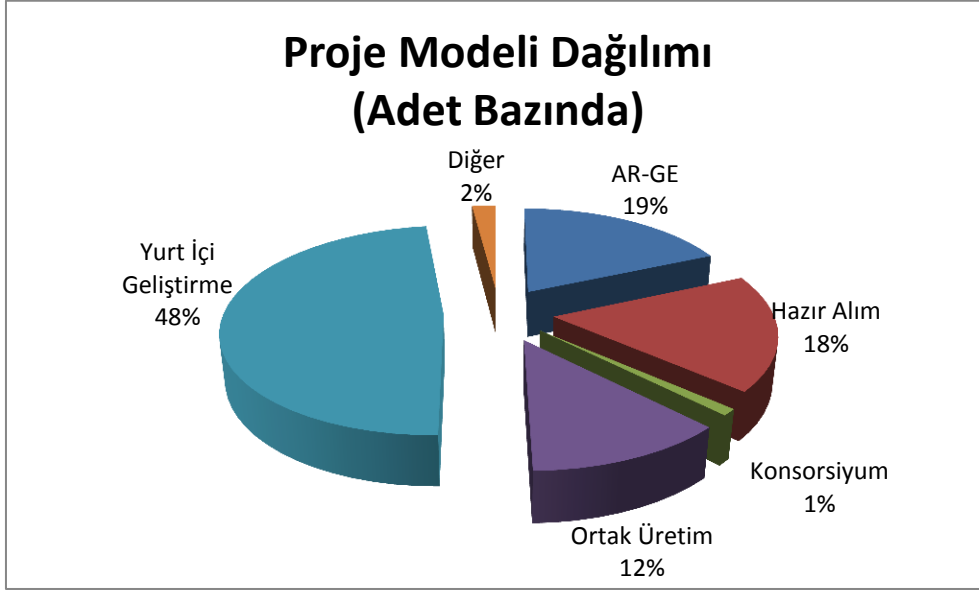
- 2014 yılına yönelik olarak Personel Çalıştırmaya Dayalı Hizmet Alımı, Silahlı Personel ile Özel Güvenlik Hizmeti Alımı, Yerinde Pişirme Yöntemi ile Personel Öğle Yemeği Hizmet Alımı, Personel Servis Hizmet Alımı (Servis hattı 21'den 24'e çıkarılmıştır.), Sürücülü Binek Araç Hizmet Alımı, Elektrik Alımı, Asansör Bakım Hizmet Alımı, Bilişim Sistemleri Donanım ve Yazılım Desteği, Veri Depolama Sistemi, Masaüstü Bilgisayar Alımı ihaleleri gerçekleştirilmiştir.
- Müsteşarlığın ihtiyacı olan ve bütçesi İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı'nda yer alan her türlü demirbaş, makine-teçhizat, malzeme ve hizmetin tedarik edilmesine yönelik tüm işlemler gerçekleştirilmiştir.
- Personelin ihtiyaç duyduğu kırtasiye, araç-gereç ve malzemeler, Kamu İhale mevzuatı çerçevesinde piyasadandan veya Devlet Malzeme Ofisi'nden tedarik edilmiştir.
- Kurum lojmanlarının kontrolü, bakım ve onarımları ile tahsis sırasına göre çalışanlara dağıtılması "Kamu Konutları Yönetmeliği" çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Lojmanların bakım-onarım ve yenilemeleri ilgili mevzuat çerçevesinde yapılmıştır. Müsteşarlığımız personelinin tedavi hizmetleri Daire Tabibi vasıtası ile yerine getirilmiştir.
- Destek personeli, performans değerlendirme sistemi ile İMİD Başkanlığı içerisinde değerlendirilmiş olup, 2014 yılında sistemin Kurumumuz genelinde yayımlanması planlanmaktadır.
- Yeni hizmet binasında, personelimizin kaliteli hizmet alması ve sosyal imkanların yaratılmasına yönelik olarak E Blok Lokal alanı işleme açılmıştır.
- 2014 yılına yönelik olarak Müsteşarlığımız güvenliği için gerekli görülen Silahlı Personel ile Özel Güvenlik Hizmeti Alımı, personelimizin kaliteli hizmet alması için Yerinde Pişirme Yöntemi ile Personel Öğle Yemeği Hizmet Alımı ve Personel Servis Hizmet Alımı (Servis hattı 21'den 24'e çıkarılmıştır.) ihaleleri gerçekleştirilmiştir.
- İlgili mevzuat çerçevesinde, özel bütçe kaynaklı dayanıklı taşınır kayıtlarının Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'ne (KBS) aktarılması gerçekleştirilmiştir.
- Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret A.Ş.'nin (STM), Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü adına denetim ve sertifikasyon faaliyetlerini yürütmesi amacıyla, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.'nin (TAI) %34 oranındaki STM hisselerinin Müsteşarlığımızca satın alınmasına yönelik olarak alınan SSK kararı çerçevesinde gerekli işlemler tamamlanarak hisse devri gerçekleştirilmiştir.

C.Proje Yönetimi

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3.üncü maddesinin (b) bendi uyarınca ve bu kapsamda çıkarılmış 2009/15108 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince Müsteşarlığımız tarafından yürütülen projelerin proje yönetim faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslarda, 2012/3738 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, önemli değişiklikler gerçekleştirilmiş olup, bu kapsamda Müsteşarlığımızca yürütülen projelerde temel olarak aşağıda verilen süreçler izlenmektedir:

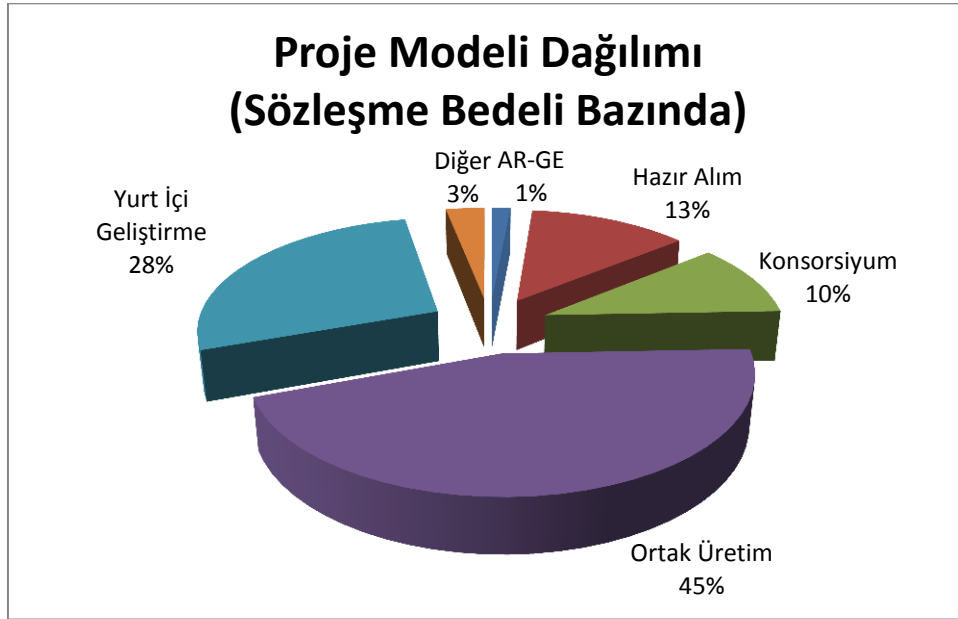
- Proje, İhtiyaç Makamı tarafından ihtiyacın yazılı olarak bildirilmesini müteakip Müsteşarın teklifi ve Bakanın onayı ile başlatılır.
- Proje başlama kararından sonra, Proje faaliyetlerinin yürütülebilmesi amacıyla Müsteşarın onayıyla görevlendirilen çalışma grubu olan Proje Grubu, TÇD hazırlar.
- Müsteşarın onayı ile TÇD'nin firma, kurum ve kuruluşlara doğrudan gönderilmesi ve/veya ihaleye ilişkin duyurunun Müsteşarlığın internet sitesinde yayımlanmasıyla ihale süreci başlar.
- TÇD'nin yayımlanmasını müteakip tekliflerin alınmasından önce Müsteşarın onayı ile Proje Grubu ve Müsteşarlığın ilgili birimleri personelinden Teklif Değerlendirme Heyeti oluşturulur.
- Alınan teklifler, Teklif Değerlendirme Heyeti tarafından değerlendirildikten sonra;
- Genelkurmay Başkanlığı ve bağlıları, Kuvvet Komutanlıkları, Milli Savunma Bakanlığı ve bağlıları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçlarına ait projelerin değerlendirme sonuçları SSİK'e arz edilir ve SSİK'in vereceği karar doğrultusunda işlem tesis edilir.
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarına ait projelerin değerlendirme sonuçları, Müsteşarın teklifi ve Bakanın uygun görüşü ile birlikte Başbakan'a arz edilir ve Başbakanın vereceği karar doğrultusunda işlem tesis edilir.
- Yüklenici seçim kararları doğrultusunda yapılan sözleşme görüşmeleri sonucunda Müsteşar onayı alınarak sözleşmenin imzalanması ile ihale süreci tamamlanır.
- Sözleşmenin imzalanmasından sonraki proje faaliyetleri, sözleşmede yer alan hükümler dahilinde Müsteşarlık tarafından gerçekleştirilir.

2013 Aralık sonu itibarı ile SSM tarafından yürütülen ve sözleşmesi imzalanmış projelerin modellerine göre dağılımı aşağıda verilmektedir:

Şekil 11: Proje Modeli Dağılımı (Adet Bazında)

SSM tarafından yürütülen ve sözleşmesi imzalanmış 195 adet tedarik projesinin toplam 49.809.374.778 TL olan sözleşme bedelinin proje modellerine göre dağılımı aşağıda verilmektedir:

Şekil 12: Proje Modeli Dağılımı (Sözleşme Bedeli Bazında)

SSM tarafından yürütülen ve 2013 yılı içerisinde sözleşmesi imzalanmış 39 projenin toplam 3,7 milyar TL olan sözleşme bedelinin proje modellerine göre dağılımı aşağıda verilmektedir:

Şekil 13: 2013 Yılında İmzalanan Sözleşmelerin Bedel Bazında Proje Modeli Dağılımı

SSM tarafından yürütülen ve sözleşmeye bağlanmış 36 adet Ar-Ge projesinin yaklaşık sözleşme bedeli tutarı 741.235.431 TL'dir. Bu çerçevede, 2013 yılsonu itibariyle SSM tarafından yürütülen toplam 334 projeden sözleşmeye bağlanmış 195 projenin yaklaşık sözleşme bedeli tutarı 49.809.374.778 TL'dir.² Müsteşarlığımız bünyesinde yürütülen projelere ilişkin detaylı bilgiler izleyen bölümde tablolandırılmıştır:

² 1 Dolar=1,90 TL 1 Euro=2,52 TL (TCMB 2013 Ortalama döviz kuru)

1- Proje Bilgileri Tablosu

Sözleşmesi İmzalanmış Kara Araçları Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Ana Yüklenici	Sözleşme Bedeli	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	K.04 Altay Projesi	14.05.2004-242 30.03.2007-353 20.06. 2007-367 20.09.2007-370	Yurt İçi Geliştirme	- 1 Adet MTR (Hareket Kabiliyeti Testi Ön Prototipi) - 1 Adet FTR (Atış Testi Ön Prototipi) - 1 Adet BH&T (Balistik Gövde ve Kule Prototipi) - 2 adet Türk Ana Muharebe Tankı Prototipi - Teknik Veri Paketi	Otokar	494.000.000\$	Prototip Geliştirme ve Kalifikasyon (Aşama III)	Kritik Tasarım Gözden Geçirme (CDR) Mayıs 2013 itibari ile onaylanarak Aşama III – Prototip Geliştirme ve Kalifikasyon faaliyetlerine başlanılmıştır.
2	K.05 Leopard 1 A1/A1A4 İyileştirme	02.06.2000-18	Yurt İçi Geliştirme	171 adet	ASELSAN	160.000.000 \$+ ek sözleşme bedeli 3.275.000 \$	Garanti Sonu	Garanti Dönemi faaliyetleri tamamlanmıştır.
3	K.16 Nükleer Biyolojik Kimyasal (NBC) Koruyucu Elbise Takımı	12.05. 2003-231 12.12. 2006-337	Yurt İçi Geliştirme	161,102 adet NBC Koruyucu Elbise Takımı (NBC Koruyucu Elbise, Bot Kılıfı ve Eldiven)	ÇAN Ortak Girişimi	48.747.507€	Seri Üretim Dönemi	Seri Üretim Dönemi faaliyetleri devam etmektedir.
4	K.17 Seyyar Yüzücü Hücum Köprüsü	12.12.2006-338	Yurt İçi Geliştirme	4 Set (600m) (kullanım) + 50 m (eğitim)	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	130.272.113\$	Garanti Dönemi	Garanti Dönemi'ne ilişkin faaliyetler devam etmektedir.
5	K.19 30 Yataklı Seyyar Cerrahi Hastane	22.06.2005-270 05.12.2007-381	Ortak Üretim	1 adet 30 yataklı Seyyar Cerrahi Hastane ve Mobil İlk Yardım İstasyonu	GAMA	17.221.705 €	Garanti Sonu	Garanti Dönemi faaliyetleri tamamlanmıştır.

6	K.26 Tank Atış Kontrol Sistemi	14.05.2004-242	Yurt İçi Geliştirme	2 Set Tank Atış Kontrol Sistemi	ASELSAN	22.000.000\$	Platform Entegrasyon Dönemi	Platform entegrasyonu tamamlanmış olup atışlı testler beklenmektedir.
7	K.28-01 TTA Mayına Karşı Korumalı Araç	30.03.2007-359 18.12.2008 - 428	Yurt İçi Geliştirme	614 adet	BMC Sanayi ve Ticaret A.Ş.	151.439.223€	Seri Üretim Dönemi	Seri Üretim Dönemi faaliyetleri devam etmektedir
8	K.28-02 TTA 3/4 Ton Komuta Kontrol ve Personel Aracı	30.03.2007-359 18.12.2008 - 428	Ortak Üretim	861 adet (413 adet ¼ ton Komuta Kontrol Aracı, 448 adet ¼ ton Yük-Personel Aracı)	OTOKAR Otobüs Karoseri A.Ş.	34.730.944€	Garanti Sonu	Garanti Dönemi faaliyetleri tamamlanmıştır.
9	K.28-03 TTA 2 1/2 Ton Yük ve Personel Aracı	30.03.2007-359 18.12.2008 - 428	Yurt İçi Geliştirme	706 adet	BMC Sanayi ve Ticaret A.Ş.	62.837.767€	Seri Üretim Dönemi	Seri Üretim Dönemi faaliyetleri devam etmektedir.
10	K.28-04 TTA 5-10 Ton Yük Araçları	30.03.2007-359 18.12.2008 - 428	Yurt İçi Geliştirme	685 adet (282 adet 5 ton Yük Aracı, 403 adet 10 ton Yük Aracı)	BMC Sanayi ve Ticaret A.Ş.	100.269.891€	Garanti Sonu	Garanti Dönemi faaliyetleri tamamlanmıştır.
11	K.29 Amfibi Zırhlı Muharebe İstihkam İş Makinası (AZMİM)	05.12.2007-399 18.12.2008-429	Yurt İçi Geliştirme	12 adet	FNSS	30.161.400\$	Garanti Dönemi	Araç teslimatları tamamlanmıştır.
12	K.31 Tank Taşıyıcı Araç ve Römorku (TTAR)	05.12.2007-401 01.07.2009-472	Ortak Üretim	45 adet tank taşıyıcı araç ve römorku	HEMA ENDÜSTRİ A.Ş.	17.600.000€	Garanti Dönemi	Garanti Dönemi'ne ilişkin faaliyetler devam etmektedir.
13	K.32 KBRN Mobil Arazi Laboratuvarı	09.04.2008-422 06.01.2010-500	Ortak Üretim	1 adet	INDRA Sistemler S.A.	3.925.000 \$	Garanti Dönemi	Garanti Dönemi'ne ilişkin faaliyetler devam etmektedir.
14	Muharebe Sahası Tanıma Tanıtma Sistemi	15.12.2010-548	Yurt İçi Geliştirme	2 adet MSTTS Prototipi	Aselsan	17.190.000 TL	Doğrulama Dönemi	Kritik tasarım faaliyetleri tamamlanmıştır. Doğrulama Faaliyetlerine başlanacaktır.

15	Toplumsal Olaylara Müdahale Aracı Projesi (TOMA)	20.12.2012-2 sayılı Başbakanlık Olur'u	Yurt İçi Geliştirme	25 adet		NUROL MAKİNA A.Ş.	6.125.000\$	Seri Üretim Dönemi	Seri Üretim Dönemi faaliyetleri devam etmektedir.
----	--	--	---------------------	---------	--	-------------------	-------------	--------------------	---

Sözleşmesi İmzalanmamış Kara Araçları Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Proje Dönemi	2013 Gelişmeleri
1	K. Araca Monte Multi-Spektral Sis Cihazı	01.07.2009-488	Belirlenmemiş	19 adet	TÇD Hazırlama	KKK'den projenin seyrine ilişkin nihai değerlendirme yapması ve revize PTD göndermesi beklenmektedir.
2	K.25 Özel Maksatlı Taktik Tekerlekli Zırhlı Araç	-	Yurt İçi Geliştirme	472 adet(121 adet Komuta Kontrol, 217 adet Sensör Keşif, 74 adet Radar ve 60 adet KBRN Keşif Araçları)	TÇD Hazırlama	KKK'nin ihtiyaç analizi nedeniyle çalışmaların durdurulmuş olan Proje'ye ilişkin, gelen revize PTD ile TÇD hazırlıklarına başlanmıştır.
3	K.27 Silah Taşıyıcı Araç	26.04.2013 tarih ve 48331094-2013-O-9541 sayılı Bakan Olur'u	Yurt İçi Geliştirme	260 adet (184 Adet Paletli 76 Adet Tekerlekli)	Teklif Değerlendirme	Teklif değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.
4	K.33 Mayın Temizleme Sistemleri	18.12.2008 - 455	Yurt İçi Geliştirme	50 adet	TÇD Hazırlama	TÇD hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

5	Aktif Koruma Sistemi Geliştirme Projesi	15.12.2010 - 563	Yurt İçi Geliştirme	2 adet Prototip 1 ve 2 adet Prototip 2	Teklif Değerlendirme	Teklif değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.
6	Güç Grubu Geliştirme Projesi	15.12.2010 - 567	Yurt İçi Geliştirme	Prototip Üretimi	Teklif Değerlendirme	Teklif değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.
7	Zırhlı Amfibi Hücum Aracı Projesi (ZAHA)	12.12.2006-349	Yurt İçi Geliştirme	27 adet	TÇD Hazırlama	TÇD hazırlıkları devam etmektedir.

Sözleşmesi İmzalanmış Deniz Araçları Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Ana Yüklenici	Proje Bedeli	Proje Durumu	2013 Gelişmeleri
1	D.01 Mayın Avlama Gemisi	8.04.1999 – 8	Ortak Üretim	6 adet mayın avlama gemisi, 1 adet sahil simülatörü	Abeking & Rasmussen-Fr. Lürssen Werft	625.000.000 ABD Doları	Kapanış	Garanti kapsamında değişen malzemelerin garanti süreci devam etmektedir.
2	D.11 Denizaltı Kurtarma Ana Gemisi	22.06.2005 – 274 15.06.2010 – 527	Yurt İçi Geliştirme	1 adet	İstanbul Denizcilik Gemi İnşa Sanayi ve Tic. A.Ş.	65.000.000 Euro 55.000.000 TL	Üretim ve Teslimat	13.02.2012 tarihinde avans ödemesinin yapılmasını müteakip tasarım ve inşa faaliyetlerine başlanmıştır. 01.10.2013 tarihinde "Teknenin Ana Güverte Dâhil İnşaatının Tamamlanması" aşaması gerçekleştirilmiştir. Eğitimler ve Fabrika Kabul Testleri icra edilmiştir. TKY yükümlülüğü kapsamında Pervane ve Şaft Üretimi Projesi Faz-I Teknik Veri Paketi teslimatı gerçekleştirilmiştir.
3	D.14 Kurtarma ve Yedekleme Gemisi	30.06.2006 – 325 15.06.2010 – 528	Yurt İçi Geliştirme	2 adet	İstanbul Denizcilik Gemi İnşa Sanayi ve Tic. A.Ş.	64.000.000 Euro 57.000.000 TL	Üretim ve Teslimat	06.12.2011 tarihinde avans ödemesinin yapılmasını müteakip tasarım ve inşa faaliyetlerine başlanmıştır. Her iki gemi için de 20.08.2013 tarihinde "Teknenin Ana Güverte Dâhil İnşaatının Tamamlanması" aşaması gerçekleştirilmiştir. Eğitimler ve Fabrika Kabul Testleri icra edilmiştir. Gemilerin arama, tespit, teşhis ve kurtarma imkân ve kabiliyetinin artırılmasına yönelik olarak çalışma derinliği 3.000 m olan sistemlerin tedarik edilmesini içeren Sözleşme Değişiklik Teklifi'nin incelenmesine başlanmıştır.

4	D.11.01 Sismik Araştırma Gemisi	18.12.2008 – 442 14.06.2011 – 596	Yurt İçi Geliştirme	1 Adet	İstanbul Denizcilik Gemi İnşa Sanayi Tic. A.Ş.	71.932.980 Euro 62.834.958 TL	Üretim ve Teslimat	18.09.2012 tarihinde avans ödemesinin yapılmasını müteakip tasarım ve inşa faaliyetlerine başlanmıştır. “Tekne Bloklarının Kızak Üzerinde Montajına Başlanması” aşaması 30.12.2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Eğitimler ve Fabrika Kabul Testleri icra edilmiştir. Bilimsel araştırma imkân ve kabiliyetlerinin iyileştirilmesini teminen, geminin seyir sığasının ve denizde kalış süresinin artırılmasına yönelik Sözleşme Değişikliği gerçekleştirilmiştir.
5	D.19 Denizde İkmal Muharebe Destek Gemisi	05.12.2007-397 05.01.2012-612	Yurt İçi Geliştirme	1 adet	Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret A.Ş. (Denizde İkmal Muharebe Destek Gemisi Tasarım Paketi Tedariki Sözleşmesi Ana Yüklenicisidir.)	5.600.000 TL (Denizde İkmal Muharebe Destek Gemisi Tasarım Paketi Tedariki Sözleşmesi bedelidir)	Tasarım	“Tasarım aşaması” ve “inşa aşaması” olmak üzere iki aşamada yürütülecek olan projenin tasarım aşaması kapsamında, avans ödemesi 22.01.2013 tarihinde yapılmış ve Teslimat Takvimi başlamıştır. Eğitimler ve model deneyleri ve form optimizasyonuna yönelik faaliyetler devam etmektedir.
6	D.04 Denizaltı Savunma Harbi ve Keşif Karakol Gemisi (MİLGEM)	Bu bilgi alt proje başlıkları altında mevcuttur.	Yurt İçi Geliştirme	4 adet	Bu bilgi alt proje başlıkları altında mevcuttur.	Bu bilgi alt proje başlıkları altında mevcuttur.	Teslimat	Gemi 27 Eylül 2011 tarihinde DzKK.İği envanterine girmiştir. İkinci Gemi (BÜYÜKADA) 27 Eylül 2013 tarihinde DzKK.İği envanterine girmiştir. 3. Gemi (BURGAZADA) ve 4. Gemilerin (KINALIADA) inşasına yönelik olarak SSİK Kararı gereğince firmalardan alınan teklifler SSİK'e sunulacaktır. Ana Tahrik Sistemi Sözleşmesi'ne yönelik MTU A.Ş. ve STM A.Ş. firmalarından tekrar teklif alınması hususu SSİK'e sunulacaktır.

7	D.04.01-MİLGEM Projesi Prototip Gemi Klaslama Hizmeti Tedariki	14.05.2004 –247 22 .06.2005 - 281	Yurt İçi Geliştirme	1 adet	Türk Loydu Vakfı İktisadi İşletmesi	228.000 \$	Teslimatlar tamamlandı	Resim ve doküman onayları tamamlanmış, görevlendirilen heyet ile Nihai Kabul yapılmıştır. Nihai Kabul ödemesi yapılmış ve avans teminat mektupları iade edilmiştir.
8	D.04.03- MİLGEM Projesi Prototip Gemi ve İkinci Gemi Ana Tahrik Sistemi Tedariki	14.05.2004 – 247 22.06.2005 – 281 17.11.2006 – 328 09.04.2008 - 407	Ortak Üretim	2 adet	MTU Motor Türbin San. ve Tic. A.Ş.	62.686.000 Euro	Üretim ve Teslimat	Prototip geminin 3 Aralık 2012 tarihinde Nihai Kabul yapılmış olup, 2. geminin Nihai Kabulü ise 10 Eylül 2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Her iki gemiye ait garanti süreçleri sürdürülmektedir.
9	D.04.04-MİLGEM Projesi Prototip Gemi Dizayn Hizmetleri Platform İnşa Donatım Malzeme ve Hizmetleri Tedariki	14.05.2004 - 247 22.06.2005 – 281 17.02.2006 – 303 09.04.2008 - 407	Yurt İçi Geliştirme	2 gemi için bir kısım dizayn hizmeti ile platform inşa donatım malzeme ve hizmetlerinin tedariki	STM Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret A.Ş.	127.800.000 \$	Üretim ve Teslimat	Prototip Gemi kapsamında arıza bildirimlerinin giderilmesi faaliyetlerine devam edilmiştir. İkinci Geminin Geçici Kabul hazırlık faaliyetleri sürdürülmüştür.
10	D.05 Sahil Güvenlik Arama Kurtarma Gemileri	14.05.2004-249 30.06.2006-314	Ortak Üretim	4 adet	RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve Deniz Taşımacılığı İşletmesi A.Ş.	352.500.000 Euro	Üretim ve Teslimat	1. ve 3. Gemilerin geçici kabulü 5 Nisan 2013 tarihinde, 2. Geminin geçici kabulü ise 21 Kasım 2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir. 1. 2. ve 3. Gemilere ilişkin garanti sürecinin işletilmesine ve garanti bildirimlerinin kapatılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir. 4. geminin ise Liman Kabul Testleri faaliyetine devam edilmiştir.
11	D.08 Yeni Tip Denizaltı	22.06.2005 - 271 12.12.2006 - 348 22.07.2008 - 426	Ortak Üretim	6 adet	HDW-MFI Ortak Girişimi	2.060.000.000 Euro	Tasarım Dönemi	Gölcük Tersanesinin altyapı iyileştirme faaliyetleri, denizaltılara ilişkin dizayn adaptasyonu faaliyetleri, Teknoloji Transferi faaliyetleri ve denizaltı inşası öncesindeki hazırlık faaliyetleri sürdürülmüştür.

12	D.12 Sualtı Taarruz Timleri Harekatı için İntikal Botları (SAT)	22.06.2005 –275	Yurt İçi Geliştirme	2 adet SAT Botu	Yonca-Onuk Adi Ortaklığı	8.666.000 Euro	Garanti süresi devam ediyor.	SAT-2 Botunun Kesin Teslimi gerçekleştirilmiştir.
13	D.02.08 25 Tonluk Sahil Güvenlik Botu	05.12.2007 –382	Yurt İçi Geliştirme	17 adet 25 Tonluk Sahil Güvenlik Botu	Yonca-Onuk Adi Ortaklığı	49.989.146 Euro	Üretim ve Teslimat	5- 8. botların Geçici Teslim'i, 2 – 4. botların Kesin Teslim'i yapılmıştır. Diğer Botların inşasına devam edilmiştir.
14	D.08 Yeni Tip Karakol Botu	19.01.2005 -266	Yurt İçi Geliştirme	16 adet Yeni Tip Karakol Botu	DEARSAN Gemi İnşaat Sanayi A.Ş.	402.000.000 Euro	Üretim ve Teslimat	8- 11. botların Geçici Teslim'i, 4 – 7. botların Kesin Teslim'i yapılmıştır. Diğer Botların inşasına devam edilmiştir.
15	Yüzer Birlikler Sistem Cihaz Donanım Modifikasyonu ve Yenileştirme Projesi	15.12.2010-561	Modernizasyon	5 adet	İstanbul Denizcilik Gemi İnşa San. A.Ş.	25.750.000 Euro	Üretim ve Teslimat	Kritik Tasarım Gözden Geçirme aşaması tamamlanmıştır.
16	D.15 Süratli Amfibi Gemi (LCT)	30.06.2006 - 326 18.12.2008 - 438	Yurt İçi Geliştirme	8 adet	ADİK A.Ş.- Fultrans Denizcilik A.Ş.- Fultrans Gemi İnşa A.Ş. Ortak Girişimi	98.322.531,7 1 Euro	Kapanış.	Yıl içerisinde 8 geminin kesin kabulü tamamlanmıştır ve projenin kapatılmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır.
17	D.16 Amfibi Gemi (LST)	12.12.2006 – 347 06.01.2010 - 497	Yurt İçi Geliştirme	2 adet	ADİK A.Ş.- ALYANS A.Ş.	391.250.000, 00 Euro	Sözleşme Yürürlük	Kredi anlaşmasının imzalanmasını müteakip 17 Haziran 2013 tarihinde avans ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Sözleşmesi İmzalanmamış Deniz Araçları Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	D.17 Yelkenli Okul Gemisi	05.12.2007- 396	Belirlenmemiş	2 adet	TÇD Hazırlık	-
2	Mayın Tarama Gemisi Projesi	-	Belirlenmemiş	6 adet	Fizibilite	Yapılabilirlik Etüdü tamamlanmıştır.
3	Liman Kıyı Romörkörü Projesi	-	Belirlenmemiş	3 adet	Fizibilite	Yapılabilirlik Etüdü çalışmalarına devam edilmiştir.
4	D.18 TF 2000	05.12.2007 - 398	Belirlenmemiş	4 adet	TÇD Hazırlık	26 Eylül 2013 tarihinde SSİK tarafından, projenin tasarım, prototip ve seri üretim olmak üzere 3 fazda yürütülmesi kararlaştırılmıştır. Tasarım fazına yönelik TÇD hazırlık faaliyetleri sürdürülmüştür.
5	D.13 Acil Müdahale ve Dalış Eğitim Botu	22.06.2005 - 276	Yurt İçi Geliştirme	2 adet	Teklif Değerlendirme	Teklif değerlendirme çalışmaları yürütülmektedir.
6	Yeni SAT Botu	-	Yurt İçi Geliştirme	2 adet	Teklif Değerlendirme	Teklif değerlendirme çalışmaları yürütülmektedir.
7	Türk Tipi Hücumbot	-	Belirlenmemiş	10 adet	Fizibilite Çalışması	Fizibilite çalışmaları yürütülmektedir.

8	600 Sınıfı Sahil Güvenlik Botları	15.12.2010-560	Yurt İçi Geliştirme	8 adet	PYP Hazırlama	-
9	D.10 Havuzlu Çıkarma Gemisi (LPD)	22.06.2005 – 273 , 26.09.2013 - 711	Yurt İçi Geliştirme	1 Adet	Sözleşme Görüşmeleri	Teklif değerlendirme çalışmaları tamamlanarak sonuçlar SSİK'e arz edilmiştir. 26 Aralık 2013 tarihli SSİK Kararı uyarınca Sözleşme Görüşmelerine başlanmıştır.
10	Hava Yastıklı Çıkarma Aracı (LCAC)	-	Belirlenmemiş	4 adet	PYP Hazırlama	-
11	Lojistik Destek Gemisi	17.07.2012-664, 26.09.2013 - 712	Yurt İçi Geliştirme	2 Adet	Teklif Değerlendirme	TÇD yayımlanmış ve teklif değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
12	D.17 Yelkenli Okul Gemisi	05.12.2007-396	Belirlenmemiş	2 adet	TÇD Hazırlık	-

Sözleşmesi İmzalanmış Uçak Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Ana Yüklenici	Sözleşme Bedeli	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	A400M Ulaştırma Uçağı	28.02.1993-55 20.07.2001-196	Uluslararası Konsorsiyum	10 adet	AMSL (Airbus Military Konsorsiyumu)	1.332.000.000 €	Üretim ve Teslimat	EASA Tip Sertifikasının 17 Temmuz 2013'te verilmesinin ardından, IOC Tip kabulü yapılmıştır. İlk uçak teslimatı Fransa'ya 2 Ağustos tarihinde gerçekleştirilmiştir. Türkiye'nin alacağı ilk uçak olan MSN009 ilk uçuşunu 9 Ağustos tarihinde gerçekleştirmiştir. İlk uçaktaki geçici kısıt ve istisnalara karşılık Airbus Military firmasından ilave mal ve hizmetler için kullanılmak üzere kredi sağlanmıştır. Geçici kısıt ve istisnaların 2015 yılı sonuna kadar giderilmesi planlanmaktadır. Görev Planlama (MPRS) ve Bakım Verileri (MDS) gibi yer sistemlerin ara çözümleri üzerinde anlaşılmıştır. Teknik destek (AMTAC, CSRs, GSD), Bakım desteği (EIS team), Yazılı Desteği Support (FLS, LSBM) konularını içeren hizmet-içi destek sözleşmesi (TRISS) imza aşamasına getirilmiştir. Ayrıca motorların Engine ML2 Off ve Bremze fizibilitesi yapılmıştır. TUSAŞ ile SSE (Standart Destek Teçhizatı), SHT, sabit ve hareketli sehpa tedarik sözleşmesi imzalanmıştır. Malzeme Siparişi Yetki Devri (Elektronik Sipariş) Bütçe Çalışması gerçekleştirilmiştir. Programa katılımcı ülkeler arasında gerçekleştirilecek ISS faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili gerekli idari ve finansman ayrıntılarını tanımlayan Program Düzenlemesi (Program Arrangement) ile bunun şemsiye anlaşması niteliğini taşıyan Program Kararı (Programme Decision) Anlaşması kapsamında gerekli koordinasyon sağlanmış Bakanlar Kurulu onayı alınarak imzalanmıştır. Türkiye'nin teslimatı Eylül 2013'de planlanan ilk uçağı MSN09'un kabul bulgularının düzeltilmesinde ve yer destek teçhizatı ile yedek parça teslimatlarındaki gecikmeler (desteklenebilirlik) nedeniyle uçak teslimatı ötelenmiştir.

2	Havadan Erken İhbar ve Kontrol (HIK) Sistemi	17.05.2002-218	Ortak Üretim	4 adet Havadan Erken İhbar ve Kontrol (HIK) Uçağı ve 1 adet Yer Destek Sistemi	BOEING	1.468.000.000 \$	Üretim ve Teslimat	Uçak Teslimatlarının gerçekleştirilmesine ilişkin Sözleşme Değişikliği No.2 31 Aralık 2013 tarihinde imzalanmıştır.
3	Deniz Karakol ve Sahil Güvenlik Keşif Karakol Uçakları Platform Tedariki (MELTEM-1)	27.01.1998-98/19	Ortak Üretim	9 adet	EADS-CASA	147.000.000 \$	Kredi geri ödemesi	Kredi geri ödemelerine devam edilmiştir.
4	Müşterek Taarruz Uçağı (JSF)	12 .12.2006-331	Uluslararası Konsorsiyum	İlk Planlama 100 (CTOL)	Lockheed Martin	16.000.000.000 \$	Tasarım Dönemi	SDD (System Development & Demonstration) ve PSFD (Production Support and Follow on Development) fazlarındaki gelişmeler takip edilmiştir. Milli isterlerimiz ABD hükümeti ve JPO (JSF Program Office) nezdinde müzakere edilmeye devam edilmiştir. TUSAŞ'ın ilk orta gövde teslimatı 11 Aralık 2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir. SOM (Stand Off Mühimmat) ve HGK (Hassas Güdüm Kiti) mühimmatlarının Blok-4 konfigürasyonda yer alması sağlanmıştır. Türkiye'de Motor nihai montaj hattı kurulumuna yönelik olarak ABD hükümeti ve Pratt & Whitney firmasıyla çalışmalar yürütülmüş ve prensip olarak Türkiye motorları için nihai montaj hattı kurulumu ve Depo Seviyesi Bakım kabiliyeti kazanılmasına dair onayı alınmıştır.

5	Deniz Gözetleme Kabiliyetli Deniz Karakol Uçağı (MELTEM-3)	27 .11.2001-2001/10 19 .01.2005-262	Yurt Dışı Hazır Alım	6 adet TMPA 2 adet TMUA tedariki	Alenia Aeronautica	218.682.313 \$	Tasarım Dönemi	2 adet genel maksat uçağı (TMUA#1 ve TMUA#2) 2013 Temmuz ve Ağustos aylarından Dz.K.K.İğ'i'na teslim edilmiştir. Performansa Dayalı Lojistik hizmeti 29 Temmuz 2013 tarihi itibarıyla başlatılmıştır.
6	Temel Eğitim Uçağı (TEU)	19 .01. 2005-260 20 .06.2007-366	Ortak Üretim	40 (+15 Opsiyon)	KAI	356.542.555 \$	Garanti	Ocak ayında Aselsan ve TUSAŞ'a proje kapsamında gerçekleştirdikleri işlere yönelik yerli katkı oranı denetimleri yapılmıştır. 18-19 Temmuz 2013 tarihlerinde çalışmaları HAVELSAN tarafından gerçekleştirilen Görev Planlama Yer İstasyonu kabulleri tamamlanmıştır. 16-20 Aralık 2013 tarihlerinde 7. Proje Değerlendirme Toplantısı yapılmıştır. Garanti süreci takibi ve uçuşa hazır olma oranının artırılması ile kabuller sırasında alınan işlem maddelerinin (retrofit) takibi faaliyetlerine devam edilmiştir. Hava Kuvvetlerinin ilave (+15) uçak alımına yönelik olarak firma tarafından gönderilen teklif ve akabinde gönderilen BAFO incelenerek değerlendirmeler 26 Eylül 2013 tarihinde SSİK'e arz edilmiş, SSİK toplantısında ilave 15 uçak alımı onaylanmıştır. Firma ile sözleşme görüşmeleri devam etmektedir.
7	Türk Başlangıç ve Temel Eğitim Uçağı Geliştirme(HÜRKUŞ)	19 .01. 2005-260	Yurt İçi Geliştirme	2 Adet Prototip Uçak + 2 adet Statik/Dinamik Test Prototipi	TUSAŞ	92.000.000 \$	Prototip üretim	Birinci prototip uçağın 15 Şubat 2013 tarihinde ilk motor çalıştırma faaliyeti gerçekleşmiştir. 10 Haziran 2013 tarihinde yer testleri ve yer titreşim testleri (GVT) tamamlanmıştır. EASA ve SHGM'den ilk uçuş izinleri 6 Ağustos 2013 tarihinde alınmış, bu tarihte yapılan ilk Taksi ile taksi testleri başlamıştır. Uçağın İlk Uçuşu 29 Ağustos 2013 tarihinde gerçekleşmiştir. İlk uçağın uçuşunun başarıyla tamamlanması nedeniyle durdurulan ödemeler gerçekleştirilmiştir. Aralık 2013 tarihi itibarıyla 15 adet test uçuşu

8	Deniz Karakol ve Sahil Güvenlik Uçakları Görev Ekipmanları Tedarik ve Platform Birleştirme (MELTEM-2)	27.01.1998-98/19 27.11.2001-2001/10	Ortak Üretim	6 Adet Deniz Karakol, 3 Adet Sahil Güvenlik Uçağı Görev Ekipmanı ve Yer Sistemleri ile Meltem-3 platformu için 10 set Görev Ekipmanı tedariki	Thales Systèmes Aéroportés (TAS)	390.000.000 \$	Test ve Teslimat	MPA#1, MPA#2, MPA#3, MPA#4 uçak teslimatları ile Yer Sistemleri Dz.K.K.ığı'na teslim edilmiştir. 3 adet Sahil Güvenlik Uçağı (MSA) ve Yer Sistemleri SGK.ığı'na teslim edilmiştir.
---	---	--	--------------	---	----------------------------------	----------------	------------------	--

yapılmıştır.

Statik test uçağına ait 38 adet testin icrasına Nisan 2013'te başlanmıştır. EASA ile karara bağlanan ve ilk uçuş öncesi tamamlanması gereken 5 adet test Temmuz 2013'te tamamlanmıştır.

Ana iniş takımıyla ilgili 5 adet test 2013 sonu itibariyle tamamlanmıştır.

Aralık 2013 itibariyle 2. Prototip uçaktaki montaj ilerlemesi %54 olarak gerçekleşmiştir. Kanat- gövde birleştirmek için montaj faaliyetleri devam etmiştir.

2. Uçakta uçuş testleri esnasında gerekli parametrelerin ölçülmesi amacıyla sensör yerleşimi ve montaj faaliyetleri yürütülmüştür. Yorulma uçağı ile ilgili olarak Test tanımlama ve test istek dokümanı yayınlama işlemleri tamamlanmıştır. Yorulma uçağı parçalarının tasarım-analiz döngüsü devam etmiştir.

9	C-130E/B Aviyonik Modernizasyonu (ERCİYES)	01 .07. 1999-99/19 21 .12.2001-2001/14 17 .02 2006 -295	Yurt İçi Geliştirme	2 Prototip +11 Seri Uçak 1 YGPB, İlave 6 Uçak+Yedekler	TUSAŞ	181.000.000 \$	Prototip Dönemi	İlave 6 uçağın projeye dâhil edilmesi konusundaki Sözleşme Değişikliği No. 9 06 Ağustos 2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Sözleşme Değişikliği No.10 29 Aralık 2013 tarihinde imzalanmıştır.
10	T-38 Tekamül Eğitim Uçağı Aviyonik Modernizasyonu	30 .06 2006-318	Yurt İçi Geliştirme	55 adet + 13 adet uçak 68 set Fırlatma Sandalyesi	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. ve Martin Baker Aircraft Company Ltd.	102 milyon \$ 20 milyon \$ 17,2 milyon pound	Üretim ve Teslimat	İlave 13 Uçak Modernizasyonu ve Yedek Malzemeye ilişkin Sözleşme Değişikliği No.6 7 Kasım 2013 tarihinde imzalanmıştır. İlave 13 Uçak için tedarik edilecek Fırlatma Sandalyelerine yönelik Sözleşme Değişikliği No.2 11 Ekim 2013 tarihinde imzalanmıştır. Grup-A teslimatları tamamlanmıştır.
11	İlave F-16 Tedariki (Peace ONYX IV)	12 .12. 2006-332	Ortak Üretim	30 Adet	Lockheed Martin	1.345 milyon \$	Üretim ve Teslimat	Son uçağın 11 Aralık 2012 yılında teslim edilmesiyle teslimatlar tamamlanmış olup, garanti süreci faaliyetleri devam etmiştir. 7 No.lu Letter of Agreement Değişikliği 28 Kasım 2013 tarihinde imzalanmış; LOA değeri 1.451 milyon ABD Doları'ndan 1.345 milyon ABD Dolarına düşürülmüştür. Tamir Onarımına ilişkin sözleşme satırları açık tutulmaktadır.
12	Komuta Kontrol Uçağı	12 .12. 2006-344 30 .10.2008-427	Yurt Dışı Hazır Alım	2 adet	Gulfstream	115.000.000 \$	Garanti	Garanti süresi kapsamındaki faaliyetlere devam edilmiştir, Sözleşmenin kapatılmasına yönelik işlemlere başlanmıştır.
14	F-16 Modernizasyon Seri Montaj	09 .04.2008 -421 01.07.2009 -465 (firma seçimi)	Yurt İçi Geliştirme	165 adet (97 Adet Blok 40, 68 Adet Blok 50)	TUSAŞ	135.000.000 \$	Üretim ve Teslimat	2013 yılı içerisinde toplam 47 uçağın modernizasyonu tamamlanarak HvKK.lığı'na teslim edilmiştir. Geline son durumda 165 adet uçağın 114'üne modernizasyon kitlerinin montajı yapılarak kabul faaliyetleri tamamlanmıştır.

15	Orta Sınıf Ulaştırma Uçağı Projesi	26.05.2010/520	Yurtdışı Hazır Alım	6	TUSAŞ	27.625.000 \$	Teslimat	Sözleşme imzalanmış ve 6 uçak teslim alınmıştır.
16	Jet Eğitim Uçağı ve Muharip Uçak Kavramsal Tasarım Projesi	15 Aralık 2010 ve 545	Yurt İçi Geliştirme	-	TUSAŞ	20.000.000 \$	Kavramsal Tasarım Dönemi	Kavramsal tasarım çalışmaları tamamlanmıştır.
17	Milli Görev Bilgisayarı Geliştirme (ÖZGÜR) Projesi	15 Aralık 2010 ve 543	Yurt İçi Geliştirme	1 adet	TUSAŞ	46.000.000 \$	Tasarım/prototip	Ön tasarım aşaması tamamlanmıştır.

Sözleşmesi İmzalanmamış Uçak Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	Başlangıç Eğitim Uçağı (BEU) Tedariki Projesi	15.12.2010-566	Yurt Dışı Hazır Alım	52 adet	TÇD cevaplama dönemi	25.10.2013 tarihinde TÇD yayımlanmıştır. 28 Mart 2014 tarihi itibarıyla firma tekliflerinin alınması ve değerlendirilmesi planlanmaktadır.
2	PT6-Depo Seviyesi Bakım Projesi	22.04.2013 tarih ve 2013-O-9382 sayılı Bakan Oluru.	Yurt İçi Geliştirme	1	TÇD Hazırlama Dönemi	PT6 serisi motorların depo seviyesi bakım kabiliyetlerinin kazanılmasına yönelik Hava Kuvvetleri, Hava İkmal Bakım Merkezi Komutanlığı ve TEI firması nezdinde görüşmelere başlanmıştır. Projeye ilişkin genel esasları belirtmek, proje hedeflerini ortaya koymak, proje hedeflerine ulaşmak ve gerekli kaynakları belirlemek amacıyla Proje Yönetim Planı yayımlanmıştır (21 Mart 2013). 22 Nisan 2013 tarihinde proje başlangıç kararına yönelik Bakan Oluru alınmıştır. 5 Kasım 2013 tarihinde motor üretici

firma Pratt & Whitney Canada (PWC)
temsilcileri ile toplantı
gerçekleştirilmiştir.
6 Kasım 2013 tarihinde 1. HİBM K.İği ve
TEİ'ye PWC tarafından inceleme ziyareti
gerçekleştirilmiştir.
Sözleşmenin 2014 yılı içerisinde
imzalanması öngörülmektedir.

Sözleşmesi İmzalanmış Helikopter Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Ana Yüklenici	Sözleşme Bedeli	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	H.02 S-70A Blackhawk Helikopteri Depo Seviyesi Bakımı (DSB(S))	21.09.1992-92/8	Yurtdışından Hazır Alım	188 adet tamirlik ünitenin bakım/onarım kabiliyeti	Sikorsky Ops. Int., Inc.	37.440.992\$	Garanti	İhtiyaç duyulan yedek parçalar Sözleşme kapsamında tedarik edilmiştir.
2	H.04 AS 532 Cougar Helikopteri Depo Seviyesi Bakım/Onarım Kabiliyetinin Kazandırılması	Aviyonik, Yapısal DSB:17 .04.2002-214 Motor DSB: 03.12.2008-21	Aviyonik DSB: Yurtiçi Geliştirme Yapısal DSB: Hazır Alım Motor DSB: Hazır Alım	Bakım kabiliyeti kazanımı	Aviyonik DSB: GATE Yapısal DSB: EUROCOPTER Motor DSB: TURBOMECA	Aviyonik DSB: 18.297.613,75 € Yapısal DSB: 14.845.294 € Motor DSB: 11.000.000 €	Aviyonik DSB: Üretim ve teslimat, Yapısal DSB: Garanti, Motor DSB: Üretim ve Teslimat	Aviyonik DSB: Sözleşme değişikliği yapılmış ve teslimatlar başlamıştır. Yapısal DSB: Sözleşme kapsamında eğitim, yayın ve yedek parça teslimatı gerçekleştirilmiştir. Motor DSB: İlave kabiliyet kazanımına yönelik Sözleşme Değişikliği yapılmıştır.
3	Cougar Makila1A1 Motorlarının Lojistik Desteği Projesi	22.03.2011-575 03.01.2013-686	Lojistik	Envanterdeki Makila1A1 motorlarının tamir ve bakımı	TEI	61.000.000 ABD	Proje Takibi	1 adet HvKK ve 4 adet KKK motorun yenileştirilmesi tamamlanarak motorlar kullanıcıya teslim edilmiştir.
4	H.06 S-70B Sea Hawk Deniz Helikopteri Tedariki	21.06.1995-95/4 24.08.1998-98/13	Hazır Alım	8 adet	Sikorsky	317.402.797\$	Tamamlandı	Teslimatlar ve Garanti süresi tamamlanmıştır.
5	H.07 Taarruz Taktik Keşif Helikopteri (ATAK)	14.05.2004/245 30.06.2006/309 12.12.2006/330 30.03.2007/352 16.06.2010/523 15.12.2010/550 17.07.2012/643	Ortak Üretim/Geliştirme	9 adet T129 EDH Helikopter + 50 adet T129 ATAK	TUSAŞ	3,3 milyar \$	Seri Üretim ve teslimat	6 adet EDH Helikopterinin seri üretim faaliyetleri tamamlanmıştır.

6	H.28 S-70B Sea Hawk Deniz Helikopteri Tedariki (II. Paket)	22.06.2005-280 15.12.2010-551	Hazır Alım	17+1 Helikopter	Sikorsky Int. Ops., Inc.	557.269.757\$	Üretim ve Teslimat	Envanterde yer alan 7 adet helikopterden ilk 2 adedinin retrofitine başlanmıştır. Gecikme cezalarının bir kısmına karşılık Sözleşme kapsamına dahil edilen 18. helikopterin üretim faaliyetlerine devam edilmiştir.
7	H.37 Yük Helikopteri Tedariki	22.06.2006-317 01.07.2009-474 15.06.2010-522	Hazır Alım (Yabancı Askeri Satışlar – FMS)	6 adet (KKK.lığı) 8 adet opsiyon	Boeing	419.544.266\$ (LOA+Eğitim+ Teknik Yayın)	Proje Takibi	-
8	H.46 S-92 Helikopteri	01 .11. 2007-371 29 .11. 2007-372	Hazır Alım	2 adet EGM	Sikorsky International Operations Inc.	57.850.219\$	Üretim ve Teslimat	2 helikopterin kabul testleri başarıyla tamamlanarak envantere alınmıştır.
9	EGM Hafif Sınıf Helikopter Tedarik Projesi	22.03.2011-592 05.01.2012-601	Hazır Alım	15 adet EGM	Bell Helicopter Textron Inc.	138.984.618 \$	Üretim ve Teslimat	12 adet helikopterin kabul testleri başarıyla tamamlanarak envantere alınmıştır. Pilot ve bakımçı personel eğitimleri tamamlanmıştır.
10	OGM Hafif Sınıf Helikopter Tedarik Projesi	17.07.2012-642	Hazır Alım	5 adet OGM	Bell Helicopter Textron Inc.	42.360.518 \$	Üretim ve Teslimat	5 adet helikopterin üretim faaliyetleri başlamıştır.
11	YARASA Projesi	08/05/2002 – 216 18/12/2008 – 450 (ceza karşılığı) 15/12/2010 – 554 (ceza karşılığı)	Yurtiçi Tedarik	4 adet UH-60 Blackhawk	TUSAŞ	94.419.133\$	Teslimat	-

12	H.11 Sahil Güvenlik Helikopteri (SGH)	15.11.1997-97/11-A 08.10.1999-99/28 24.11.2004-255 18.05.2006-308	Hazır Alım	15 (birinci paket 5 + ikinci paket 4 + üçüncü paket 5 + dördüncü paket 1)	AgustaWestland	162.500.000\$	Garanti	Garanti süreci takip edilmiştir.
13	Özgün Helikopter Programı	15.06.2010/533 03.01.2013/675	Yurt İçi Geliştirme	Gerekli Sayıda Prototip	TUSAŞ	687.284.925\$	Proje/ Tasarım Takibi	5 ton sınıfında bir helikopter geliştirmek üzere 26 Haziran 2013 sözleşme tarihinde imzalanmış ve Program Takvimi avans ödemesini müteakip 06 Eylül 2013 tarihinde başlamıştır. Program kapsamında, üniversite sanayi işbirliklerinin artırılması, sanayiye yetişmiş insan kaynağı yaratılması ve helikopter kritik teknolojilerinin edinilmesi hedefleri ile Döner Kanat Teknoloji Merkezi kurulumu çalışmaları başlatılmıştır.
14	H.45 Mi-17 Helikopterleri Depo Seviyesi Bakımı (Mi-17 DSB)	05.12.2007-390 01.07.2009-466	Hazır Alım	18 (14+4)	Oboronprom	42.167.657\$	Garanti	Kabulleri tamamlanan 18 helikopter Jandarma Genel Komutanlığı envanterine alınmıştır. Garanti süreci takip edilmiştir.
15	H.41 Jandarma Helikopter Modernizasyonu	12 .12. 2006 - 333	Yurt içi Geliştirme	23 adet S-70, 13 adet AB205, 18 adet Mi-17	ASELSAN	42.652.125\$	Üretim ve Teslimat Dönemi	2 adet S-70, 10 adet AB-205, 5 adet Mi-17 Helikopterlerinin kabulü gerçekleştirilmiştir.

Sözleşmesi İmzalanmamış Helikopter Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	EGM Orta Sınıf Helikopter Tedarik Projesi	İçişleri Bakanlığı Talebi (29.12.2011-2107-2150-255010 ve 17.01.2012-87/98-20508	Hazır Alım	7 Adet EGM	Teklif Değerlendirme	Teklif Değerlendirme tamamlanmıştır.
2	Başbakanlık Helikopteri	-	Hazır Alım	2 Adet Helikopter	Proje Modeli ve TÇD Çalışmaları	Proje SSM'ye intikal etmiştir.

3	III.Paket Deniz Helikopteri Tedarik Projesi	22.04.2011-594	Hazır Alım	6 adet	TÇD Hazırlığı	TÇD hazırlık çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
4	Çok Maksatlı Sahil Güvenlik Helikopter Projesi	22.04.2011-594	Hazır Alım	4 adet kesin, 2 adet opsiyon	TÇD Hazırlığı	Bilgi İstek Dokümanı yayımlanmış ve alınan cevaplar değerlendirilmiştir. PTD Revizyonu yapılmış ve TÇD yayımlama çalışmaları yapılmıştır.
5	Sahil Güvenlik Komutanlığı Arama Kurtarma Helikopteri Tedarik Projesi	22.04.2011-594	Hazır Alım	6 adet	BİD Hazırlığı	Bilgi İstek Dokümanı yayınlanarak alınan yanıtlar değerlendirilmiştir.
6	EGM Helikopter Tedarik Projesi	18.12.2012/ 7	Hazır Alım	4 Adet S-70i Helikopteri	Sözleşme Görüşmeleri	Sikorsky firması ile sözleşme görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.
7	EGM Pilot Eğitimi Projesi	Bakan Oluru	Hazır Alım	Pilot eğitimi	Bakan oluru alınmıştır.	Projeye ilişkin ihtiyaçlar belirlenmiştir.
8	H.27 Genel Maksat Helikopteri	05 .12. 2007-389 21. 04. 2011- 594	Ortak Üretim	K.K.K.: 22 Hv.K.K.: 6 O.G.M: 20 J.Gn.K.: 30 Öz.K.K.:11 EGM.: 20	Sözleşme Görüşmeleri	Ana yüklenici TUSAŞ, ana alt yüklenici Sikorsky ve alt yükleniciler ASELSAN, TEI ve ALP ile sözleşme görüşmeleri tamamlanmıştır.

9	Analog Helikopter Modernizasyonu (DOĞAN) Projesi	17.07.2012/659 26.09.2013	Yurtiçi geliştirme	6 adet S-70A-28 4 adet YARASA	Sözleşme Görüşmeleri	SSİK'te alınan karar gereği sözleşme görüşmelerine ara verilmiştir.
---	--	------------------------------	--------------------	----------------------------------	----------------------	--

---

Sözleşmesi İmzalanmış MEBS Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Ana Yüklenici	Sözleşme Bedeli	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	E.38 Askeri Sağlık Sistemi Otomasyonu (ASOS)	09.12.2004/257 01.07.2009/479 06.01.2010/511 05.01.2012/615	Yurt İçi Geliştirme	Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) Askeri Sağlık Otomasyon Sistemi (ASOS) çerçevesinde ihtiyaçlarının karşılanması	Havelsan	10.442.400 \$+ 14.500.000\$(ek3) 7.800.000\$(ek4)	Teslimat Aşamasında	ASOS projesi Ana Sözleşmesinin garantisi sürmektedir. ASOS E Söz. No:1 ve No:2 kabulleri bir konu ve 1 hastane dışında tamamlanmıştır. ASOS Ek Söz No:3 faaliyetleri devam etmektedir. ASOS Ek Sözleşme No:4 geçici kabulleri tamamlanmıştır.
2	Helsim Cougar	09.01.2005-260 18.12.2008-433	Ortak Üretim	1 adet TGS,1 adet BTES	Havelsan	21.348.868\$	Üretim ve Teslimat	Cougar BTES Geçici Kabulleri tamamlanmıştır. TGS Kabul testleri başlamıştır.
3	E.57 Yangın-Yarasavunma Eğitim Simülatörleri	30.06.2006/319-320 18.12.2008/431 06.01.2010 / 511	Yurt İçi Geliştirme	a) Yangın Simülatörü (Gür Sınıfı D/A), b) Helikopter Yangını Simülatörü, c) Yara Savunma Simülatörü(Barbaros Sınıfı Fırkateyn) d) Kontrol Merkezi Proje kapsamında, simülatör merkezi binası ve söz konusu merkez için idari bina da inşa edilecektir	METEKSAN A.Ş.	18.287.471\$+ 22.070.179,40TL (bina)	Üretim ve Teslimat	Simülatör Binaları ile İdari ve Dersaneler Binalarının kabulü tamamlanmıştır. Yangın ve Yarasavunma Eğitim Simülatörlerinin Kabulüne ise Mart ayı başında başlanması planlanmaktadır.

4	E.58 Helikopter Simülatörleri (HELSİM)	19.01.2005/264	Yurt İçi Geliştirme	2 Adet Blackhawk, 1 adet Seahawk Tam Uçuş Simülatörü, 1 Adet Blackhawk, 1 Adet Seahawk Kısmi Uçuş Simülatörü, SOE, Binalar ve Destek Sistemleri	HAVELSAN	93.250.000\$	Üretim ve Teslimat	TGS-1'in Kabulü yapılmış olup TGS-2'nin Kabulü ile TKM, KGS ve TGS-1'in şartlarının kaldırılmasının 18 Şubat 2014 tarihinde yapılması planlanmaktadır.
5	E.59 Temel Eğitim Uçağı Simülatörü (TESİM)	19.01.2005-260 21.04.2009/464	Yurt İçi Geliştirme	2 adet Operasyonel Uçuş Çalıştırıcısı (Operational Flight Trainer, 4 adet Aletli Uçuş Çalıştırıcısı (Instrument Flight Trainer)	HAVELSAN	33.935.845\$+ 13.360.024 TL (bina)	Üretim ve Teslimat	Son simulator IFT-2 haricinde teslimatlar tamamlanmıştır. BTES ve UÇSAR Opsiyonları devreye alınmış olup bu kapsamda üretim faaliyetleri devam etmektedir.
6	E.67 F-16 Eğitim Simülatörü Tedariki	09.04.2008/419 18.12.2008/443 01.07.2009/468	Ortak Üretim	4+1 Tam Görev Simülatörü (TGS) 12+5 Silah taktik Eğitici (STE) Taktik İzleme Merkezi (TİM) İleri Hava Kontrolörü (İHK)	HAVELSAN	126.750.000 \$ +29.539,974 TL	Üretim ve Teslimat	Ankara, Balıkesir, Bandırma ve Merzifondaki teslimatlar Debrifing sistemi haricinde tamamlanmıştır. Diyarbakır ve Konya teslimatları da 2014'ün ilk çeyreğinde tamamlanacaktır.
7	E.70 Yeni Ana Silah Sistemlerine Ait Bilgi Sistemlerinin HVBS ile Bütünleşmesi	18.12.2008/459 06.01.2010/499	Yurt İçi Geliştirme	Filo Seviyesi Görev Planlama Modülü Geliştirme, Dibrif Modülü Geliştirme, Uçaklara Yüklenecek Kartuşlara yükleme yazılımlarının geliştirilmesi	HAVELSAN	7.731.734 \$	Üretim teslimat	3ncü İterasyon ve Yazılım kabulü ile birlikte tüm teslimatlar tamamlanmıştır.

8	E.74 T-38 Tekamül Eğitim Uçağı Simülatörü (ARISİM)	19.01.2005/260 21.04.2009/463	Yurt İçi Geliştirme	2 Operasyonel Uçuş Eğitici (OFT) 2 Aletli Uçuş Eğitici (IFT) 4 Debrif Sistemi	HAVELSAN	21.179.735\$	Teslimat	Simülatörlerin teslimatları tamamlanmıştır. Son olarak Debrifing sisteminin teslimatıyla 2 yıllık garanti süreci başlatılacaktır.
9	E.76 Orman Yangınları ile Mücadele Eğitim Simülatörü	15.06.2010 - 529	Yurt İçi Geliştirme	1 adet Orman yangınlarıyla mücadele simülatörü	Havelsan A.Ş	3.995.000 TL +719.100TL	Üretim ve Teslimat	Kavramsal Tasarım ve Kritik Tasarım dokümanları onaylanmıştır. BİTES çalışmalarına katılım sağlanmıştır.
10	E.60 Denizaltı Dalış Simülatörü	30.03.2007-360 22.03.2011-584 17.07.2012-634	Yurt İçi Geliştirme	1 adet simülatör	HAVELSAN	17.763.318TL+ 3.800.000£+ 3.654.949 TL(bina)	Sözleşme Yürürlükte	Sistem Gereksinimleri Gözden Geçirme, Ön Tasarım Gözden Geçirme ve Kritik Tasarım Gözden Geçirme aşamaları tamamlanarak, SSM tarafından onaylanmıştır. Simülatör Binası Avan Projesi iki simülatörü kapsayacak şekilde uygun görülmüş ve Bina Kesin Uygulama Projesi SSM tarafından onaylanmıştır. TDAP SSM'ye sunulmuştur. .

11	E.75 ATAK Helikopter Simülatörü	15.06.2010 /534 03.01.2013-677	Yurt İçi Geliştirme	1 adet TGS, 1 adet KGS, 3 adet Dibrifing Sistemi, 1 adet BTES, 1 adet SBS	Havelsan	77.097.659+ 35.874.661\$	Gereksinim Belirleme	Sözleşme 10 Haziran 2013 tarihinde imzalanmış, 21 Ocak 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
12	E.77 Atış Eğitim Simülatörü (ATESİM)	15.12.2010 – 558 03.01.2013-678	Yurt İçi Geliştirme	Temel Nişançılık ve Ortak Muharebe Eğitim Simülatörü	Savronik Elektronik A.Ş.	7.951.247,28 TL	Gereksinim Belirleme	Sözleşme IDEF 21013'te imzalanmıştır. SGGG Aşaması sonlanmak üzeredir.
13	Dikey Rüzgar Tüneli Bakım Onarım İdame	11.01.2013-8 26.09.2013(Seçim)	Yurt İçi Geliştirme	3 Yıllık Performansa Dayalı Lojistik Hizmet Tedariği	STM	1.887.983 TL	Teslimat aşamasında	Dikey Rüzgar Tüneli Bakım Onarım İdame Sözleşmesi Ekim 2013 tarihinde imzalanmıştır.
14	Dikey Rüzgar Tüneli Kesintisiz Güç Kaynağı	05.01.2012/618 Başlama ve Seçim	Hazır Alım	1 adet KGK Tedariki	STM	673.416,08€	Teslimat	Sözleşme imzalanmış olup, Sözleşme Değişikliği yapılmış ve Kabul Prosedürü çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
15	E.36 Gemi Entegre Savaş İdare Sistemi (GENESIS)	24.11.2004/256	Yurtiçi Geliştirme	8 adet G-Sınıfı firkateyn için Savaş İdare Sistemi Modernizasyonu	HAVELSAN	101.241.941\$	Test Kabul	7nci ve 8nci Gemi kabulleri yapılmıştır.Link-16 Terminal Entegrasyonu yapılmamış gemiler için retrofit faaliyetlerine devam edilmiştir.
16	E.36-2 Çok Amaçlı Veri Link İletişim Sistemi (ÇAVLİS)	24.11.2004/256	Yurtiçi Geliştirme	8 gemi için Link 11-Link 16 sistem modernizasyonu (4 gemi opsiyon)	MİLSOFT	23.000.000\$	Test Kabul	3'ncü ve 4'ncü ÇAVLİS sistemlerinin kabulü yapılmıştır. Link-16 Terminal Entegrasyonu yapılmamış gemiler için retrofit faaliyetlerine devam edilmektedir. Ayrıca Aşama-3'e yönelik 5 No'lu sözleşme değişikliği çalışmalarına devam edilmektedir.

17	E.37 Aksaz ve Foça Su Altı ve Su Üstü Gözetleme ve Tespit Sistemi (YUNUS)	2005/268	Yurtiçi Geliştirme	Aksaz ve Foça'da konulu 2 adet sistem	ASELSAN	55.100.000€	Test Kabul	Suüstü ve Sualtı Sistemlerine ilişkin Liman Kabul Testlerine başlanmıştır. Yıl içerisinde Haberleşme Sistemi Liman Kabul T
18	Modüler Geçici Üs Bölgeleri Projesi	03.01.2013/676, 14.05.2013/693	Yurtiçi Geliştirme	11 adet Modüler Geçici Üs Bölgesi ve 34 adet Mobil Keşif Gözetleme ve Alarm Sistemi	ASELSAN	116.486.839\$	Test Kabul ve İmalat	MGÜB-1 kapsamındaki kabuller tamamlanmıştır. MGÜB-2 kapsamında, FKT tamamlanmış olup Üslerin kurulumuna ve araç teslimatlarına devam edilmektedir Testleri tamamlanmıştır
19	TSK Akıllı Kart Sistemi E-İmza Projesi	04.12.2003/238, 05.01.2012/616	Yurtiçi Geliştirme	TSK Akıllı Kart Merkezinde Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı kurulumu	TÜRKTRUST A.Ş.	8.826.500 TL	Tasarım	İlave ihtiyaçlara ve TSK Akıllı Kart Binası inşaatında yaşanan gecikmeler nedeniyle 1 ve 2 No'lu Sözleşme Değişiklikleri yapılmış olup 3 No'lu Sözleşme Değişikliği faaliyetlerine devam edilmiştir.
20	Aletli İniş Sistemi Projesi (ILS)	15.06.2010/536	Yurtdışı Hazır Alım	8 adet aletli iniş sistemi(ILS)	GATE A.Ş.	9.395.195 USD	Test Kabul	2'nci ve 3'ncü ILS Sisteminin Kabul faaliyetleri yapılmış, 4. ve 5'nci ILS sistemlerinin Saha Faaliyetleri devam etmektedir.

21	E.66 Ay Sınıfı Denizaltı Cihaz/Sistem Yenileme	01.07.2009/478-Aralık 2010/546	Sistem Tedariki	2 Denizaltı için ASS, Periskop ve ED Sistemleri Tedariki	STM	33.443.853 €	Test Kabul	İkinci Gemi ASS, periskop ve ED Sistemlerine ilişkin HAT testleri tamamlanmıştır.
22	TSK Akıllı Kart Sistemi Projesi	04.12.2003/238, 15.12.2010/547	Yurtiçi Geliştirme	Geçiş Kontrol Sistemi, İşletme Yönetimi Sistemi, Park Yönetim Sistemi Yazılımları ve 2 adet kart basma makinesi	GATE A.Ş.	17.017.017 TL	Sözleşme Yürürlük	İlave ihtiyaçlara ve TSK Akıllı Kart Binası inşaatında yaşanan gecikmeler nedeniyle 1 ve 2 No'lu Sözleşme Değişiklikleri yapılmış olup 3 No'lu Sözleşme Değişikliği faaliyetlerine devam edilmiştir.
23	Zırhlı Araç Mürettebatı Kompozit Başlığı Projesi	06.01.2010/515	Yurtiçi Geliştirme	27.207 adet Zırhlı Araç Mürettebatı Kompozit Başlığı dış kabuki tedariki,38.411 adet başlık tedariki	ASELSAN	49.700.000\$ +14.352.000 TL	Deneme Partisi Teslimatı	CDR aşaması tamamlanmış ancak, Ürün Üretim Hattı Kalifikasyon Aşaması red kararı ile sonuçlanmıştır.

24	Kara Harp Okulu Modernizasyonu Projesi (1. Paket)	05.01.2012/606	Hazır Alım	Bina içi tadilatın yapılması, ilgili laboratuvar malzemelerin tedariki/kurulumu ve ilgili eğitimlerin alınm	HAVELSAN	12.042.545 \$ Sözleşme Yürürlük	Bina Güçlendirme faaliyeti kararı alındığı için tadilatların kalan kısmı 2. Paket'e aktarılmış ve buna ilişkin sözleşme değişikliği yapılmıştır. Daraltılmış şekliyle tüm teslimat ve kabulleri gerçekleştirilmiştir.
25	Kara Harp Okulu Modernizasyonu Projesi (2. Paket)	02.05.2013/694	Hazır Alım	6 Adet Alt Proje(Ateşli Silahlar Atış Poligonu Elektronik Hedef Sistemi, Savunma Sporları Çalışma Alanı Çoklu Entegre Lazer Nişan Alma Sistemi, Laboratuvar Merkezi Binası İnşaatı, Laboratuvar Kurulumları, Dekanlık Binası Bina Güçlendirme ve Tadilat)	HAVELSAN	58.490.624 \$ Sözleşme Yürürlük	İlave ihtiyaçlar ve 1'nci Paket'ten aktarılan işler için yeni sözleşme imzalanarak proje faaliyetlerine devam edilmiştir.
26	Milli Askeri Mesajlaşma Sistemi (MAMSİS) Projesi	22.06.2005/284, 30.03.2007/362	TÜBİTAK Kaynaklı Proje	MAMSİS Yazılımı	TÜBİTAK BİLGEM	9.000.000 TL Test Kabul	FKT testleri başarıyla tamamlanmıştır.
27	Acil İç Güvenlik İhtiyaçlarına Yönelik ÖMT ve Hizmet Alımı Projesi	30.03.2007/257, 05.12.2007/385, 21.04.2009/462	Hazır Alım	Kuvvet ihtiyaçlarına binaen partiler halinde belirlenmektedir.	STM	Teslimat	Partiler halinde alımlar devam etmiştir.

28	E.45.02 Hedefleme Podu Tedariki	22 .06. 2005-282	Yurt İçi Geliştirme	4 adet Prototip ASELPÖD	AELSAN	54.050.000\$	Test/Entegrasyon/Sertifikaasyon	Entegrasyon ve test faaliyetlerine devam edilmiştir. Bu kapsamda F-4E/2020 ve F16 PO-III uçaklarına ASELPÖD entegrasyonu için SEL faaliyetleri devam etmektedir.
29	E.47.01 LiNK-16 Terminal Tedariki	17.02.2006-291	Yurtdışından Hazır Alım (FMS)	96 adet Link-16 Terminal tedariki,	ViaSAT ve SSC-A	41.570.073\$	Teslimat	35 adet MIDS terminalinin tedariki tamamlanmış olup Sözleşme Değişikliği ile planlanmış olan 61 adet terminalin tedariki devam etmektedir.
30	E.47.02 Link-16 Birlikte Çalışabilirlik Projesi	05 .12. 2007 - 375	Yurt İçi Geliştirme	Link 16 Kabiliyetine Haiz Platformlar İçin için birlikte çalışabilirliğin sağlanması ve Danışmanlık Hizmeti	STM	19.950.000\$	Tasarım	Laboratuvar ortamlarının kurulumu gerçekleştirilmiştir. İlk üç blok ve ek blok platformlar için dokümanlar tamamlanmıştır. 4. Blok platformlar için çalışmalar devam etmektedir.
31	E.48 EO/IR Taktik Keşif Sensörü ve SAR Sensörü Tedarik ve Entegrasyonu	17 .02.2006-290	Yurtdışından Hazır Alım	4 adet EO/IR Sensörü, 2 adet SAR Sensörü	AELSAN	109.635.315\$	Teslimat	EO/IR Keşif Podu ve Yer Kıymetlendirme İstasyonunun tedarik edilmesiyle ilgili olarak bütün geliştirme/üretim faaliyetleri tamamlanmış olup, sistemlerin kabul aşamasına gelinmiştir.

32	E.53 TSK Çok Bantlı Sayısal Müşterek Telsiz	12.12.2006-339 18.12.2008/444 06.01.2010/510	Yurt İçi Geliştirme	10 Prototip kapsamında 1.604 adet telsiz	ASELSAN	81.404.988\$	Üretim/Teslimat Prototip Dönemi	PR-1 ile PR-2'ye ait 989, PR 3'e ait 30 adet, PR 4'e ait 43 adet, PR 5'e ait 74 adet ve PR 7'e ait 56 V/UHF telsizin kabul işlemleri tamamlanmıştır. Diğer prototiplerin tasarım ve üretim faaliyetlerine devam edilmektedir.
33	Hava Savunma Telsiz Ağı (Telsiz Network)	09 .04.2008 -420 06.01.2010/502	Yurt İçi Geliştirme	1 adet telsiz ağı kurulumu	Onur Mühendislik	9.562.719 \$	Geliştirme	Sözleşme imzalanmış, Sistem Kritik Tasarım Aşamaları tamamlanmış, geliştirme faaliyetlerine devam edilmekte olup Fabrika Kabul testleri yapılacaktır.
34	Bütünleşik Siber Güvenlik Bilgi Sistem Fizibilite Çalışması	05.12.2007/386	Fizibilite	1 adet Fizibilite Raporu	STM AŞ	1.835.870 TL	Tamamlandı.	Proje kapsamında fizibilite raporu tamamlanmış olup ve BSGS prototip sistemi kabul faaliyetleri tamamlanarak proje planlanan sürede sonuçlandırılmıştır.

Sözleşmesi İmzalanmamış MEBS Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	E.72 TSK Taktik Data Link Yönetim Merkezi Projesi	18 .12. 2008 -456 05.01.2012 -614	Yurt İçi Geliştirme	3 adet sabit 1 adet taşınabilir hareket merkezi kurulumu	Teklif Değerlendirme	TÇD yayınlanmış, firmalardan teklifler alınmıştır. Tekliflerin teknik değerlendirmesi tamamlanmıştır. İdari değerlendirme sürecinin tamamlanmasını müteakip firma seçimi yapılarak, SSİK kararı alınması ve sözleşme görüşmelerine başlanması planlanmaktadır.
2	Gece Görüş Dürbünü Tüp Projesi	15.06.2010/535	Yurtiçi Geliştirme	10.000 adet Tüp	Teklif İnceleme	GEN III Görüntü Yoğunlaştırıcı Tüp teknolojisinin yurtiçinde özgün geliştirilmesi için Teknik Şartname ve İş Tanımı hazırlama çalışmaları yapılmıştır. GEN II+ teknoloji transferi için Photonis ve Norinco firmalarından teklif alınmıştır.

3	Deniz Taktik Telsiz Ağı (DETTA) Projesi	22.06.2005/284 30.03. 2007/362	Yurtiçi Geliştirme	-	TÇD Hazırlık	Revize edilmiş PTD ile TÇD hazırlık çalışmalarına başlanmıştır.
4	Müşterek Resim	05.01.2012-620	Yurt içi Geliştirme	1 adet sistem Müşterek Resim Sistemi	TÇD Hazırlık	TÇD hazırlık çalışmalarına devam edilmiştir. Projenin Gnkur. Bşk.lığı tarafında sahibi değişmiştir. Bu sebeple projenin TÇD hazırlık çalışmalarına ara verilmiş olup yeni proje sorumlusu grup ile çalışmalara devam edilmiştir.
5	Dikey Rüzgar Tüneli İşletme Bakım İdame	11.01.2013-8	Yurt içi Geliştirme	-	TÇD Hazırlık	2012 yılında Dikey Rüzgar Tüneli İşletme Bakım İdame Projesi'nin başlatılmasına ilişkin Bakan Olur'u çıkmış olup, proje emri gelmiştir.
6	Helikopter Engel Tespit Sistemi	15.06.2010/537	Yurtiçi Geliştirme	-	TÇD Hazırlık	Lazer tabanlı Helikopter Engel Tespit Sistemi geliştirilmesi için Teknik Şartname ve İş Tanımı Hazırlık çalışmalarına devam edilmiştir. Sayısal Harita Tabanlı Pasif sistem için firmalardan sunumlar alınmış ve Acil Alım kapsamında ihaleye çıkmıştır.

7	Kuvvet Ağı İletişim Sistemleri	-	Yurt içi Geliştirme	-	TÇD Hazırlık	TÇD hazırlık çalışmaları tamamlanmış SSM iç süreçleri başlatılmıştır. SSM iç süreçlerinin tamamlanması sonrası TÇD yayınlanacaktır.
8	TSK Yeni Nesil Ses Muhaberesi Sistemi	-	Yurt içi Geliştirme	-	TÇD Hazırlık	TÇD hazırlık çalışmaları kapsamında Teknik İstekler Dokümanı ve İş tanımı Dokümanı tamamlanmış olup Gnkur. Bşk.lığı görüşleri beklenmektedir.
9	TSK Siber Savunma Merkezi	-	Yurtiçi Geliştirme	-	TÇD Hazırlık	PTD'nin SSM'ye ulaşmasını takiben Bakan oluru alınmış olup, TÇD çalışmalarına başlanmıştır.
10	Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı Bilgi Güvenliği Projesi	YOK	Yurtiçi Geliştirme	-	TÇD Hazırlık	PTD'nin SSM'ye ulaşmasını takiben Bakan oluru alınmış olup, TÇD çalışmalarına başlanmıştır. Teknik İsterler Dokümanı ve İş Tanımı Dokümanının 1. versiyonları tamamlanmış olup, görüş için EGM'ye gönderilmiştir.
11	Kamu Güvenliği Acil Yardım ve Haberleşme	YOK	Yurtiçi Geliştirme	-	TÇD Hazırlık	PTD'nin SSM'ye ulaşmasını takiben Bakan oluru alınmış olup, TÇD çalışmalarına başlanmıştır. Teknik İsterler Dokümanı ve İş Tanımı Dokümanı tamamlanarak SSM iç süreçlerine dahil edilmiştir.
12	Milli Taktik Data Link	06.01.2010/502	Fizibilite	-	Sözleşme Yürürlükte	Çalıştaylar yapılarak, sektörün taktik data link kabiliyetleri hakkında firmalardan sunular alınmış olup 2013 yılı içerisinde fizibilite raporunun 1. , 2. ve ara sürümleri STM A.Ş. tarafından hazırlanarak SSM ve TSK görüşleri işlenmiştir.

13	Muhabere Arama ve Kurtarma Eğitim Simülatörleri Tedariki Projesi	29 Kasım 2013/25263	Yurtiçi Geliştirme	1 Adet Dikey Rüzgar Tüneli, 1 Adet Dağcılık Eğitim Sahası, 1 Adet Kara Üzeri Helikopterli Kurtarma Sahası, 1 Adet Suda Sürüklenme, Paraşütten Kurtulma Eğitim Sahası	TÇD	Proje Başlangıç Bakan Olur'u alınmıştır. TÇD hazırlık faaliyetlerine devam edilmiştir.
14	BALON Sistemleri Tedariki Projesi	4.12.2012/606	Hazır Alım	2 Adet BALON Sistemi ve ilgili Yer Destek Sistemleri	TÇD	TÇD hazırlık faaliyetlerine devam edilmiştir.
15	NATO Komuta Kontrol Sistemi ACCS (Air Command and Control System) ile HvBS Bütünleşmesi	18.12.2008/459	Yurtiçi Geliştirme	NATO Komuta Kontrol Sistemi ACCS ile HvBS'nin ilgili modülleri ile bütünleşmesi için gerekli yazılım ve donanımlar	TÇD	TÇD'nin eki olacak teknik şartname için TÜBİTAK'dan danışmanlık alımına yönelik çalışmalara başlanmış olup bu çalışmalara devam edilecektir. Mart ayı içerisinde söz konusu danışmanlık sözleşmesinin imzalanması planlanmaktadır.

Sözleşmesi İmzalanmış Elektronik Harp ve Radar Sistemleri Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Ana Yüklenici	Sözleşme Bedeli	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	EH.07.01 Kara Konuşlu Uzaktan ED/ET Kabiliyeti Kazanımı	06.03.2000-2000/09 05.12.2007/379	Yurt İçi Geliştirme	1 (bir) adet prototip sistem	ASELSAN	\$71.343.717	Üretim ve Tasarım Doğrulama Dönemi	Üretim ve tasarım doğrulama faaliyetleri devam etmektedir. 24 Eylül 2013 tarihinde parçalı teslimat yerine tek aşamalı teslimat yapılmasına yönelik olarak 6 No.lu Sözleşme Değişikliği imzalanmıştır.
2	EH.09 HF Kestirme (DF) Dinleme Sistemi (MİLKED-4A)	25.12.1998-98/29 01.09.1999-99/24	Yurt İçi Geliştirme	2 adet MİLKED-4A Mobil HF D/K Sistemi	ASELSAN	29.551.497 \$	Garanti	Garanti Süresi Mayıs 2013 tarihinde sona ermiştir. Arıza ve bakımda geçen sürelerin garanti sonrasına eklenmesi için Yüklenici'ye talepte bulunulmuştur. İlave kabiliyetler için Kabul Muayene ve Test faaliyetleri 03-06 Aralık 2013'de gerçekleştirilmiş, ancak eksiklikler dolayısıyla tamamlanamamıştır.
3	EH.09.01 V/UHF Karıştırma Sistemi	25.12.1998-98/29 01.09.1999-99/24	Yurt İçi Geliştirme	1 adet prototip	ASELSAN	14.800.000 \$	Garanti	V/UHF Karıştırma Sistemi'nin Geçici Kabul'ü 24 Temmuz 2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir.
4	EH.10 Genelkurmay Radar Karıştırma Aldatma Simülatörü ve Muhabere Karıştırma Aldatma Simülatörü Tedariki	01.07.2009-486	Yurt İçi Geliştirme	1 (bir) adet radar ve 1 (bir) adet muhabere aldatma ve karıştırma simülatörü	MİKES	54.960.852 TL + 19.701.730\$	Tasarım Dönemi	05 Eylül 2013 tarihinde SGÖD dokümanı onaylanmıştır.

5	EH.16.01 Sayısal Hesaplamalı Elektronik Taarruz Teknikleri (SAHET)	22.06.2005-284	AR-GE	1 Adet Kavram Gösterim Sistemi	TÜBİTAK BİLGEM UEKAE	6.771.957TL (\$4.055.064)	Yeterlilik Kabul Aşaması	SAHET LAB (R2,R3,R4) Yeterlilik Kabul Testleri Temmuz 2013'de gerçekleştirilmiştir.
6	EH. Yavuz Sınıfı Firkateyni Milli Elektronik Harp Suiti	05.12.2007-392 06 Ocak 2010 – 508	Yurt İçi Geliştirme	4 (dört) adet Milli EH süiti	ASELSAN A.Ş.	28 MTL+ 8M\$	Üretim ve Uyarlama Safhası	Sözleşme imzası: 04 Şubat 2013 Takvim yürürlük: 28 Mayıs 2013 tarihlerinde gerçekleşmiştir. Üretim ve Uyarlama Safhası devam etmektedir.
7	EH.01 HEWS Füze İkaz Sistemleri (MWS-TU)	07.10.1996/96-3 08.10.1997/97-8 24.12.2001/01-17 01.07.2009/482 03.01.2013/684	Yurt İçi Üretim	309 adet Füze İkaz Sistemi	ASELSAN	196.130.859 €	Teslimat ve Entegrasyon Dönemi	Yeni Nesil Füze İkaz Sistemi yazılım yükleme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Entegrasyon (S-70B, ilave AH-1W) ve entegrasyon-test hazırlık faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.
8	EH.02 Karşı Tedbir Atma Sistemi/Mühimmat	08.10.1997-97/8 04.12.2001-2001/11 30.03.2007-365 05.12.2007-384 01.07.2009/482 03.01.2013/684	Yurt İçi Geliştirme/ Yurt İçi Üretim	343 adet Sistem, 77.150 adet mühimmat	ASELSAN	102.117.267 \$ +34.689.000 TL	Üretim, Teslimat ve Entegrasyon Dönemi	Entegrasyon (S-70B, ilave AH-1W) ve entegrasyon-test hazırlık faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Dual chaff üretim faaliyetlerine devam edilmiştir.
9	EH.03 RWR, RF JAMMER, LWR ve SCPU Tedariki ve Entegrasyonu	08.10.1997- 97/8 10.12.2001 2001/13 18.12.2008/4471 8.12.2008/44801. 07.2009/482 03.01.2013/684	Yurt İçi Geliştirme	217 adet RWR, 143 adet RFJ, 217 adet LWR ve 217 adet SCPU sistemleri	ASELSAN	487.515.998 \$	Üretim ve Entegrasyon dönemi	Sistem doğrulama faaliyetleri tamamlanmıştır. S-70-28T/TF helikopterleri entegrasyon ve testleri tamamlanmıştır.

10	EH.04 İkinci Paket F-16 Elektronik Harp Sistemleri (SPEWS-II)	04.04.2002-212 17.02.2006-300	Ortak Üretim	Radar İkaz Alıcısı (RWR) ve Radar Karıştırıcısı'ndan (RF Jammer) oluşan 60 adet elektronik harp sistemi	ASELSAN	228.330.000 \$	Prototip Test ve Seri Üretim Dönemi	Doğrulama Testleri (LVT) tamamlanan 6. pilot sistemin kabulü gerçekleştirilmiştir. Nihai Kabul faaliyetleri tamamlanan seri üretim LRU birimlerinin teslimatlarına devam edilmiştir. Sistem seviyesi doğrulama (SCT) testleri devam etmiştir.
11	EH.06.02 Elektronik Harp Test ve Eğitim Sahası (EHTES) K2 Tedarik ve K2 HITL	22.07.2008 - 422	Yurtdışı Hazır Alım/Ortak Geliştirme	1 adet	Ortadoğu Savunma	18.980.000 €	K2 Tedarik kısmı tamamlandı, HITL kısmı Kritik tasarım aşaması sürüyor. Garanti	K2 HITL kısmı ile ilgili 4 no'lu Sözleşme Değişikliği imzalanmış olup, Nisan 2013'de Ön Tasarım Toplantısı gerçekleştirilmiştir.
12	EH.06.03 Elektronik Harp Test ve Eğitim Sahası (Entegrasyon)	17.02.2006 - 299	Yurt İçi Geliştirme	-	HAVELSAN	4.970.126 \$		MTS entegrasyonu tamamlanmıştır. 6 ve 7 no'lu Sözleşme Değişiklikleri imzalanmıştır.
13	Uzun Ufuk Projesi	2003/136	Yurt Dışı Hazır Alım	4 adet Suricate 2000 radarı, 3 adet R-ESM sistemi, Haberleşme ekipmanları, 3 adet radarın kurulumu ve entegrasyonu	Thales NL	\$52.350.000 €9.397.707 (\$13.069.002)	Garanti	Garantisi tamamlanmıştır.

14	3 Boyutlu Arama Radarı Projesi	18 Aralık 2008/457	Ortak Üretim	8 adet 3 Boyutlu Arama Radarı	ASELSAN	77.853.554 TL €48.956.688 (\$68.082.043)	Üretim ve Entegrasyon	İlk 4 firkateyne radar entegrasyonu gerçekleştirilmiş, Kabulleri yapılmıştır. 5. Gemi radarının Fabrika Kabulü gerçekleştirilmiştir.
15	RLS Modifikasyonu Projesi	05 Aralık 2007/377	Ortak Geliştirme	14 adet	HAVELSAN HTR	€ 5.625.000 (\$7.822.455)	Üretim ve Entegrasyon	İlk 4 radarın Saha Kabul Testleri tamamlanmıştır.
16	Sahil Gözetleme Radar Sistemi (SGRS) Projesi	12 Aralık 2006/340	Yurt İçi Geliştirme	10 adet SGRS İstasyonu 1 adet hareket merkezi, 4 adet kimliklendirme izleme merkezi, 7 Kamu Kurumu ile entegrasyon	HAVELSAN A.Ş.	11.896.250 TL	Tasarım Süreci	Sözleşme imzalanmış ve yürürlüğe girmiştir. Tasarım faaliyetleri devam etmektedir.
17	ÇAFRAD Projesi 1. Faz	05 Ocak 2012	Yurt içi geliştirme	1 adet Sabit Çok Fonksiyonlu Faz Dizinli Radar; 1 adet IFF Anteni; 1 adet Aydınlatma Radarı ve G/M Entegrasyonu	ASELSAN A.Ş.	200.000.000 TL	Tasarım Süreci	Sözleşme imzalanmış ve yürürlüğe girmiştir. Tasarım faaliyetleri devam etmektedir.

Sözleşmesi İmzalanmamış Elektronik Harp ve Radar Sistemleri Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	EH.07.02 Hava Konuşlu Uzaktan ED/ET Teçhizatı	06 Mart 2000/170, 01 Temmuz 2009/481 15 Haziran 2010/ 530	Yurt içi geliştirme Hazır alım	1+3 adet Hava Platformunda Uzaktan ED/ET Sistemi	Teklif Değerlendirme	15 Mayıs 2013 tarihinde Aselsan A.Ş.den teklif alınmıştır. Teklif Değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.
2	Barış Kartalı –Elektronik Destek Sistemleri	17.07 2012/656	Yurt İçi Geliştirme	1 adet prototip Sistem	TÇD Hazırlık	14 Mayıs 2013 tarihinde BİD yayımlanmıştır. 28 Haziran 2013’de BİD cevapları alınmış ve değerlendirilmiştir. TÇD hazırlıkları devam etmektedir.
3	Seri Üretim Radar Elektronik Destek Ve Elektronik Taarruz Sistemleri (RADAR ED/ET)	25 Aralık 1998/29 ve 01 Eylül 1999/24	Yurt İçi Geliştirme	3 adet Radar ED ve 6 adet Radar ET Sistemi (1’er adedi prototip olmak üzere)	TÇD Hazırlık	03 Aralık 2013’de PTB revizyonu tarafımıza ulaşmıştır. TÇD Hazırlık çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
4	Yüksek Frekans (HF) Elektronik Taarruz (ET) Sistemi Projesi	25 Aralık 1998/29, 01 Eylül 1999/24, 29 Kasım 2013 tarih ve 2013-O-25261 sayılı Bakan Oluru	Yurt İçi Geliştirme	1 adet prototip HF ET Sistemi (6 adet seri üretim)	TÇD Hazırlık	TÇD Hazırlık çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
5	Füze İkaz Sistemi Projesi	20 Haziran 2013 tarihli ve 48331094- 2013-O-13769 sayılı Proje Başlangıç Makam Oluru	Yurt dışı hazır alım/Yurt İçi üretim	İlk aşamada 239 adet sistem Toplamda 339 adet sistem	TÇD Hazırlık	BİD yayımlanmış ve TÇD hazırlık çalışmaları yürütülmüştür.

6	Mobil ve Sabit Radar Projesi	22 Mart 2011/ 590,591	Yurt İçi Geliştirme	11 adet Sabit Radar 4 adet Mobil Radar tedariki	Teklif Değerlendirme	TÇD yayımlanmış ve Teklif alınmıştır. Teklif değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.
7	Yaklaşma İniş Sistemleri ve Seyrüsefer Yardımcı Cihazları Projesi - TACAN Tedariki	15 Haziran 2010/536	Hazır Alım	10 Adet TACAN 4 Adet Mobil TACAN	Teklif Değerlendirme	Teklif Değerlendirme çalışmaları devam etmiştir.
8	Yaklaşma İniş Sistemleri ve Seyrüsefer Yardımcı Cihazları Projesi - Havaalanı Trafik Radarı Tedariki	15 Haziran 2010/536	Henüz belirlenmemiştir	11 Adet	TÇD Hazırlık	TÇD hazırlık çalışmaları yürütülmüştür.
9	Yaklaşma İniş Sistemleri ve Seyrüsefer Yardımcı Cihazları Projesi - Uydu Tabanlı Yaklaşma İniş Sistemi Tedariki	15 Haziran 2010/536	Henüz belirlenmemiştir	11 Adet	Yapılabilirlik Etüdü - TÇD Hazırlık	Yapılabilirlik Etüdü Sözleşmesi imzalanmıştır.
10	TKRS Modernizasyonu Projesi	15 Aralık 2010/559	Yurt İçi Geliştirme	TKRS Muhabere Altyapılarının Modernizasyonu	Teklif Değerlendirme	Teklif Değerlendirme çalışmaları devam etmiştir.
11	TKRS RADNET Yetenek Kazanımı Projesi	15 Aralık 2010/559 ve 20.06.2013 tarihli ve 2013-O-13770 sayılı Bakan Oluru	Yurt İçi Geliştirme	5 adet radarın RADNET'e entegrasyonu	TÇD Hazırlık	TÇD hazırlık çalışmaları devam etmiştir.
12	Uzun Ufuk Lojistik Destek Projesi	04.06.2013 tarih ve 2013-O-12362 sayılı Bakan Oluru	Performansa Dayalı Lojistik Destek	Uzun Ufuk Yer Sistemlerinin Performansa Dayalı Lojistik Desteği	TÇD Hazırlık	TÇD hazırlık çalışmaları devam etmiştir.

Sözleşmesi İmzalanmış Silah Sistemleri Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Ana Yüklenici	Sözleşme Bedeli	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	R.02 Uzun Menzilli Tanksavar Füze	07.11.2003-237	Yurt İçi Geliştirme	Seri üretim dönemi öncesinde belirlenecektir	ROKETSAN	75.649.021 €	Tasarım ve Geliştirme	Alt sistem geliştirme ve test faaliyetlerine devam edilmiştir. Sistem seviyesi lançer kalifikasyonu faaliyetlerine başlanmıştır.
2	R.03 Orta Menzilli Tanksavar Silah Sistemi	07.11. 2003-237	Yurt İçi Geliştirme	Seri üretim dönemi öncesinde belirlenecektir	ROKETSAN	46.857.211 TL + 41.705.402 €	Tasarım ve Geliştirme	Alt sistem geliştirme ve test faaliyetlerine devam edilmiştir. İlk GÜDÜMLÜ Test Füzesi atışı başarıyla gerçekleştirilmiştir.
3	R.05 Kaideye Monteli Stinger (KMS)	07.10.1996-4 07.10.2002-225	Yurt İçi Geliştirme	158+2 adet KMS Sistemi	ASELSAN	283.109.710 \$	Garanti	Teslimatlar tamamlanmış olup garanti dönemi faaliyetleri devam etmektedir.
4	R.06 Alçak İrtifa Hava Savunma Füze Sistemi	17.02.2006-287 09.04.2008/415, 18.12.2008/434, 06.01.2010/503 15.06.2010-524	Yurt İçi Geliştirme	45 adet Çekili, 45 adet Kundağı Motorlu (Otonom) Sistem	ASELSAN	278.371.118 TL + 193.059.102 €	Tasarım ve Geliştirme	İlk Balistik Test Füzesi atışları Ekim 2013 ayında başarıyla gerçekleştirilmiştir.
5	R.08 Kundağı Motorlu Namlulu Alçak İrtifa Hava Savunma Silah Sistemi (KMNAİHSS)	17.02.2006-289 09.04.2008-413 01.07.2009-469	Yurt İçi Geliştirme	42 adet Silah Sistemi, 14 adet Komuta Kontrol Sistemi	ASELSAN	119.242.152 €	Tasarım ve Geliştirme	Alt Sistem Geliştirme ve Test Aşaması tamamlanmış olup Sistem Entegrasyon ve Test Aşaması faaliyetlerine devam edilmektedir.
6	R.10 Orta İrtifa Hava Savunma Füze Sistemi	30.06.2006-322 06.01.2010-504 15.06.2010-525	Yurt İçi Geliştirme	1 adet Tabur Karargâhı + 3 adet Batarya	ASELSAN	250.720.295 TL + 132.113.714 €	Tasarım ve Geliştirme	Sistem tasarım faaliyetlerine başlanmıştır.

7	R.15 Penguin MK2 Mod7 G/M	05.12.2007-383 09.04.2008-411	Yurtdışı Hazır Alım	16 adet ilave G/M, 24 adet G/M için DSB hizmeti	KONGSBERG / NORVEÇ	283.723.074 NOK	Üretim ve Teslimat	2. kafiye güdümlü mermilerin depo seviyesi bakımı tamamlanmıştır. 3. kafiye güdümlü mermiler depo seviyesi bakım için firmaya sevk edilmiştir.
8	R.17 Modern Piyade Tüfeği	05.12.2007-394 18.12.2008-436	Yurt İçi Geliştirme	191.471 adet	MKEK	18.612.386\$	Tasarım ve Geliştirme	Ürün Kalifikasyon testleri başarı ile tamamlanmıştır. Üretim Hattı Kalifikasyonu ile 200 adetlik Pilot Kafile üretimi başlamıştır. Seri üretim TÇD'si hazırlanmıştır.
9	R.18 Modern Makineli Tüfek	05.12. 2007-395 15.06.2010-526	Yurt İçi Geliştirme	5.042 adet	MKEK	19.798.326 TL + 2.952.233 \$	Tasarım ve Geliştirme	Ön Tasarım aşaması tamamlanmış, Kritik Tasarım aşamasına devam edilmiş ve Alt Sistem Tasarım Doğrulama Testlerine başlanmıştır.
10	R.19 40 mm Çift Namlulu Baş Top Tedariki	22.01.2008-402	Yurtdışı Hazır Alım	4 adet	OTO MELARA / İTALYA	15.200.000 €	Garanti	Teslimat kalemlerinin tümü teslim edilmiş olup, garanti süreci devam etmektedir.
11	R.20 Havadan Taşınabilir 105 mm Hafif Çekili Obüs	09.04.2008-416 01.07.2009-470	Yurt İçi Geliştirme	106 adet	MKEK	35.020.712 \$+ 13.450.208 \$ (Opsiyon bedeli)	Tasarım ve Geliştirme	Kritik Tasarım Aşaması ile Alt Sistem Kalifikasyon Test Aşaması'na paralel olarak devam edilmiş olup, tasarım ve konfigürasyon henüz dondurulamamıştır. Proje Uygulama Takvimi'ne göre MKEK tarafından Şubat 2013 tarihinde teslim edilmesi öngörülen iki adet prototip teslimatı gerçekleştirilememiştir. Fabrika Kabul Testleri ile Görsel Muayene faaliyetleri başarıyla tamamlanmış ve 76mm Baş Top ve yedekleri kabul edilmiştir.
12	R.24 76 mm Baş Top Tedariki	09.04.2008-407	Yurtdışı Hazır Alım	1 adet	OTO MELARA / İTALYA	5.853.000 €	Garanti	Fabrika Kabul Testleri ile Görsel Muayene faaliyetleri başarıyla tamamlanmış ve 76mm Baş Top ve yedekleri kabul edilmiştir.
13	R.23 35 mm Oerlikon Ateş İdare Cihazı Modernizasyonu ve Tedariki	09.04.2008-414 01.07.2009-469	Yurt İçi Geliştirme	57 adet	ASELSAN	(KMNAİHSSS Projesi Bedeli içerisinde yer almaktadır)	Tasarım ve Geliştirme	Alt Sistem Geliştirme ve Test Aşamalarına devam edilmiştir.

14	R.25 35 mm Oerlikon Modernizasyonu ve Parçacıklı Mühimmat Tedariki	18.12.2008-460 06.01.2010-498	Yurt İçi Geliştirme	118 adet 35 mm çekili topun modernizasyonu	ASELSAN	71.354.693 TL + 10.586.401 €	Tasarım ve Geliştirme	Alt Sistem Geliştirme ve Test Aşamalarına devam edilmiştir. Patlayıcı Zinciri'nin tasarımı, geliştirilmesi, prototip üretimi, tapaya entegrasyonu ve tapa entegrasyon testlerinin gerçekleştirilmesi için MKE Kurumu ile alt yüklenicilik sözleşmesi imzalanmıştır.
15	R.26 Sahil Güvenlik Botları Silah ve Silah Sistemleri Modernizasyonu (STAMP)	18.12.2008 -461 01.07.2009-471	Yurt İçi Geliştirme	21 adet	ASELSAN	9.500.000 €	Üretim ve Teslimat	6., 7., 8. ve 9. botlara monte edilen STAMP Sistemlerinin Liman ve Deniz Kabul Testi gerçekleştirilmiştir. Bu 4 botta kullanıcı ve gemi üstü bakım eğitimi verilmiştir.

Sözleşmesi İmzalanmamış Silah Sistemleri Projeler

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	Tek Er Tarafından Kullanılan Orta Menzilli At-Unut Tipi Tanksavar Silahı (TEKAT)	06.01.2010-518	Yurt İçi Geliştirme	330 adet silah sistemi.	Teklif Çağrı Dosyası Hazırlama	Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından yürütülen Teknik ve Taktik İstekler Dokümanı güncelleme çalışmalarına katılım sağlanmıştır.
2	R.09 Uzun Menzilli Bölge Hava ve Füze Savunma Sistemi	30.06.2006-321	Yurtdışı Hazır Alım	4 Sistem	Sözleşme Hazırlık	SSİK tarafından verilen karar çerçevesinde Çin Halk Cumhuriyeti'nde yerleşik CPMIEC kuruluşu ile sözleşme görüşmelerine başlanmıştır.
3	Özgün Yerli Tabanca Geliştirme Projesi	-	Yurt İçi Geliştirme	-	Teklif Çağrı Dosyası Hazırlama	Teklif Çağrı Dosyası'nda yer alacak performans kriterlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilecek testlere ilişkin yapılabirlik etüdü sözleşmesi MKE ile imzalanmış ve söz konusu testlere başlanmıştır.

4	Modern Tip Denizaltı Torpido Tedariki Projesi	17.07.2012-662	Yurtdışı Hazır Alım	20 + 20 (opsiyonlu) adet	BİD Yayınlanması	Bilgi İstek Dokümanı (BİD) yayımlanmış ve değerlendirme çalışmaları yapılmıştır.
5	<u>F-35 Müşterek Taarruz Uçağı (JSF) Uyumlu Hassas Güdümlü Akilli Füze (HGAF) Tasarım-Geliştirme ve Prototip Üretim (SOM-J) Projesi</u>	15.05.2012-629	Yurt İçi Geliştirme	-	Sözleşme Hazırlık	<u>Sözleşme imzalanmasına yönelik hazırlık çalışmaları yürütülmüştür.</u>
6	Balistik Test Merkezi Projesi		Yurt İçi Geliştirme	1 Adet	Teklif e Çağrı Dosyası Hazırlama	Konu ile ilgili yurtiçi kurum, kuruluş ve üniversitelerden ihtiyaçlar toplanmış ve kurulacak Balistik Test Merkezinin akredite olacağı testler belirlenmiştir Projeye ilişkin ihtiyaçların ve proje modelinin belirlenmesi amacıyla Ulm Proof House (Almanya), Mehler Firması (Almanya), Polis Kriminal Lab. (Almanya) ve TNO (Hollanda) ziyaretleri EGM personeli ile birlikte gerç ekleştirilmiştir.
7	UKGAP (Uzaktan Komutalı Gözetleme ve Atış Platformu)		Yurt İçi Hazır Alım	12 Adet	Teklif e Çağrı Dosyası Hazırlama	18.06.2013 tarihinde alınan Bakanlık Makamı oluru ile proje başlatılmıştır. Teklif e Çağrı Dosyası hazırlık çalışmalarına başlanmıştır

Sözleşmesi İmzalanmış Uzay ve İnsansız Sistemler Projeler

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Ana Yüklenici	Sözleşme Bedeli	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	IHA.P02.01 II. Paket Özgün TİHA-MALE Geliştirme Programı (ANKA Geliştirme)	14.05.2004/243	Yurt İçi Geliştirme	1 Sistem (3 Uçak)	TUSAŞ	96.436.932 \$	Tasarım/Prototip Üretimi	Blok A Kabulleri tamamlanmıştır. Sistemler Batman'a intikal etmiştir.
2	IHA.P03.01 II. Paket TİHA-MALE Doğrudan Alım (HERON Alımı)	14.05.2004/243	Yurtdışı Hazır Alım	3 Sistem (10 Uçak)	TUSAŞ	180.500.000 \$	Garanti	Garanti faaliyetleri takip edilmiştir.
3	IHA.P08.01 III. Paket Mini İHA Geliştirme Projesi (BAYRAKTAR)	30.06.2006/310 (19 sistem için) 04.12.2008/451 (18 Sistem için)	Yurt İçi Geliştirme	41 Sistem (164 Hava Aracı)	Kalekalıp-Baykar Makina Ortak Girişimi	10.885.481 \$	Garanti Sonrası	Garanti faaliyetleri tamamlanmıştır.
4	IHA.P07.01 III. Paket Acil Taktik İHA Hazır Alım Projesi (RAKET-AEROSTAR)	05.12.2007 / 387 (Başlangıç) 22.01.2008 / 403 (Firma Seçimi)	Yurtdışı Hazır Alım	1 Sistem (3 Hava Aracı)	Aeronautics	15.500.000 \$	Garanti Sonrası	Garanti faaliyetleri tamamlanmıştır.
5	IHA.P06.01 Katapult/Paraşüt Özellikli Taktik İHA Tedarik Projesi (Karayel)	14.05.2004-243 06.01.2010-495	Yurt İçi Geliştirme	-	Vestel Savunma Sanayi A.Ş.	24.000.000 \$	Tasarım/Prototip Üretimi	Ön Tasarım ve Kritik Tasarım aşamaları onaylanmıştır.

6	IHA.P04.02 Pistten Kalkış/İniş Özellikli Taktik İHA Tedarik Projesi (Çaldıran)	14.05.2004-243 06.01.2010-494	Yurt İçi Geliştirme	2 Sistem (+ 1 opsiyon) 12 uçak (+ 6 uçak opsiyon)	Kalekalıp Baykar Makina Ortak Girişimi	47.030.000 \$	Tasarım/Prototip Üretimi	Kritik Tasarım onaylanmıştır.
7	GÖKTÜRK Keşif ve Gözetleme Uydusu	18.12.2008-430	Yurtdışında Hazır Alım	1 adet E/O Uydu, Sabit/Mobil Yer İstasyonu, Uydu Montaj Entegrasyon ve Test Merkezi	Telespazio S.p.A.	261.500.000 €	Ön Tasarım Gözden Geçirme	-Uydu Kesimi Ön Tasarım Aşamasındadır -UMET Merkezi İnşaatı Tamamlanmıştır -UMET Merkezi Test Ekipmanlarının Kabul Testi Devam Etmektedir.
8	Türk Silahlı Kuvvetleri Uydu Muhabere Sistemi (TÜRKSAT 4A Uydusundan X-Band Transponder Temini)	12.12.2006-341	Yurtdışında Hazır Alım	2 adet X-Band Uydu Aktarıcısı	TÜRKSAT A.Ş. - MELCO	65.430.000 \$	Test Dönemi	Üretim süreci tamamlanmış, test faaliyetleri yürütülmüştür.
9	İşlemsel EHF Uydu Aktarıcısı ve Test Ortamı Geliştirilmesi	22.06.2005 - 284	Yurtiçi Özgün Geliştirme	1 adet EHF Band Uydu Aktarıcısı ve Test Ortamı	ASELSAN A.Ş. – BİLKENT ÜNİVERSİTESİ	71.995.047 \$	Tasarım Dönemi	Proje kapsamı değişikliğine ilişkin çalışmalar sürdürülmüştür.
10	IHA.P17.01 Döner Kanatlı Mini İHA Projesi (Malazgirt)	30.03.2007-357	Yurt İçi Geliştirme	1 Sistem (2 Adet Elektrikli-2 Adet Benzinli 4 Hava Aracı)	Baykar Makine	1.500.000 \$	Garanti Sonrası	Garanti faaliyetleri tamamlanmıştır.
11	IHA.P02.03 A-Projesi	17.07.2012/65 1	Yurt İçi Geliştirme	2 uçak ve ilgili yer sistemleri	TUSAŞ	23.823.729 \$	Tasarım/Prototip Üretimi	Devralma Protokolü imzalanmıştır. Bağlı Uçuş Testi gerçekleştirilmiştir.
12	IHA.P11.01 Keşif Gözetleme Hava Aracı Sistemi Kiralama Hizmetleri Sözleşmesi (KİKU)	06.04.2012/62 8	Hizmet alımı	5 adet Beechcraft King Air uçağı üzerinde keşif, gözetleme ve istihbarat sistemlerinin 20.000 uçuş saati hizmet alımı	Duygu Savunma	70.000.000 \$	Sözleşme Takibi	İlave 4 uçak hizmete alınmıştır.

13	IHA.P14.01 IV. Paket Taarruzi IHA Geliştirme Programı (Taarruzi İHA)	17.07.2012/63 3	Yurt içi Geliştirme	Ön tasarım ve kavramsal tasarım + 2 adet iniş takımı (opsiyonel) + 2 adet turboprop motor (opsiyonel)	TUSAŞ	20.000.000 \$	TÇD hazırlama	Proje başlangıç toplantısı gerçekleştirilmiş; TÇD hazırlıklarına başlanmıştır.
14	IHA.P03.02 HERON Bakım İdame Hizmetleri Sözleşmesi (HERON Lojistik-GÖZCÜ)	11.11.2011/59 8	Lojistik Destek Hizmeti Alımı	-	TUSAŞ	46.626.362,00 \$	Sözleşme Takibi	Sözleşme faaliyetleri takip edilmiştir.
15	IHA.P04.03 Faydalı Yük Sistemi Tedariki (Çaldıran-GFE 1)	17.07.2012/65 8	Hazır Alım	4 kamera (+14 opsiyon)	Cassidian	3.856.500,00 \$	Sözleşme Takibi	Sözleşme faaliyetleri takip edilmiştir.
16	IHA.P04.04 VLS ve IFF Cevaplayıcı Tedariki	17.07.2012/65 8	Hazır Alım	12+6 Hava Veri terminali 6+3 Yer Veri Terminali 4+2 Uzak Görüntü Terminali	Savronik	10.518.072,97 \$	Fabrika Kabul Testleri	Sözleşme faaliyetleri takip edilmiştir.
17	IHA.P02.02 ANKA –S Projesi	14.05.2004/24 3-Başlama 05.01.2012/60 2-Firma Seçim	Yurt içi Geliştirme	1 Adet ANKA Sistemi (10 Hava Aracı ve Yer Sistemleri)	TUSAŞ	220.612.476 \$ +137.287.669 TL	Sistem Gereksinimleri Gözden Geçirme	Sözleşme faaliyetleri takip edilmiştir.

18	IHA.P12.01 Gören İnsanlı Keşif Uçağı Geliştirme Projesi (GÖREN)	05.01.2012/603	Yurt İçi Geliştirme	3 adet C-160 ve 2 adet C-130 üzerine görev sistemleri entegrasyonu	TUSAŞ	18.463.740,78 \$	Sözleşme Takibi	Sözleşme faaliyetleri takip edilmiştir.
19	Uydu Fırlatma Sistemi Projesi	17.07.2012/657 03.012013 /672	Yurt İçi Geliştirme	Uydu Fırlatma Sistemi	ROKETSAN A.Ş.	17.504.090TL+2 .568.000\$	Ön Kavramsal Tasarım Dönemi Sözleşme Takibi	Ön Kavramsal Tasarım Dönemi Sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşme faaliyetleri takip edilmiştir. Uydu Fırlatma Aracı konfigürasyon seçimi yapılmıştır.
20	Keşif Gözetleme Bileşimli Açıklıklı Radar (SAR) Uydu Sistemi (GÖKTÜRK-3)	06.01.2010-514	Yurt İçi Geliştirme	1 SAR sensörü taşıyan uydu, 1 adet sabit ana ve 1 adet mobil yedek yer istasyonu	TUSAŞ	10.000.000 €	Görev Tanımı Gözden Geçirme (MDR)	Proje Başlangıç Toplantısı 26 Aralık 2013 icra edilmiş olup proje faaliyetlerine devam edilmektedir.
21	Yüksek Veri Hızlı Ku-Band Uydu Sistemi Projesi	17.07.2012 / 648	Hazır Alım	4 Adet Yüksek Veri Hızlı Ku-Band Uydu Terminali	STM A.Ş.	730.000 \$	Kritik Tasarım Gözden Geçirme	15 Ağustos 2013 tarihinde STM A.Ş. ile Sözleşme imzalanmış ve proje yürütme faaliyetleri sürdürülmüştür.
22	X-Bant Uydu Muhabere Sistemi Projesi		Yurt İçi Geliştirme	2 adet X-Band Aktarıcı ve Yer Kesimi	ASELSAN AŞ	167388058 \$	Avans ödemesi şartlarının yerine getirilmesi bekleniyor.	ASELSAN AŞ 'den teklif alınmıştır. SSİK kararı gereğince 20 Aralık 2013 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

Sözleşmesi İmzalanmamış Uzay ve İnsansız Sistemler Projeler

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Proje Modeli	Tedarik Miktarı	Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	TSK Ku Bant Uydu Muhabere Sistemi	06.01.2010 – 513	Henüz belli değil	300 Adet Taşınabilir Ku Bant Uydu Yer Terminali, 2 Adet Ku Bant Uydu Anteni 1 Adet Ana ve Yedek Sistem Uydu Haberleşme Kontrol Merkezi	Sözleşme Görüşmeleri	Proje kapsamında Firma seçimi için SSİK Kararı alınmış olup ilgili Firma ile Sözleşme görüşmelerine başlanmıştır.
2	Bölgesel Konumlama ve Zamanlama Sistemi	06.01.2010-512	Henüz belli değil	-	Teklif Değerlendirme	STM A.Ş.'nin teklifi alınmış/ değerlendirilmiş ve görüşler firmaya iletilmiştir. Firma yanıtı ve/veya güncel teklifi beklenmektedir.
3	IHA.P13.01 Gemiye Konuşlu İHA Projesi (GiHA)	22.03.2011-589	Yurt İçi Geliştirme	26 adet	TÇD hazırlama	TÇD hazırlama çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
4	IHA.P16.01 Kurtarılabılır Hava Atış Hedefleri Projesi (Hedef Uçak)	06.01.2010-517	Yurt İçi Geliştirme	4 adet Kurtarılabılır Hava Atış Hedefi veya ilgili hizmetin temini	TÇD hazırlama	TÇD hazırlama çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

5	IHA.P09.01 FMS Çok Maksatlı İHA Tedariki (Predetor)	14.05.2004/243 (Başlangıç) 18.12.2008/440 (Firma Seçimi)	Yurtdışı Hazır Alım	2 Adet MQ-1	-	Teklif ve Kabul Mektubu beklenmektedir.
6	IHA.P14.01 IV.Paket Taarruzi İHA Geliştirme Programı(Taarruzi İHA)	17.07..2012/633	Yurt İçi Geliştirme	Ön tasarım ve kavramsal tasarım + 2 adet iniş takımı (opsiyonel) + 2 adet turboprop motor (opsiyonel)	TÇD hazırlama	TÇD hazırlama çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
7	IHA.P09.02 FMS Taarruzi İHA Tedariki (Reaper)	14.05.2004 / 243 (Başlangıç) 18.12.2008 / 439 (Firma Seçimi)	Yurt Dışı Hazır Alım	4 Adet MQ-9 Reaper	-	Teklif ve Kabul Mektubu beklenmektedir.
8	IHA.P08.02 Mini İHA Simülatörü tedariki (MİHASİM)	21.04.2009/462	Yurt İçi Geliştirme	1 adet simülatör	Teklif Bekleme	Teknik isterler belirlenmiştir.
9	KILIÇ Sınıfı Hücumbotlara Askeri Uydu Muhabere Sistemi Temini Projesi		Yurt İçi Geliştirme	9 adet SHF Bant Askeri Uydu Gemi Terminali	TÇD Hazırlık	Proje Başlangıcı için Bakan Oluru alınmıştır.
10	Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Görüntü Alım Uçağı Projesi	48331094-2013-O-27694	Hazır Alım	1	TÇD Hazırlık	TÇD hazırlama çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Ar-Ge Projeleri

Sıra	Proje Kodu-Adı	SSİK Kararları Tarih ve Numaraları	Ana Yüklenici		Proje Aşaması	2013 Gelişmeleri
1	A.07.10 MODSİM-SAMMOS-1 (Sarıta Konuşlu Aktif Hava Savunma Harekatı'nın Modellenmesi ve Simülasyonu)	17 .07. 1998, 98/8	METEKSAN SİSTEM-C2TECH	SSDF	Kabul	Nihai Kabul Testleri hazırlık çalışmaları yapılmıştır.
2	A.07.11 MODSİM-MGKMOS (Müşterek Görev Kuvveti Harekatının Modellenmesi ve Simülasyonu)	17 .07. 1998, 98/8	ODTÜ-HAVELSAN	SSDF	Üretim ve Teslimat	Garanti dönemi kapatılmıştır.
3	A.14 MİLGEM TB-SH 05 Sualtı Telefonu Üretim ve Entegrasyonu	22.06.2005-281	TÜBİTAK-MAM	SSDF	Tamamlandı	Garanti dönemi faaliyetleri yürütülmektedir.
4	A.15 MİLGEM Milli Sonar Deniz Birimleri Üretim ve Entegrasyonu	14 .05. 2004-247	TÜBİTAK-MAM	SSDF	Tamamlandı	Garanti dönemi faaliyetleri yürütülmektedir.
5	A.17 MİLGEM Elektromanyetik Uyumluluk ve Etkileşimin Azaltılması	14 .05. 2004-247 22 .06. 2005-281	TÜBİTAK-UEKAE	SSDF	Tamamlandı	Proje tamamlanmıştır.
6	A.18 MİLGEM Degaussing (D/G) Sistemi Üretimi ve Entegrasyonu	22.06.2005-281	TÜBİTAK-MAM Enerji Enstitüsü	SSDF	Tamamlandı	Proje tamamlanmıştır.
7	Radar Video Plot Çıkartma Sistemi Tasarım ve Üretimi	14.05.2004-256	ESDAŞ	SSDF	Tamamlandı	TVP onay işlemleri yürütülmektedir.
8	Fiber Optik Kablo Denetim Sistemi	22.06.2005-284	TÜBİTAK-UEKAE	TÜBİTAK	Üretim ve Teslimat	Garanti dönemi faaliyetleri yürütülmektedir.
9	Milli PAP (ROV) Cihazı Geliştirilmesi	22.06.2005-284	TÜBİTAK-MAM- EE	TÜBİTAK	Yürürlükten kaldırıldı	Tübitak Bilim Kurulu kararınca yürürlükten kaldırılmıştır.

10	A.21.08 Milli Sonoboy Geliştirilmesi ve Üretilmesi	22.06.2005-284	TÜBİTAK MAM BTE	TÜBİTAK	Tamamlandı	Garanti dönemi faaliyetleri yürütülmüştür.
11	A.21.09 Deniz Harp Oyunu Simülasyonu Altyapısı (DEHOS)	22.06.2005 -284	Meteksan Savunma	TÜBİTAK	Tamamlandı	Proje sonuç raporu onaylanmıştır.
12	SAR Teknolojileri Geliştirilmesi	22.06.2005 -284	ASELSAN, SDT	TÜBİTAK	Tamamlandı	Garanti dönemi faaliyetleri tamamlanmıştır.
13	A.21.16 Görüntü Analizi ve Otomatik Hedef Tanıma	22.06.2005- 284 06.01.2010-509	HAVELSAN A.Ş., ASELSAN A.Ş., SDT A.Ş.	SSDF	Tasarım Dönemi	Kritik Tasarım faaliyetleri yürütülmüştür.
14	Tümü Elektrikli Gemi (TEG)	22.06.2005- 284	-	TÜBİTAK	Model Belirleme	TÜBİTAK 1007 çağrısı için dosya gönderilmiştir.
15	A.21.25 Güdümlü Mermi Başlıklı Simülatörlerin (RF/IR) Geliştirilmesi	30.03.2007-362 06.01.2010-509	ROKETSAN A.Ş.- METEKSAN SAVUNMA A.Ş.-SDT A.Ş.	SSDF + Milli Bütçe	Tasarım	Ön Tasarım Aşaması tamamlanmış olup Kritik Tasarım Aşamasına geçilmiştir.
16	Kaska Entegre Kumanda Sistemi (AVCI) Projesi	12.12.2006 -350	ASELSAN	SSDF	Üretim ve Teslimat	Fabrika Kalifikasyon ve SEL Testleri tamamlanmıştır.
17	Yakıt Pilleri Geliştirilmesi Projesi	18.12.2008-452	TR TEKNOLOJİ ve VESTEL SAVUNMA SAN. A.Ş.	SSDF	Üretim ve Teslimat	A-2 fazında Teste Hazırlık Gözden Geçirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
18	Fiber Lazerlerin Geliştirilmesi Projesi	18.12.2008-452	METEKSAN SAVUNMA SAN. A.Ş.	SSDF	Garanti Dönemi	Proje başarıyla tamamlanmıştır.
19	Milli AUV Cihazı Projesi	06.01.2010 -506	GATE ELEKTRONİK A.Ş.	SSDF	Tasarım Dönemi	Sistem geliştirme ve entegrasyon çalışmalarına devam edilmiştir.

20	0,25µm SiGeC BİCMOS Teknolojisi için Standart Hücre Kütüphanesinin Hazırlanması Projesi	05.01.2012 / 625	ASELSAN	SSDF	Sözleşme İmza	Sözleşme 06 Aralık 2013 tarihinde imzalanmıştır.
21	SiC Tabanlı GaN Anahtar Tümeleşik Devre Geliştirilmesi Projesi	05.01.2012 / 625	ASELSAN	SSDF	Tasarım Dönemi	Sözleşme 13 Mayıs 2013 tarihinde imzalanmış olup tasarım faaliyetlerine devam edilmiştir.
22	SiC Alttaş Üzerine GaN Tabanlı RF Güç Transistör Geliştirilmesi Projesi	05.01.2012 / 625	ASELSAN	SSDF	Tasarım Dönemi	Sözleşme 13 Mayıs 2013 tarihinde imzalanmış olup tasarım faaliyetlerine devam edilmiştir.
23	Hava Platformları için Milimetre Dalga Radarı Geliştirilmesi Projesi	17.07.2012/665	METEKSAN	SSDF	Tasarım Dönemi	Sözleşme 28 Haziran 2013 tarihinde imzalanmış olup, tasarım faaliyetlerine devam edilmiştir.
24	Radyo Frekans Sinyal Analiz Sistemi Geliştirilmesi (KILAVUZ) Projesi	06.01.2010/509	HAVELSAN/SDT/EHSİM İş Ortaklığı	SSDF + Milli Bütçe	Üretim ve Teslimat	Fabrika Kabul Testleri başarıyla tamamlanmıştır.
25	GaSb-InAs Kızılötesi Fotodedektör Geliştirilmesi (KÖFDE) Projesi	18.12.2008/452	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ, ODTÜ, BİLKENT ÜNİVERSİTESİ, ASELSAN A.Ş.	SSDF	Garanti	Proje garanti süresindedir.
26	Milli Piezoelektrik Seramik Geliştirilmesi (MİDAS) Projesi	18.12.2008/452	METEKSAN SAVUNMA SANAYİİ A.Ş.	SSDF	Garanti	Proje garanti süresindedir.
27	Değişik Tip Ve Frekansta Akustik Transduser/Projektör/Hidrofon ve Malzemelerinin Geliştirilmesi Vektör Sensörler Geliştirilmesi (VSG)Projesi	15.12.2010/564	METEKSAN SAVUNMA SANAYİİ A.Ş.	SSDF	Tasarım Dönemi	Sözleşme 10 Haziran 2013 tarihinde imzalanmış olup, tasarım faaliyetlerine devam edilmiştir.
28	Değişik Tip Ve Frekansta Akustik Transduser/Projektör/Hidrofon ve Malzemelerinin Geliştirilmesi Fiberoptik Akustik Algılayıcılar Geliştirilmesi (FOAAG)Projesi	15.12.2010/564	METEKSAN SAVUNMA SANAYİİ A.Ş.	SSDF	Tasarım Dönemi	Sözleşme 10 Haziran 2013 tarihinde imzalanmış olup, tasarım faaliyetlerine devam edilmiştir.
29	Grafen Tabanlı Ekran Modülü Geliştirilmesi (ELMAS) Projesi	05.01.2012 / 625	ASELSAN	SSDF	Tasarım Dönemi	Sözleşme 29 Kasım 2012 tarihinde imzalanmış olup, tasarım faaliyetlerine devam edilmiştir.

30	Gerçek Zamanlı İşletim Sistemi Geliştirilmesi/ Uyarlanması	22.06.2005-284	TÜBİTAK-MAM-BTE	TÜBİTAK	Üretim ve Teslimat	Proje sonuç raporu TÜBİTAK'a gönderilmiştir. Projenin yaygınlaştırılmasına yönelik model çalışmaları yürütülmektedir.
31	İleri Görüntüleme Teknolojileri (İGT)-TUYGUN	05.01.2012/625	Havelsan A.Ş.	SSDF	T0 Başlangıç	Sözleşme imzalanmış, T0 başlangıç faaliyetleri yürütülmüştür.
32	4 ÜNCÜ NESİL (4G/LTE) HABERLEŞME TEKNOLOJİSİ (ULAK) PROJESİ	17.07.2012/665	ASELSAN A.Ş.	SSDF	Tasarım	Sistem Gereksinimleri Belirleme çalışmaları yürütülmüştür.
33	Hava-Hava Ve Hava-Yer Sistemleri Arasında İhtiyaç Duyulan Veriyi/Görüntüyü 150-250 Km Mesafeden Aktarabilecek Data-Link Sistemi Geliştirme Projesi (KEMENT) Projesi	22.06.2005-284 15.12.2010-564	Meteksan Savunma A.Ş.	SSDF	Gereksinim Belirleme	Sözleşme imzalanmıştır.
34	Yazılım Geliştirme Teknolojileri Mükemmelleştirme (YGTM) Fizibilite	03.01.2013-687	STM Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret A.Ş.	SSDF	Başlangıç	Sözleşme imzalanmıştır.
35	Havacılıkta Kullanılan Karbon Elyaf Takviyeli Termoset Reçineli Prepreg Geliştirilmesi (İPEK)	15.12.2010/564	TUSAŞ –DOWAKSA İş Ortaklığı	SSDF	T0 Aşaması	Sözleşme imzalanmıştır.
36	Titanyum Alaşımları için Süperplastik Şekillendirme Prosesinin Geliştirilmesi (DİLEK)	15.12.2010/564	TUSAŞ-TEİ İş Ortaklığı	SSDF	T0 Aşaması	Sözleşme imzalanmıştır.
37	Havacılıkta Kullanılan Titanyum Döküm Teknolojisi Geliştirilmesi (İNCİ)	15.12.2010/564	TUSAŞ Motor Sanayii A.Ş.	SSDF	T0 Aşaması	Sözleşme imzalanmıştır.
38	Havacılıkta Kullanılan Nikel Alaşımli Katmanlı İmalat Teknolojisi Geliştirilmesi (YAKUT)	15.12.2010/564	TUSAŞ Motor Sanayii A.Ş.	SSDF	T0 Aşaması	Sözleşme imzalanmıştır.
39	Havacılıkta Kullanılan Magnezyum Döküm Teknolojisi Geliştirilmesi (MÜGE)	15.12.2010/564	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	SSDF	T0 Aşaması	Sözleşme imzalanmıştır.

40	Yeni Nesil Kompozit Roket Yakıtı Bileşenleri-Azido Polimerleri (AZP) Geliştirilmesi	05.01.2012/625	ROKETSAN A.Ş.	SSDF	T0 Aşaması	Sözleşme imzalanmıştır.
41	Yeni Nesil Kompozit Roket Yakıtı Bileşenleri-Amonyum Dinitramid (ADN) Geliştirilmesi	05.01.2012/625	ROKETSAN A.Ş.	SSDF	T0 Aşaması	Sözleşme imzalanmıştır.
42	Füze Harp Başlıkları İçin Termobarik Patlayıcılar Geliştirilmesi (TENDÜREK)	15.12.2010/564	TÜBİTAK SAGE	SSDF	T0 Aşaması	Sözleşme imzalanmıştır.
43	Servo Motor Geliştirilmesi	05.01.2012/625	TUSAŞ –FEMSAN İş Ortaklığı	SSDF	T0 Aşaması	Sözleşme imzalanmıştır.
44	Çok Sert ve Aşınmaya Dayanıklı Nano Kaplamalar Geliştirilmesi (NANOKAP) Projesi	18.12.2008/452	BİLKENT ÜNİVERSİTESİ- ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ- ROKETSAN	SSDF	Garanti	Proje başarı ile tamamlanmıştır.
45	Turbojet Motorların Geliştirilmesi Projesi	05.01.2012/607	KALE HAVACILIK SANAYİ A.Ş.	SSDF	Ön Tasarım tamamlandı	Detay Tasarım faaliyetlerine devam edilmiştir.
46	Operatif İHA Motoru Geliştirilmesi Projesi	17.07.2012/639	TUSAŞ MOTOR SANAYİİ A.Ş.	SSDF	Sistem İsterleri Analizi tamamlandı	Ön Tasarım faaliyetlerine devam edilmiştir.
47	GÜÇOK Projesi	18.12.2008/452	TR TEKNOLOJİ LTD. ŞTİ.	SSDF	Garanti Dönemi	Prototipin Kabul'ü ve Teslimatı gerçekleştirilmiştir.
48	Anti-Personel Kara Mayın Patlamalarına Karşı Takviyelendirilmiş Bot Geliştirilmesi (GÜÇBOT) Projesi	18.12.2008/452	Uludağ Üniversitesi ve Yakupoğlu Tekstil ve Deri Sanayi Ticaret A.Ş.	SSDF	Kritik Tasarım Aşaması	Ön Tasarım Aşaması tamamlanmıştır.
49	Sıvı Zırh ile Üretilmiş Hafif Yelek Geliştirilmesi Projesi	15.10.2011/564	Bariş Elektrik Endüstrisi A.Ş.	SSDF	Kritik Tasarım Aşaması ve Nihai Kabul	Ön Tasarım Aşaması tamamlanmıştır.

İleri Teknoloji ve Endüstri Parkı (İTEP)

- İleri Teknoloji Endüstri Parkı ve Havaalanı (İTEP) Projesi kapsamında hayata geçirilen Sabiha Gökçen Havalimanı'nı 2013 yılında toplam 136.740 uçak kullanmış olup 2012 yılına göre uçak trafiğinde % 7 artış sağlanmıştır. Havalimanı, 12.029.430'u iç hat, 6.813.358'i dış hat olmak üzere, 2012 yılına oranla %27 artışla toplam 18.842.788 yolcuyu ağırlamıştır. Havalimanı, bu trafik rakamları ile Türkiye havalimanları arasında iç hatlarda ikinci, dış hatlarda ise üçüncü sıradaki yerini korumuştur.
- İstanbul Pendik Kurtköy bölgesinde bulunan taşınmaz üzerindeki yatırımlar ile Müsteşarlığımızın İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş. ile imzalamış olduğu "Sabiha Gökçen Uluslararası Havaalanı Yeni Terminal Binası ve Mütemmimlerinin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılmasına İlişkin Uygulama Sözleşmesi" kapsamındaki işletme faaliyetlerine ve yatırımlara yönelik taahhütlerin yerine getirilmesi takip edilmiş ve yerinde denetim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Uygulama Sözleşmesi çerçevesinde, Görevli Şirket tarafından 2013 yılı için 76.514.851 Avro tutarındaki 4. kullanım bedeli ödemesi SSDF'ye yatırılmıştır.
- Master Plan öngörülerini doğrultusunda Sabiha Gökçen Havalimanı'nda II. Pist inşasına yönelik olarak Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü ile Müsteşarlığımız arasında imzalanan Protokol çerçevesinde, DHMİ tarafından gerekli ihale çalışmaları yürütülmekte olup, Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporu, altyapı kesin projeleri ve keşif çalışmaları tamamlanmıştır. 2014 yılında, işin ihale edilerek inşaat faaliyetlerine başlanması ve yatırımların 2017 yılı başında işleme alınması hedeflenmektedir.
- II. Pist projesi kapsamındaki ilave kamulaştırma işlemlerine yönelik olarak Bakanlar Kurulu'nca alınan Acele Kamulaştırma Kararı çerçevesinde, çalışmalar TOKİ tarafından sürdürülmektedir. Mevcut durumda, TOKİ tarafından toplam 1.795.832,00 m2 büyüklüğündeki alanın kamulaştırma işlemleri tamamlanmış/el koyma kararları alınmış bulunmaktadır. Bununla birlikte, TOKİ tarafından 2. Pist alanına yönelik imar planı çalışmalarına başlanmıştır.
- Sabiha Gökçen Havalimanı'nda Havacılık Bakım ve Onarım Merkezi kurulmasına yönelik olarak 2010 yılı Mart ayında THY Teknik tarafından inşasına başlanan HABOM tesislerinin inşaat faaliyetleri devam etmektedir. 2013 yılı Kasım ayı itibarı ile, projenin ilk etabı olan dar gövdeli uçak hangarı tamamlanarak faaliyete geçmiştir. Tesisin bütünü 2014 Temmuz ayında tamamlanacağı öngörülmektedir.
- 2013 yılına ait HABOM kullanım bedeli 1.280.000 USD olarak SSDF'ye yatırılmıştır.
- 2013 yılına ait TEC kullanım bedeli 687.500 USD olarak SSDF'ye yatırılmıştır.
- Diğer taraftan, İTEP Projesi çerçevesinin temel birimi olan Teknopark İstanbul Projesi kapsamında yürütülen çalışmalara destek sağlanmıştır.

TEKNOPARK İSTANBUL

Teknopark İstanbul, SSM tarafından yürütülmekte olan İleri Teknoloji Endüstri Parkı ve Havaalanı Projesi (İTEP) kapsamında kurulmuş olup, İstanbul Anadolu Yakasında Pendik, Kurtköy bölgesinde Sabiha Gökçen Uluslararası Havaalanı bitişiğinde yer almaktadır. Yaklaşık 235 hektarlık bir alanı kapsayan Teknopark İstanbul, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre 3 Ekim 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile İstanbul Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TGB) statüsü kazanmıştır.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

04 Mayıs 2010 tarihinde kurularak faaliyete başlayan Teknopark İstanbul ortakları:

1. Savunma Sanayii Müsteşarlığı (SSM),
2. İstanbul Ticaret Odası (İTO),
3. İstanbul Ticaret Üniversitesi (İTİCÜ),
4. Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş. (HEAŞ)
5. Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret A.Ş. (STM)'dir.

Yüksek teknolojide önde gelen ülkelerden biri olmak amacıyla "Teknopark İstanbul" için belirlenen hedef sektörler aşağıda yer almaktadır;

1. Havacılık ve Uzay
2. Savunma Sanayii
3. Denizcilik
4. İleri Elektronik
5. İleri Malzemeler
6. Endüstriyel Yazılım
7. Enerji
8. Sağlık

Teknopark İstanbul'un üniversitede yapılan bilimsel çalışmaların sanayiye uygulanarak ekonomik değere çevrilmesinin sağlandığı, üniversite ve sanayi arasında kuvvetli bir teknoloji transferi faaliyetinin gerçekleştirildiği bir Teknopark olması hedeflenmektedir.

Toplam 2 Milyar Dolarlık bir yatırımla şekillenecek "Teknopark İstanbul"un hedefleri arasında 15 yıllık bir gelişme süresi sonunda 1000'e yakın firma ve 30.000'den fazla uzman Ar-Ge personeli ve nitelikli elemanın faaliyet göstermesi, yaklaşık 950.000 m² kapalı alan yaratılması ve ileri teknoloji alanında değerli iş hacmi yaratılması yer almaktadır.

2013 yılı içerisinde,

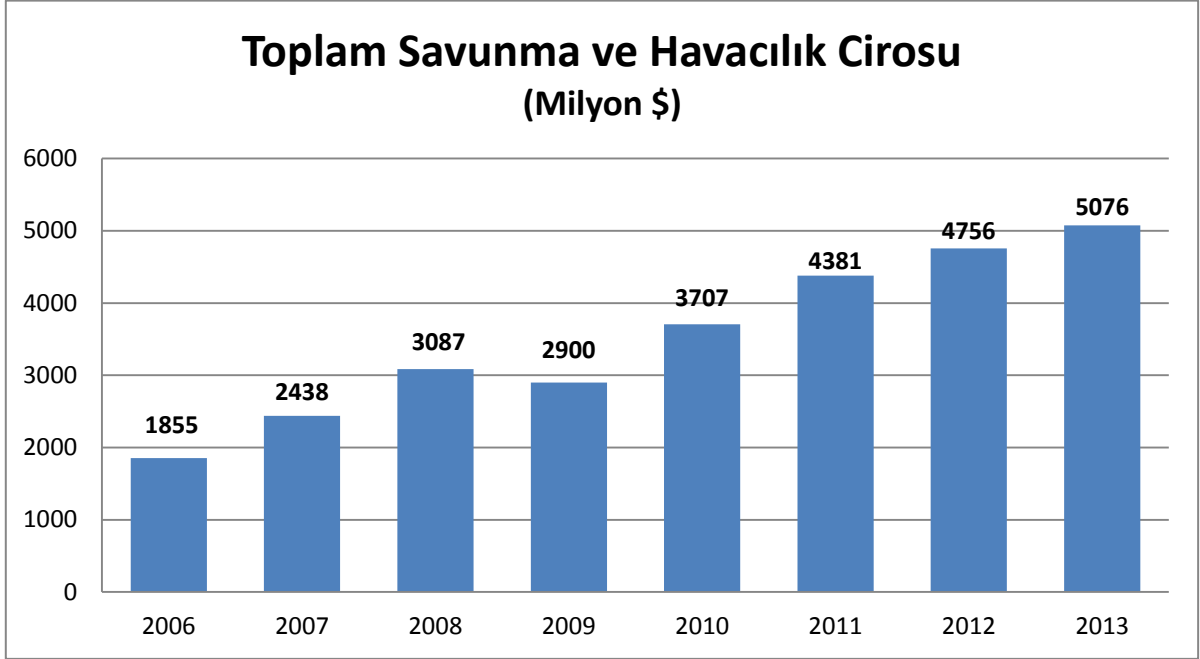
- İlk Ar-Ge binası inşaatı tamamlanmış, yıl sonu itibarıyla 84 firmaya tahsis yapılmış, 69 firma ile sözleşme imzalanmıştır. Sözleşme imzalanarak yer teslimi yapılan firmalardan 23 tanesi yerleşerek faaliyetlerine başlamıştır.
- Teknopark İstanbul'un gelişim alanı olarak kullanılmak üzere yapmış olduğumuz mera arazisi tahsis değişikliği talebimiz Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca uygun bulunmuştur.
- 06 - 08 Şubat 2013 tarihlerinde Belçika'da AB Büroları, Almanya'da SAP, MTU firmaları ziyaret edilerek, Teknopark İstanbul tanıtımı yapılmıştır.

SAVUNMA SANAYİİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

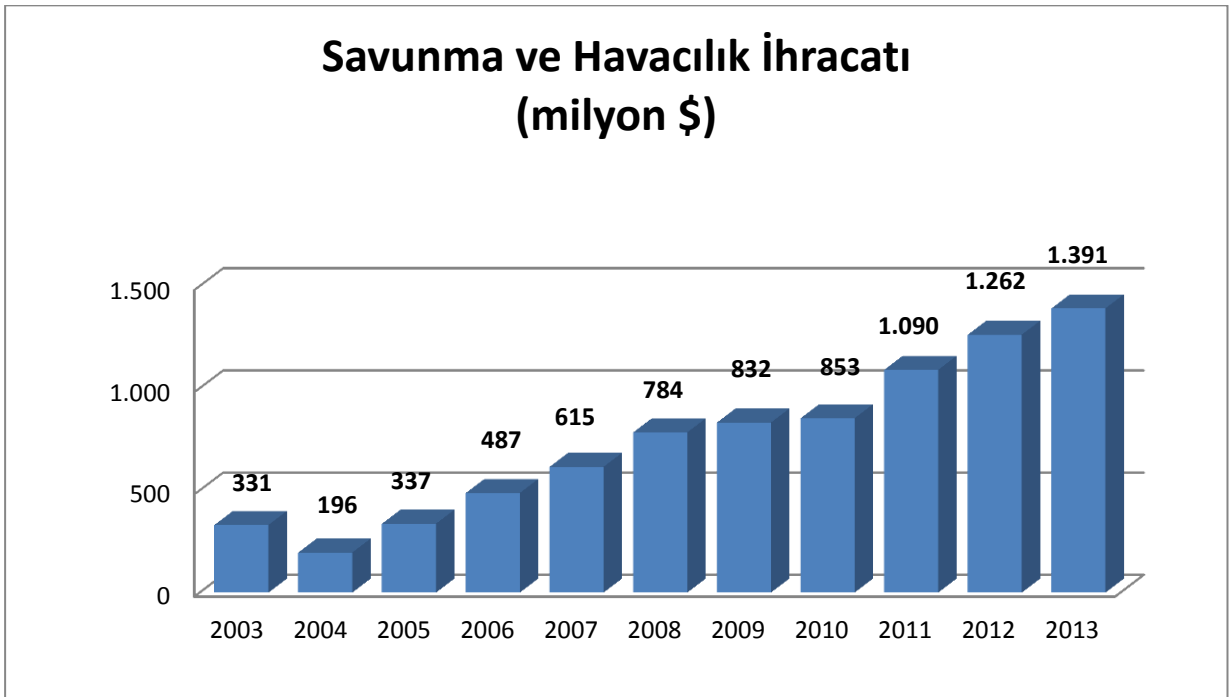
2- Performans Sonuçları Tablosu

SSM 2013 yılı faaliyetlerinin, Performans Programı kapsamında belirlenen performans göstergelerine ilişkin gerçekleştirmeler aşağıda verilmiştir.

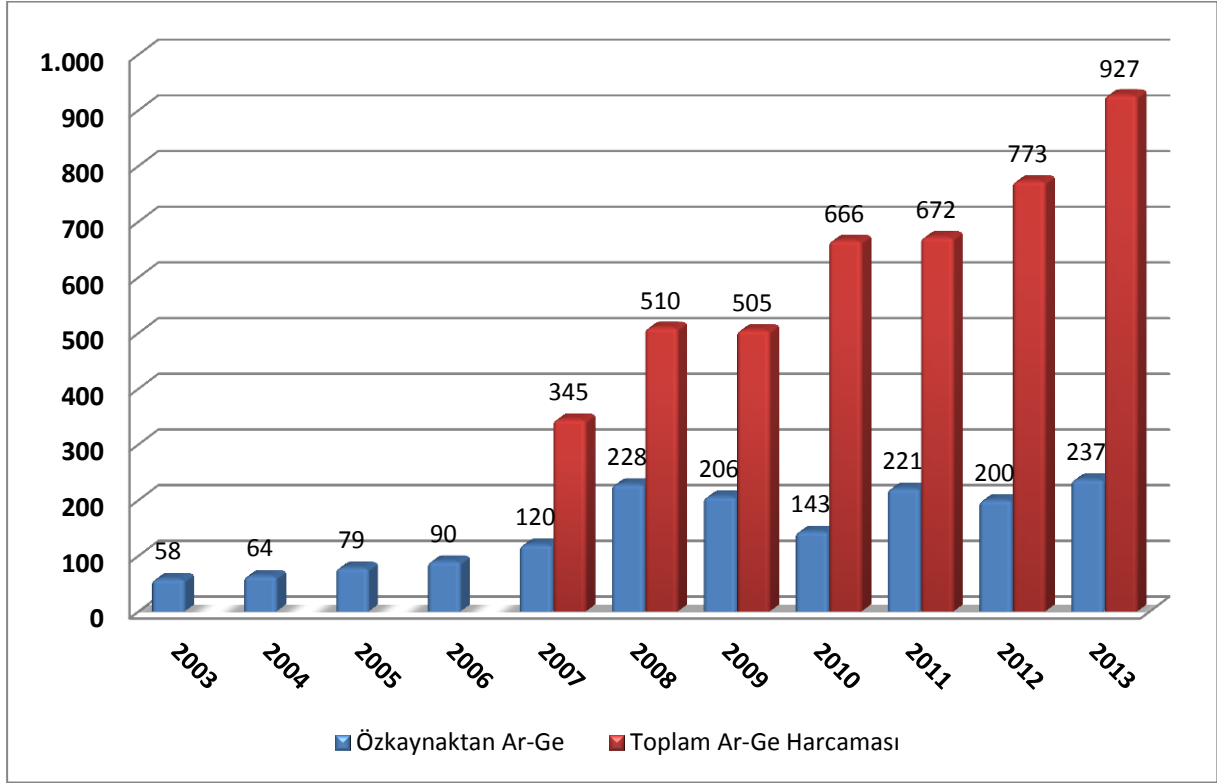
Türk Savunma Sanayiinin Rekabet Gücüne İlişkin Göstergeler

Şekil 14: Toplam Savunma ve Havacılık Cirosu (Kaynak:SASAD)

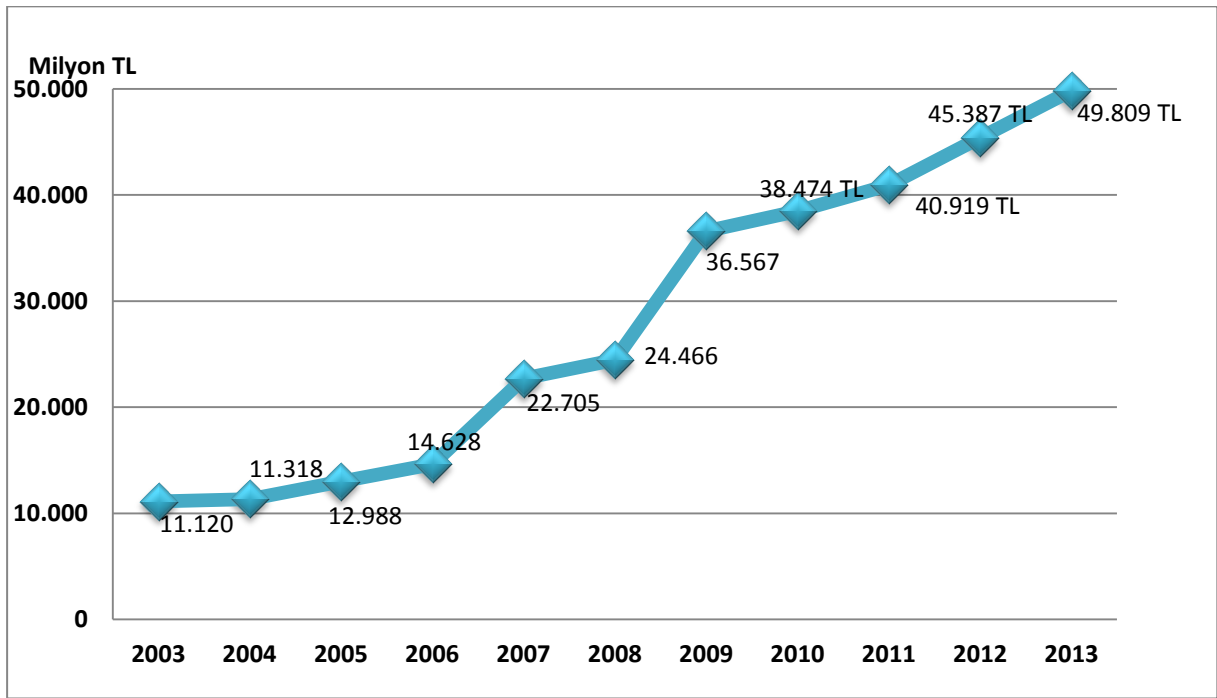

Şekil 15: Türk Savunma Sanayiinin İhracat Performansı (Kaynak:SSI)

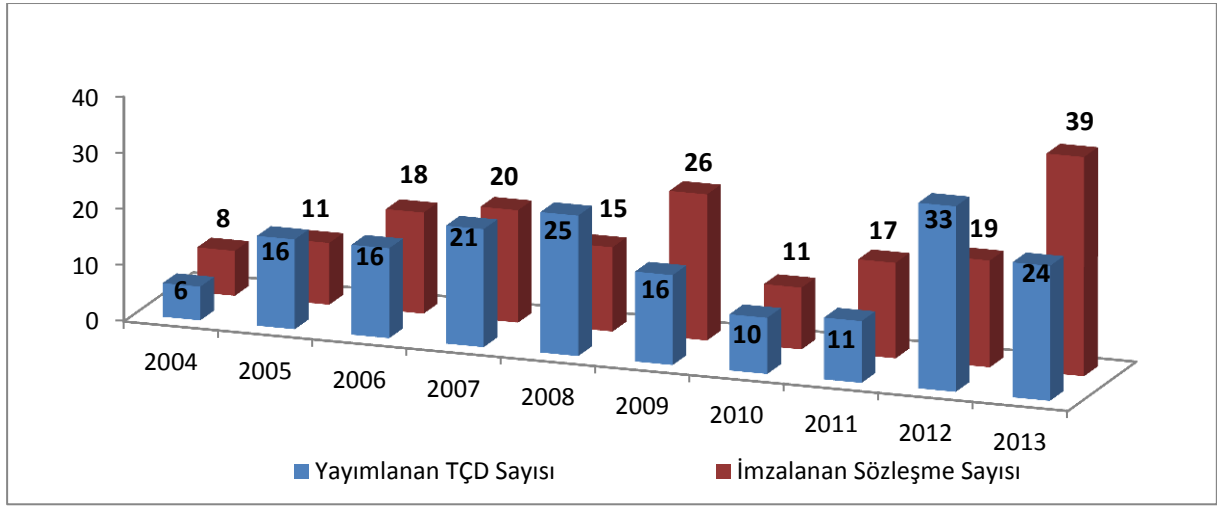

Şekil 16: Türk Savunma Sanayii Firmalarının Gerçekleştirdikleri Ar-Ge Harcamaları (Milyon \$)
(Kaynak:SASAD)

Tedarik Faaliyetlerine İlişkin Göstergeler

Şekil 37: Sözleşmesi İmzalanmış Projelerin Toplam Bedeli

Şekil 18: Yayımlanan TÇD ve İmzalanan Sözleşme Sayısı

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Stratejik Amaçlar Bazında Performans Göstergeleri

STRATEJİK AMAÇ 1: Sürdürülebilir ve Rekabetçi Savunma Sanayiinin Mimarı Olmak		
Gösterge	Ölçü Birimi	2013
SS25 Etkinlik Karma Göstergesi (%25 sürdürülebilirlik indeksi + %25 işgücü verimliliği artış oranı + %25 büyüme yüzdesi + %25 savunma ve havacılık dışı ciro artış oranı)	%	54
Savunma Havacılık cirosu içerisinde yan sanayi payı	%	16
SS25 Lojistik Cirosu ³	\$	257.142.253,00 \$
Lojistik standart sözleşmesinin oluşturulma durumu	Durum Bilgisi	Performansa Dayalı Lojistik yaklaşımı ile ele alınan Uzun Ufuk Lojistik Destek projesi çalışmaları ile birlikte Standart Sözleşme yazım çalışmasına devam edilmektedir. Lojistik destek standart sözleşmesinin 2014 yılı içinde tamamlanarak, üst yönetimin onayına sunulması planlanmaktadır.
Toplam S&H cirosu	\$	5,08 Milyar \$
Toplam S&H cirosu içerisinde ihracat oranı ⁴	%	26,5
SS25 Net İhracatı ⁵	\$	181.560.469,00 \$
SS25 Offset harici ihracat oranı ⁶	%	59
Toplam S&H ihracatı ⁷	\$	1,57 Milyar \$

Tablo 5: Stratejik Amaç 1-Performans Göstergeleri

³ 2012 yılı verileri esas alınmıştır. (2012 yılı ortalama döviz kuru: 1\$=1,90 TL)

⁴ 2012 SASAD verilerinden hesaplanmıştır.

⁵ 2012 yılı verileri esas alınmıştır. (2012 yılı ortalama döviz kuru: 1\$=1,90 TL)

⁶ SS25 Firmalarının Sanayileşme Portalinde yaptıkları beyanlar esas alınarak hesaplanmıştır.

⁷ 2013 yılı SASAD verisidir.

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

STRATEJİK AMAÇ 2: TSK'yı Geleceğin Muharebe Ortamına Hazırlayacak Savunma Ve Güvenlik Teknolojilerinde Yetkinlik Kazanmak		
Gösterge	Ölçü Birimi	2013
Arge Sözleşmeleri Toplam Tutarı	₺	346 Milyon TL
Teknoloji Kazanım Yol Haritasının hayata geçirilme oranı ⁸	%	55
Uçuşa Elverişlilik Sertifikasyonu uygulanan projelerin sayısı ⁹	Sayı	10

Tablo 6: Stratejik Amaç 2-Performans Göstergeleri

STRATEJİK AMAÇ 3: Paydaş Memnuniyetini Esas Alarak Program Yönetiminde Olgunluğa Ulaşmak		
Gösterge	Ölçü Birimi	2013
SSİK Başlangıç Kararından önce PYP'si onaylanmış proje oranı	%	38,09
Yıllık paydaş değerlendirme anketi puanı ¹⁰	Sayı	İhtiyaç Makamı: 69,77 ; Firmalar: 80,17 ; Üniversite/Enstitü:73,07
Rapor sayısı (Ön yapılabilirlik, yapılabilirlik, Program planı, vb)	Sayı	4
İhracat Kredi/Teşviki için kullanılan kaynak	TL	72.208.787 TL
Müşterilikte gerçekleştirilen savunma harcamaları	TL	3.579.489.969 TL

Tablo 7: Stratejik Amaç 3-Performans Göstergeleri

STRATEJİK AMAÇ 4: Kurumsal Yapıyı Etkinleştirmek		
Gösterge	Ölçü Birimi	2013
Personel devir hızı	%	5,6
Kişi başı eğitim harcamaları	TL	2.018,42 TL
Kişi başı yıllık eğitim saati	Saat	27,35

Tablo 8: Stratejik Amaç 4-Performans Göstergeleri

⁸Teknoloji Kazanımı Yol Haritası :TSK'nın ihtiyaçları doğrultusunda yurt içi geliştirme yoluyla tedariki planlanan silah sistemlerinin/platformlarının ihtiyaç duyduğu teknolojik altyapının kazanılması amacıyla oluşturulan dokümanı ifade etmektedir.

⁹(Erciyes, Özgür, Karayel, HÜRKUŞ, ARI, JSF, A400M, Operatif İHA Motor Geliştirme) Uçuşa Elverişlilik Sertifikasyon Süreçleri proje kapsamına göre uyarlanarak uygulanmaktadır.)

¹⁰ İlgili değerlendirmeler 0-100 puan aralığında yapılmıştır.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRMESİ

Kurumsal yetkinliği değerlendirmenin en sağlıklı yönteminin sonuç bazlı yaklaşım olmasından hareketle, Müsteşarlığımızın çıktıları aşağıda rakamsal veriler ile desteklenmek suretiyle özetlenmiştir:

- Toplam savunma ve havacılık sektör cirosu bir önceki yıla kıyasla %5,75 artışla 5.08 milyar \$'a ulaşmıştır.
- Sektörün sürdürülebilirliği açısından kritik önem taşıyan **savunma ve havacılık ürünleri ihracatı** 1.57 (Kaynak: SASAD) milyar dolara ulaşmıştır.
- Özellikle 2004 yılından itibaren Müsteşarlığımızın işyükü sürekli bir artış göstermektedir. 2013 yılına gelindiğinde yürürlükteki proje sayımız 334 'e, yönettiğimiz bütçe (sözleşmeye bağlanmış proje bedelleri toplamı) 49 milyar TL'ye ulaşmıştır.
- 2013 yılı içerisinde Müsteşarlığımızca 21 adet ve yaklaşık 350 milyon TL bedelli Ar-Ge projesi imzalanmıştır. Diğer taraftan **firmalarımızın özkaynaklarıyla gerçekleştirdikleri Ar-Ge yatırımları** 237 milyon \$, dış finansman dahil gerçekleştirdikleri toplam Ar-Ge harcamaları 927 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.
- 2013 yıl sonu itibarı ile toplam 9.36 milyar \$ tutarında bir SK/O yükümlülüğü gerçekleşmiştir. Bu yükümlülük savunma firmalarımızın gelecekte üstlenebilecekleri bir iş potansiyeli oluşturmaktadır.
- Yıl içerisinde personel başına ortalama 27,35 saat eğitim alınmış; bu alanda harcanan kişi başı eğitim tutarı 2.018,42 TL olarak gerçekleşmiştir.
- Savunma Sanayii 25 Analiz Çalışması bir önceki yıl verileri ile 2013 yılında da gerçekleştirilmiştir.
- Müsteşarlığımızda üniversite öğrencilerine yönelik olarak, 15-19 Temmuz 2013 tarihleri arasında "SSM Tanıtım ve Öğrenci Bilgilendirme Programı" düzenlenmiştir. Toplam 72 öğrencinin katıldığı bu programda, Müsteşarlığın görev ve faaliyetlerinin yanı sıra bugüne kadar hayata geçirilen projelerden başarı hikayelerine de yer verilmiştir.
- 2013 yılında; 3 Uzman Yardımcılığı, 2 Sözleşmeli statüde (Proje Mühendisi, Proje Asistanı ve Yönetici Asistanı) personel alımına yönelik olmak üzere toplam 5 sınav ilanına çıkmıştır.
- Müsteşarlığımızı gelecek yıllara taşıyacak en değerli sermayenin insan kaynakları olduğu bilinci ile, Müsteşarlığımızın ve savunma sanayii sektörünün tanıtımı ve nitelikli iş gücü tarafından farkındalığın artırılması amacıyla, 2009 yılından itibaren üniversitelerde düzenlenen kariyer fuarlarına ve sektör tanıtım günlerine bu sene de katılım sağlanmıştır. Bilkent Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi'nde, gerek stant açılarak, gerek sunumlar yapılarak, Müsteşarlığımız ve savunma sanayii sektörü ülkemizin önde gelen üniversitelerindeki öğrencilere tanıtılmıştır.
- TEMA Vakfı ve Çevre ve Orman Bakanlığı Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü ile koordineli olarak Kuzey Çevreyolu Hatıra Ormanı sahasında düzenlenen SSM Çalışanları Hatıra Ormanı'na işe yeni başlayan personel tarafından ağaç dikimi gerçekleştirilmiştir.

SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI 2013 Faaliyet Raporu

Diğer taraftan Müsteşarlığın güçlü ve geliştirmeye açık yönlerine ilişkin değerlendirmelerimiz aşağıda özetlenmiştir:

A-Üstünlükler

- Savunma sistemleri tedariki ve proje yönetimi konusunda Müsteşarlığın 28 yıllık tecrübesi ve uzmanlaşmanın sağlanması
- 3238 sayılı Savunma Sanayii Hakkında Kanun, 2009/15108 ve 2012/3738 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları ile kurulan etkin tedarik mekanizması
- Sürekli bir finansman kaynağı olarak Savunma Sanayii Destekleme Fonu
- Gelişmeye açık yönetim anlayışı ve üst yönetici liderliği
- Yürütülen projelerin ülke savunması ile TSK'nın modernleşmesine ve caydırıcılığına sağladığı katkı
- Strateji geliştirme kapasitesinin güçlenmesi; yazılı hedeflerle ve performans göstergelerine dayalı stratejik yönetim yaklaşımının uygulanması
- Müsteşarlık süreçlerinin daha etkin yürütülmesine imkan sağlayacak Proje Yönetim Bilgi Sistemi (PYBS)'nin oluşturulmasına yönelik sözleşmenin imzalanması
- Müsteşarlığın proje sayısında son yıllardaki hızlı artışla birlikte ilişkili projeler ile proje-proje dışı çalışmaların koordinasyonunu sağlamak üzere Program Yönetimine Geçiş Projesinin başlatılması

B-Gelişmeye Açık Yönler

- Yürütülen projeler ve gerçekleştirilen faaliyetler dikkate alındığında hizmetlerin sınırlı sayıda personel ile gerçekleştirilmesi
- Proje gruplarında mali-finansman yönetim kültürü eksikliği
- Proje gruplarında işyükü paylaşımı sistematığı eksikliği
- Savunma Sanayi Destekleme Fonunun kullanımına ilişkin planlama eksikliği
- Çalışan Bağlılığının düşük olması

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Müsteşarlıkta yürütülen tüm faaliyetlerin sistematığının oluşturulması ve proje yönetim süreçlerinin daha etkin yürütülmesine olanak sağlayacak Proje Yönetim Bilgi Sistemi projesinin hayata geçirilmesi büyük önem arz etmektedir. Ayrıca yürütülen proje sayısının 334'e ulaştığı kurumumuzda, yeterli sayıya ve donanıma haiz personel yapısına sahip olmak ve yetenekli işgücünü elde tutabilmek üzere tedbirler geliştirilmelidir.

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

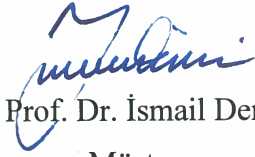
Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin, işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, Müsteşarlığın menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara

30/04/2014

Prof. Dr. İsmail Demir
Müsteşar

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nda, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Müsteşarlığımızın 2013 yılı Faaliyet Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara

30/04/2014

Muhammet Ali GÜLER
Strateji Geliştirme Daire Başkanı